

ಮಾರ್ಚ್ 22

ವಿಶ್ವ
ಜಲ
ದಿನ

ಜಲ ಉಳಿಸಿ;
ಜೀವ ಉಳಿಸಿ

ವಾರ್ಷಿಕ ಚೆಂಡಾ ರೂ.25/-

ಜನಪದ

ಮಾರ್ಚ್ 2017

ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನ
ಮೂಲಭೂತ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು

1. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ನಿಷ್ಪರಾಗಿರಬೇಕು. ಅದರ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರ ಧ್ರುವನ್ನು ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯನ್ನು ಗೌರವಿಸಬೇಕು. ರಾಷ್ಟ್ರದ್ವಜ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾರತ ದೇಶದ ಪ್ರತಿಪ್ರೇಯ ದೋತೆಗಳು. ಇವುಗಳನ್ನು ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಬಳಕೆ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ರಾಷ್ಟ್ರದ್ವಜಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯಗೆ ಅವಮಾನ ಮಾಡುವುದು ಶಿಕ್ಷಾಹ ಅಪರಾಧವಾಗುತ್ತದೆ.
2. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಸ್ಮಾರ್ತಿ ಕೊಟ್ಟ ಉದಾತ್ಮ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅದರಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. (ಉದಾಹರಣೆ: 1857ರ ಸಿಪಾಯಿದಂಗ, ಗಾಂಧಿಜಿಯವರ ದಂಡಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ, ಜಲಿಯನ್ ವಾಲಾಬಾಗ್ ಮಾರಣ ಹೋಮ, ಸ್ವದೇಶಿ ಚಳುವಳಿ, ಭಾರತ ಬಿಟ್ಟು ತೊಲಗಿ ಚಳುವಳಿ, ಅಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿ ಇತ್ಯಾದಿ)
3. ಎಲ್ಲ ಭಾರತೀಯರು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಾರ್ವಭಾಬುಮತ್ತು ಏಕತೆ, ಅಖಿಂಡತೆ ಮತ್ತು ನಿಷೇಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯಬೇಕು.
4. ದೇಶದ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅವಕ್ಷೇತನ ಬಿಧಾಗ್ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸೇವಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
5. ಭಾರತೀಯರು ಅವರು ಯಾವುದೇ ಧರ್ಮದವರಾಗಿರಲೇ, ಯಾವುದೇ ಭಾಷಿಕರಾಗಿರಲೇ, ಅಥವಾ ಪದೇಶದವರಾಗಿರಲೇ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತು ಭಾತ್ಮತ್ವವನ್ನು ಪ್ರೇರೇಷಿಸಬೇಕು. (ಮಹಿಳೆಯರ ಆತ್ಮಗೌರವಕ್ಕೆ ಬೃತ್ತಿ ಬರುವಂಥ ಎಲ್ಲಾ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುವುದು; ಮಹಿಳೆಯರ ಅಪಹರಣ, ವರದಕ್ಕಿಂತ ಕಿರುಕುಳ, ಸಜೀವ ದಹನ, ಮಹಿಳೆಯರ ಬಗ್ಗೆ ತಿರಸ್ಕಾರ ಭಾವ ಇತ್ಯಾದಿ ಆಚರಣೆಗಳು ನಿಲ್ಲಬೇಕು.)
6. ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದರ ಜಾತಿಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವುದು (ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ನಮ್ಮ ಭಾಷೆ, ನಮ್ಮ ಸಂಗೀತ, ನಮ್ಮ ಉದುಗೆ ತೊಡುಗೆಗಳ ಕುರಿತಾಗಿ ಗೌರವ, ಪಾಠ್ಯಮಾತ್ರೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅಂಧಾನುಕರಣಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ, ನಮ್ಮ ಜೀವನ ಕ್ರಮದ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವುದು)
7. ಅರಣ್ಯಗಳು, ಜಲ ರಾಶಿಗಳು, ಅಂದರೆ ಕರೆ, ಕಟ್ಟಿ, ನದಿ, ಸರೋವರಗಳು, ಅರಣ್ಯ ಜೀವಿಗಳು ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಪರಿಸರವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಲ್ಲದೆ, ಅದನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಬೇಟೆಸುವುದು (ಉದಾಹರಣೆಗೆ; ದಂತಕಾಂಗಿ ಆಸೆಗಳನ್ನು ಬೇಟೆಯಾಡುವುದು, ಚರ್ಮಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಡು ಮೃಗಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದು, ಪಶು ಪಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ಬೇಟೆಯಾಡುವುದು, ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಹಾನಿ ಮಾಡುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ)
8. ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮನೋಧರ್ಮವನ್ನು, ಮಾನವೀಯತೆಯನ್ನು, ಅನ್ವೇಷಿಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಣೆಯ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಬೇಟೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
9. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಸ್ತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಹಿಂಸಾ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುವುದು. (ಇತ್ತಿಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಚೆಳವಳಿಯಾಗಲೇ, ಯಾರ ಮೇಲೆ ಸಿಟಿರಲಿ, ಬಸ್ಟಿಗಳಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಣ್ಣುವುದು, ಕಟ್ಟಡಗಳ ಗಾಜಿಗಳನ್ನು ಮಡಿ ಮಾಡುವುದು, ಹಿಂಸಾಕಾರದಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಕೃತ್ಯಗಳು ಸಭ್ಯವಲ್ಲ)
10. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಪರಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮತ್ವದ ಅಥವಾ ಮೇಲ್ಮೈಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಶ್ರಮಿಸುವುದು. ಇದರಿಂದ, ರಾಷ್ಟ್ರ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಉದ್ಯಮಶೀಲತೆಯ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಯ ಮಟ್ಟಗಳನ್ನು ಎತ್ತರೆತ್ತರಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಅನುವಾಗುತ್ತದೆ.
11. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡುವುದು ತಂಡ- ತಾಯಿಗಳು ಅಥವಾ ಮೋಷಕರಾದವರ ಕರ್ತವ್ಯ. 6 ರಿಂದ 14ವರ್ಷದೊಳಗಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡಿಸುವುದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದೆ.

05 'ಪ್ರಗತಿಪರ ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಾಳಾವೇ ಗುರಿ' 11 ಭಾರತ ಭಾಗ್ಯ ವಿಧಾತ • ಡಾಯಿಸ್ಟ್ ಗೆಂಡಾಗ್ 15 ನೇ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಲನಚಿಹ್ನೆತ್ವವ • ಡಾ. ಹೆಚ್. ವೀರಭದ್ರಪ್ಪ 21 ಕನ್ನಡ ಶ್ರೀದಾಳಂಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾತ್ರೆ ತುಂಬಿದ ಶ್ರೀದಾಹಬ್ಬ • ಮಂಬಿನಾಥ ಡಿ. ಡೋಳ್ಣ 26 ಹುಬ್ಬಳಿ ಬಾಲಕಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶೈಯ್ ಪತ್ರಸ್ತಿ • ಎ. ಎಸ್. ಪರಮಾತ್ಮ 28 ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಸವಾಲುಗಳು ಹಾಗೂ ಪರಿಹಾರಗಳು • ಪಾರ್ಮಾತ್ಮ ವಿಷಗಿ 32 ಅನಕ್ಕರಷ್ಟ ಜಾನಪದ ಹೋಗಿಲ್ ಸುಕ್ಕಿಗೊಲಿದ ಪದ್ಧತ್ತೀ • ಬನ್ನೂರು ಕೆ ರಾಜ್	35 ಭಾರತೀಯ ಸೇನೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ವಿಶ್ವಾಸೇವ • ಕ. ಎಸ್. ಸೋಮೇಶ್ವರ 36 ಪ್ರಚ್ಚತಿ, ಶುಚಿತ್ವಕ್ಕೆ ವಿಜಯಪುರ ಚೆಲ್ಲಾಸ್ತ್ರೇಗೆ ಪ್ರತ್ಯುಷಿಯ ಗರಿ • ಗುರುರಾಜ ಬ. ಕನ್ನೂರ್ 41 ಮಹಿಳೆಯಲ್ಲಿ ಶಿವಮೋಗ್ಗ ಸರ್ಕಾರಿ ಮೆಗ್ನಾನ್ ಆಸ್ತ್ರೇಗೆ 2ನೇ ಸಾಫ್ • ಬಿ. ರೇಣುಕೆಶ್ 42 ಯುಗಾದಿ ಮರಳಿ ಬರುತ್ತಿದೆ.. • ಗುರುರಾಜ ಜೋತ್ಯೆಪ್ಪಪ್ಪಳ್ಳಿ 44 ವಿಶ್ವ ಜಲದಿನ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಮಹತ್ವ • ಕ. ಎನ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯ 46 ವಿಶ್ವ ಕ್ಷಯರೋಗ ದಿನಾಚರಣೆ - 2017 • ಡಾ. ಹೆಚ್. ಎಸ್. ರಾಘೇಶ್ 48 ವಿಶ್ವ ಧೂಮಪಾನ ವಿರೋಧ ದಿನ • ಡಾ. ಗುರುಲಿಂಗಪ್ಪ ಅಂತದ

ಸಂಪಾದಕೀಯ ಸಲಹ
ಎಂ. ರವಿಕುಮಾರ್
ಜಂಟಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು
ಒಂದು ನಿರ್ದೇಶಕರು
ನಿರ್ದೇಶಕರು, ವಾರ್ತಾ ಮತ್ತು
ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಪರ್ಕ ಇಲಾಖೆ

ಸಂಪಾದಕೀಯ ಸಲಹ
ಎಂ. ರವಿಕುಮಾರ್
ಜಂಟಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು
ಒಂದು ನಿರ್ದೇಶಕರು
ನಿರ್ದೇಶಕರು, ವಾರ್ತಾ ಮತ್ತು
ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಪರ್ಕ ಇಲಾಖೆ

ಸ್ವಾಂತರಕ್ರಿಯ
ನಿರ್ದೇಶಕರು, ವಾರ್ತಾ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಪರ್ಕ ಇಲಾಖೆ
#17, ವಾರ್ತಾ ಸೌಧ, ಭಗವಾನ್ ಮಹಾವೀರ ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು - 01
email : varthajanapada@yahoo.co.in

ಸ್ವಾಂತರಕ್ರಿಯ
ನಿರ್ದೇಶಕರು, ವಾರ್ತಾ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಪರ್ಕ ಇಲಾಖೆ
#19, ವಿದ್ಯಾಮೇರ ವೃತ್ತಿ, ಬನಶಂಕರಿ 1ನೇ ಹಂತ, ಬೆಂಗಳೂರು - 50

ಸಂಪಾದಕೀಯ ಸಲಹ
ಎಂ. ರವಿಕುಮಾರ್
ಜಂಟಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು
ಒಂದು ನಿರ್ದೇಶಕರು
ನಿರ್ದೇಶಕರು, ವಾರ್ತಾ ಮತ್ತು
ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಪರ್ಕ ಇಲಾಖೆ

ಸಂಪಾದಕೀಯ ಸಲಹ
ಎಂ. ರವಿಕುಮಾರ್
ಜಂಟಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು
ಒಂದು ನಿರ್ದೇಶಕರು
ನಿರ್ದೇಶಕರು, ವಾರ್ತಾ ಮತ್ತು
ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಪರ್ಕ ಇಲಾಖೆ

ಒದುಗರಿಂದ...

ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಯೋಳಗೆಬ್ಬ
ಕಾಯಕಯೋಗಿ .. ಲೇವಿನ
ಮಾರ್ಫಿಕವಾಗಿತ್ತು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಈ
ಲೇವಿನ ಮಾದರಿಯಂತಿದೆ.
ಜೀವನಾಧಾರವಾದ ಇಟ್ಟಿಗೆ ಬಟ್ಟಿ
ಕಾಯಕವನ್ನು ಜಿ.ಪಂ ಸದಸ್ಯೋಧ
ನಂತರವೂ ಮುಂದುವರೆಸಿಕೊಂಡು
ಹೋದ ಹಂಪಮ್ಮಳ ಸರಳತೆ
ಆದರ್ಥಪ್ರಾಯವಾದುದು.

- ಬಸವರಾಜ ಹೂಗಾರ,
ಹಿರೇಸಿಂಗನಗುತ್ತಿ

ಫ್ಲ್ಯಾಪರಿ ಸಂಚಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ
ಭರತನಹಳ್ಳಿಯ ಪ್ರೋಥಾಲೆ ಲೇವಿನ
ನಿಜಕ್ಕೂ ಮಾದರಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಹಳ್ಳಿ
ಶಾಲೆ ಬೋಧನಗೆ ಮಾತ್ರ
ಸೀಮಿತವಾಗದೆ ಮತ್ತೊಳಿಗೆ ಕೈಗೆ
ಪಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾ ಕೈಗೆ
ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಉತ್ತಮ ಪ್ರಗತಿ
ಹೊಂದುತ್ತಿರುವುದು ಹೆಚ್ಚು ಎನಿಸಿತು.
ಹಿಂಬದಿಯ ರಕ್ಖಾಪುಟದಲ್ಲಿ
ಲಾಲಾಬಾಗ್ ನಲ್ಲಿ ಅರಳಿದ
ಗೋಲಗಂಬಜ್ ಒಕ್ಕೆ
ಆಕರ್ಷಣೀಯವಾಗಿದ್ದ ಮನಸೆಯಿಲ್ಲ.

- ವಿ ಹೇಮಂತ ಕುಮಾರ,
ಚೆಂಗಳೂರು

ಇಂತು ನೀರಲ್ಲಿ ಖಾರ ಹಾಗೂ
ಭರತನಹಳ್ಳಿಯ ಮಾದರಿ ಪ್ರೋಥಾಲೆಯ
ಕುರಿತಾದ ಲೇವಿನಗಳು ಬಹಳ
ಮುಚ್ಚಿಗೆಯಾದವು. ನಮೂರಿನ
ಗ್ರಂಥಾಲಯದಲ್ಲಿ 'ಜನಪದ' ಓದಿದೆ.
ಬಹಳ ಸಂಕೋಷವಾಯಿತು. ಅತ್ಯುತ್ತಮ
ಲೇವಿನಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ. ಈ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ
ಚಂಡಾದಾರನಾಗಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.
ಧನ್ಯವಾದಗಳು.

- ಬಸವರಾಜ ಕ ವಾರಿ
ಬಂಡಿಹಾಳ (ಕೊಪ್ಪಳ ಜಿಲ್ಲೆ)

'ಜನಪದ' ಮಾಸಿಕ ಈಗ
www.kanaja.inನಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯ

'ಮಾತೃದೇಶದ ಪ್ರೀತಿ ಅಮೂಲ್ಯ'

ಫ್ಲ್ಯಾಪರಿ ಜನಪದ ಸಂಚಕೆಯಲ್ಲಿ
'ಪ್ರಾವಾಸಿ ಭಾರತ ದಿವಸ'ದ ಲೇವಿನ
ಅರ್ಥಮಾರ್ಫಿಕವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ
ಭಾರತೀಯರು ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ
ಹಂಚಿಕೊಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೋರದೇಶದಲ್ಲಿ
ಅವರು ಏಷ್ಟುಳ್ಳ ಸಾಧನಗಳನ್ನು
ಮಾಡಿರೂ ಅವರ ಮಾತೃದೇಶದ
ಮೇಲಿನ ಪ್ರೀತಿ ಅಮೂಲ್ಯವಾದಾದ್ದು.
ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಿಗೆ ವಲಸೆ ಹೋಗಿ
ಅಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಸಾಧನ ಮಾಡಿಯೂ
ಮಾತೃದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿಯಿತ್ತಿರುವ
ಅವರ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ
ಅಭಿನಂದನಗಳು.

- ಕೆ ಶ್ರೀನಿವಾಸ
ಬಂಗಾರಪೇಟೆ

'ಜನಪದ' ಮಾಸಿಕಕ್ಕೆ
ಚಂಡಾದಾರರಾಗುವವರು
ರೂ. 25/- ಅನ್ನ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ
ಡಿ.ಡಿ. ಮುಖಾಂತರವೇ
ಕಲಿಸಬೇಕು. ಮನಿ ಆದರ್ಶ
ಹಣವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಒಂದು ಚಂಡ
ರೂ. 25/-

ಪ್ರಾವಾಸಿ ಭಾರತೀಯ ದಿವಸದ ಆತಿಥ್ಯ
ವಹಿಸಿದ ಕನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ
ಅಭಿನಂದನೀಯ. ಅನಿವಾಸಿ
ಭಾರತೀಯರಿಗಾಗಿ ಕನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ
ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ನೀತಿ- ನಿಯಮಗಳು
ನವೋದ್ಯಮಗಳ ಸ್ವಿಂಗ್ ತಳಹದಿಯಾಗಿ
ಉದ್ಯೋಗ ಸ್ವಿಂಗ್ ನಾಂದಿ ಹಾಡುತ್ತೆ
ಎಂದು ಆಸಿಸ್ತುವೇ.

ಫ್ಲ್ಯಾಪರಿ ಸಂಚಕೆ ಲೇವಿನ
ವೈದ್ಯಕ್ಷಣಿಯಿಂದ ಗಮನ ಸೆಳೆಯಿತು.
ಸಚಿವ ಬಸವರಾಜ ರಾಯರಾಜ್ಯಾಯವರು
ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಕವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ
ತಂದಿರುವ ಸುಧಾರಣೆಗಳು
ಮೆಚ್ಚಿಗೆಯಾದವು. ಬೆಳಗಾವಿಯ ಗಸ್ತು
ವೈದ್ಯಕ್ಷಣೆ ವಿನಾಯನವಾಗಿದೆ.

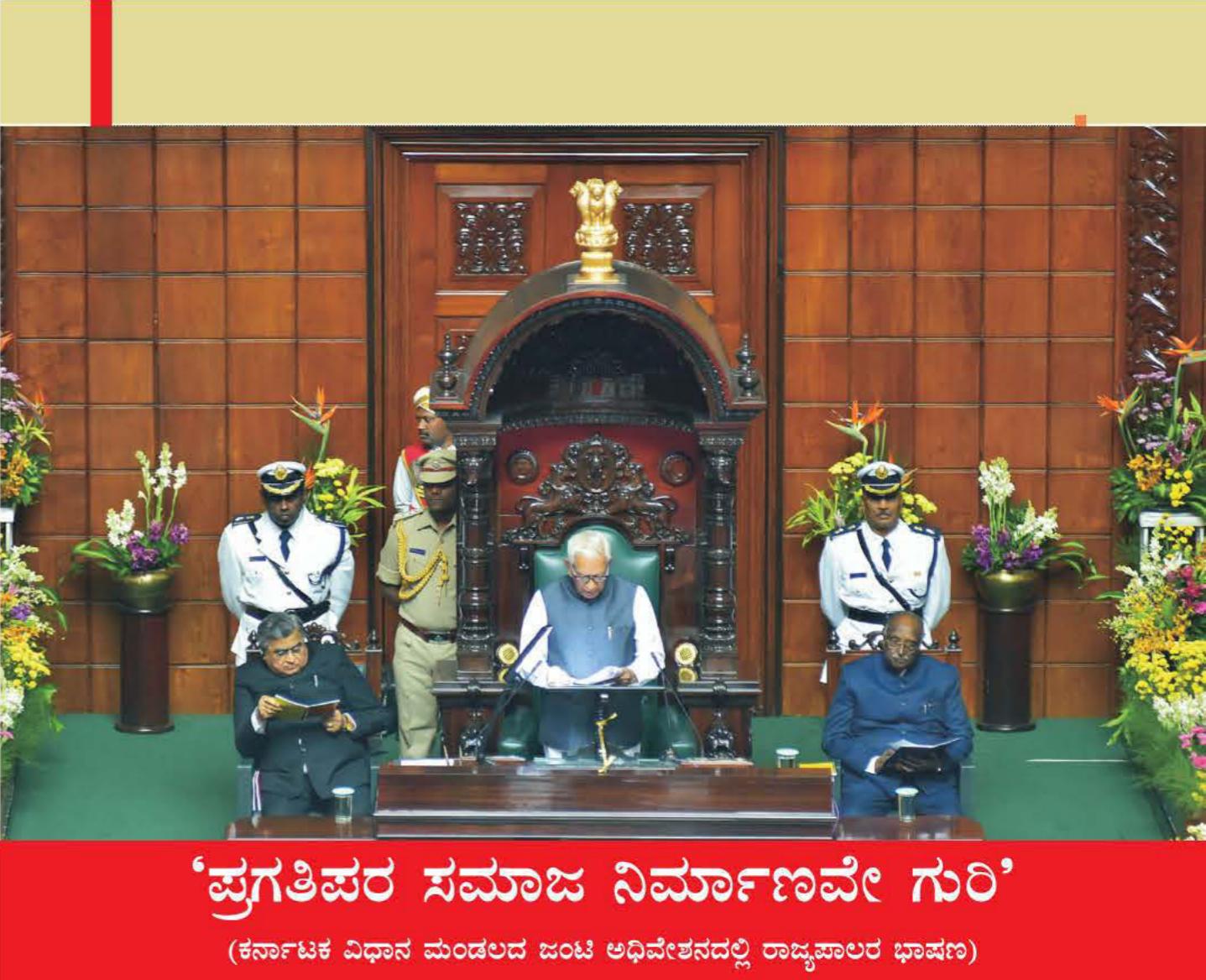
- ಡಿ. ರಮೇಶ, ದಾವಳಗೆರೆ

ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ನೂತನ ರೀತಿಯ ಗಸ್ತು
ವೈದ್ಯಕ್ಷಣೆ ಓದಿ ಅಳ್ಳಿಯಾಯಿತು. ಈ
ಬಗೆಯ ವೈದ್ಯಕ್ಷಣೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳು
ಕಾಕರ ಉಪಟಳವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ
ಮೊಲೀಸ್ ಇಲಾಬೆ ಮತ್ತಪ್ಪ
ಜನಸ್ವೇಧಿಯಾಗಲು
ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥದೊಂದು
ಅವರು ಏಷ್ಟುಳ್ಳ ಸಾಧನಗಳನ್ನು
ಮಾಡಿರೂ ಅವರ ಮಾತೃದೇಶದ
ಮೇಲಿನ ಪ್ರೀತಿ ಅಮೂಲ್ಯವಾದಾದ್ದು.
ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಿಗೆ ವಲಸೆ ಹೋಗಿ
ಅಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಸಾಧನ ಮಾಡಿಯೂ
ಮಾತೃದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿಯಿತ್ತಿರುವ
ಅವರ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ
ಅಭಿನಂದನಗಳು.

- ಎಸ್. ಮಂಜುನಾಥ,
ಹೊಳೆನರಸೀಮರ

ಜಾಂಬೂರಿ ಕುರಿತ ಲೇವಿನ ಓದಿ, ನನ್ನ
ಶಾಲಾದಿನಗಳು ನೇಪಾಡವು. ನಾನು
ನನ್ನ ಸಹಪಾಠಿಗಳು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಗೈಡ್‌ಗೆ
ಸೇರಿಕೊಂಡು ಆದರಲ್ಲಿನ
ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಾಪದಿಂದ
ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದು. ಲೇವಿನ ಓದಿ
ಅವನ್ನುಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಮೆಲುಕು
ಹಾಕುವಂತಾಯಿತು. 'ಜನಪದ'ದ ಎಲ್ಲ
ಲೇವಿನಗಳು ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ
ಓದಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದವು. ಸಂಚಕೆ
ಹಿಂಗೆ ಮೂಡಿ ಬರಲಿ.

- ಕೆ.ಎನ್. ಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಮಾಗಡಿ

'ಪ್ರಗತಿಪರ ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಾಣವೇ ಗುರಿ'

(ಕನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಮಂಡಳದ ಜಂಟಿ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ)

- ಕನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸನ್ನಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ,
ಕನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಸನ್ನಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ,
ಸನ್ನಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರೇ,
ಸನ್ನಾನ್ಯ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಏರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರೇ,
ಸನ್ನಾನ್ಯ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಏರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರೇ,
ಸನ್ನಾನ್ಯ ಸಚಿವರೇ ಹಾಗೂ ಕನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಮಂಡಳದ ಸನ್ನಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೇ,
- ಕನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಮಂಡಳದ ಈ ಜಂಟಿ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ ತಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನು ಹೃತ್ಯಾವ ಕವಾಗಿ ಸಾಗಿಸುತ್ತೇನೆ.
- ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರವು, ಬಡವರು, ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರು ಮತ್ತು ಅವಕಾಶ ವಂಚಿತರ ಕಲ್ಯಾಣ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬಧಿವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ತಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಕೆಂದ್ರ 4 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರವು, ಸಂಪತ್ತು, ಅವಕಾಶ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ವರಿಗೂ ಸಮಾಜ ಸಿಗೆರೆಕೆಂಬ ಸ್ವೋಽದಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಮೇಲೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಾಕಾರಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಬಿಂಬಿ, ನಿರ್ಣಯಕ ಮತ್ತು ಸಮರ್ಥ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದೆ.
- ಕಾವೇರಿ ಮತ್ತು ಮಹಾದ್ವಾರಾಯ ಜಲ ವಿವಾದಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಆದೇಶಗಳು ಒಡ್ಡಿರುವ ಗಂಭೀರವಾದ ಸಾಂಪಾದಿಕ ಜಂಟಿಯನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲು ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯೊಂದಿಗೆ ಅಜೆಲವಾಗಿ ನಿಂತಿದೆ. ಕಾವೇರಿ, ಕೃಷ್ಣಾ ಮತ್ತು ಮಹಾದ್ವಾರಾಯ ಜಂಟಿಯ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಪಾಲನ್ನು

ನಾನ್‌ಪರ, ಪಾರದರ್ಶಕ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಆಡಳಿತ ನೀಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಅನುವಾಗವಂತೆ ಭೃತ್ಯಾಭಾರ ನಿಗ್ರಹ ಮತ್ತು ವಿಚಕ್ಷಣಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಂದು ಸ್ವಾಯತ್ತ ಭೃತ್ಯಾಭಾರ ನಿಗ್ರಹದಳವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಸಾಫಿಸಿದೆ. ಅಕ್ಕಂತ ಕಡಿಮೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, ಭೃತ್ಯಾಭಾರ ನಿಗ್ರಹದಳವು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ 3401 ಅರ್ಜಿಗಳ ಹ್ಯಾಕ್ ನಿಗ್ರಹದಳವನ್ನು ವಿಶೇಷ ಮಾಡಿದೆ. 100 ಹ್ಯಾಕ್ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಕರಣಗಳು, 32 ದಾಳ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಮತ್ತು 21 ಶೋಧನೆ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಕರಣಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ 153 ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೆ. ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಹಾಗೂ ಇತರ ಅಗತ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಭೃತ್ಯಾಭಾರ ನಿಗ್ರಹದಳದ ಕಳೆಗಿರಿಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಚಕ್ಷಣಾ ಕೋರೆಗಳನ್ನು ಸಾಫಿಸಿದೆ.

ಪದೆಯುವಡಕ್ಕೆ ಬಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ
ಉಂಟಾದ ಒಂದರದು ಕಾನೂನುಭಂಗ ಘಟನೆಗಳನ್ನು
ಕೂಡಾ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು
ಸುವರ್ವಸ್ಥಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ.

- ମୋଲୀୟେ ଜାଳାବେଯିନ୍ଦୁ ବଲଗୋଳିଶ୍ରୀତିକା ହାଗର ଆଧୁନିକ ରୀତିଯାତ୍ରି ସଜ୍ଜାକୋଳିଶ୍ରୀତି ପଲାପ କ୍ରମଗଳିନ୍ଦୁ ତେବେଦୁକୋଳିଦିନେ ଜାଳାବେଯି ଆଧୁନିକରଣକୁ 475 କୋୟି ରୂ.ଗଭ ଵେଷ୍ଟିଦିଲି 72 ମୋଲୀୟେ ରାତକେଗଳିନ୍ଦୁ 5 ମୋଲୀୟେ ତରବେତି ଶାଲେଗଳିନ୍ଦୁ 10 ମୋଲୀୟେ ଜିଚୋ-ମୋସ୍ଟର୍ଗଳିନ୍ଦୁ 13 ଛାତ୍ରର୍ଗଳିନ୍ଦୁ 87 ପଶ୍ଚିମିଯେତର କଟ୍ଟଦିଗଳିନ୍ଦୁ ହାଗର 72 ଜୀତର କାମଗାରିଗଳିନ୍ଦୁ ମୋଲୀଗୋଳିଶ୍ରୀତିକା 2015-16ନେ ନାଲିନାଟ୍ରି 282 ମୋଲୀନେ ସବ୍ୟାନ୍ତାପେକ୍ଷାର୍ଗଳୁ ହାଗର 5653 ମୋଲୀୟେ କାନ୍ଦ୍ରଭେଦିଲୋଗଳିନ୍ଦୁ ନେମୁକ ମାଦିକୋଳିଖାଗିଦେ. ଅଲ୍ଲାଦେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନାଲିନାଟ୍ରି 8585 ହେଷ୍ଟୁଵରି ମୋଲୀୟେ ସିଭ୍ୟାନିଯିନ୍ଦୁ ନେମୁକ ମାଦିକୋଳିଖାଗି ପ୍ର୍କାରିଯିନ୍ଦୁ ଆରଂଭିଶ୍ରୀତିକା.
  - ହୃଦରାବାଦ୍ - କନାଫଟିକ ପ୍ରଦେଶର ଜନର ଅଭିଵୃଦ୍ଧିର ବଧ୍ୟାଗିଦ. ସଂବିଧାନଦ ଅନୁଷ୍ଟେତ 371(ଜ) ଅନ୍ତର୍ବିଦ୍ୟାକାରିଯାଗି ଅନୁଷ୍ଠାନଗୋଳିଶ୍ରୀତି ତେବେଦୁକୋଳିଦିରୁବ କ୍ରମଗଳୁ ଜୀଦକ୍ଷେ ସାକ୍ଷିଯାଗିବେ. ପ୍ରଦେଶିକ ଅଶମତୋଲନେଗଳ ନିବାରଣକାଗି ଦା. ନଂଜୁଂଦପ୍ତ ସମ୍ମିତିଯ ନେଇଦ ପରଦିଯ ଶିଥାରସୁଗଳିନ୍ଦୁ ଅନୁଷ୍ଠାନଗୋଳିଶ୍ରୀତି ଏତେଷ ଅଭିଵୃଦ୍ଧି ଯୋଜନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକି, ଜୀଦକ୍ଷେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ପରାମର୍ଶଦିଲ୍ଲି ଏତେଷ ଅଭିଵୃଦ୍ଧି ଯୋଜନାଗେ 3000 କୋୟି ରୂ.ଗଭନ୍ଦୁ ମତ୍ତୁ ହୃଦରାବାଦ୍-କନାଫଟିକ ପ୍ରଦେଶାଭିଵୃଦ୍ଧି ମୁଂଦଳିଗେ 1000 କୋୟି ରୂ.ଗଭନ୍ଦୁ ମେନଲିରିଶଲାଗିଦ. ଆ ଭାଗଦ ପ୍ରଦେଶିକ ଅଶମତୋଲନାମନ୍ତରେ କିମ୍ବେ ମାତ୍ରାକି କନାଫଟିକ ସାଫଜନିକ ଉଦ୍ୟୋଗ (ହୃଦରାବାଦ୍-କନାଫଟିକ ପ୍ରଦେଶକୁ ନେମୁକାତିଗଳିଲ୍ଲି ମେନଲାତି) ଆଦେଶ, 2013ର ଅଦିଯାତ୍ମି ଜଳାବେଯି ମତ୍ତୁ ସାଫଜନିକ ପଲାଯିଦ ଉଦ୍ୟୋଗଗଲି ଆ ପ୍ରଦେଶର ସ୍ଫୋର୍ଡୀଯ ଜନରିଗାଗି 50,301 ମୁଦ୍ରଗଳିନ୍ଦୁ

ಮೀಸಲಿರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ, 12,326 ಮುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಕಾಯ್ದಿನರತ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ಮತಿಯಲ್ಲಿ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು 13,135 ಮುದ್ದೆಗಳನ್ನು ನೇರ ನೇಮಕಾಯಿಯ ಮೂಲಕ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

- ಕನ್ನಡಕಡಲ್ಲಿ ಕೆಲ್ದಿದ 6 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹಿಂದೆಯೂ ಕಾಣಿದ ಭೀಕರ ಬರಗಾಲದಿಂದ ರೈತರ ಬದುಕು ತೇವ್ಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಿಲುಕಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮುಂಗಾರು ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 139 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಹಿಂಗಾರು ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 160 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಬರಹಿಸಿತ ಎಂದು ಫೋಂಟಿಸಿದೆ. ನಿಗದಿತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಸಹಾಯಧನ ವಿತರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಬರಗಾಲವನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿದೆ. ಉದ್ದೇಶಗ್ರಾಹಿ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ. ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಮೇವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಗಳು ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಮೂರ್ಕೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸಬೊಂದಿದೆ. ಬರ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಬರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ. ಪೂರಕ ಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಏತುಲ್ಲಾ 2016 ರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ 1195 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಿದೆ.
  - ಆಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಒತ್ತು ನೀಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರ ಕೃಷಿಯ ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಸುಸ್ಥಿರೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು. ಕೃಷಿ ಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ 1 ಲಕ್ಷ ಕೃಷಿ ಹೊಂಡಗಳನ್ನು ಮತ್ತು 2450 ತೆರ್ದೆನೆಟ್‌ಗಳು/ಪಾಲಿಗ್ರಹಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದೆ. ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪದಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಆಗುವ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಬೆಳೆ ವಿಮೆ ನೇರವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮುಂಗಾರು ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆವಿಮೆ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ 10.5 ಲಕ್ಷ ರೈತರನ್ನು ಆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಿದೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ 675 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಿರಿಸಿದೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಕ್ಷೇಮಗಳನ್ನು ನಿಗದಿತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇತ್ಯಾರ್ಥಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬೆಳೆ ಕಟ್ಟಾವಿನ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಒಂದು ಹೊಸ ವಿಧಾನದ ಮೊಧ್ಯೆಲ್ಲಾ ಆಗ್ರಹ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.
  - ನಿರಂತರ ಬರಗಾಲದಿಂದ ತತ್ತರಿಸಿರುವುದರಿಂದ, 2.25 ಲಕ್ಷ ರೈತರಿಗೆ ಅವರು ಪಡೆದ ಕೃಷಿ ಸಾಲದ ಅಸಲು ಮೊತ್ತವನ್ನು 31.03.2017ಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಪಾವತಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಬಾಕಿ ಇರುವ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಮನ್ಯಾ ಮಾಡಿದೆ. ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮೇಲನ್ನು

బెల్ కుసితెదింద రైతరన్న కావాడలు మారుకోప్పే మధ్యప్రవేశపున్న మాడలాగిదే. అదరల్లి 65.43 కోటి రూ.గళ వెళ్ళదల్లి కనిష్ఠ బెంబల బెలెయల్లి ఈరుళ్ళ సంగ్రహం, 155 కోటి రూ.గళ వెళ్ళదల్లి తెగు బెలెగారలిగి కనిష్ఠ బెంబల బెల్ కనిష్ఠ బెంబల బెలెయ మేలే ప్రతి క్షీంటాల్ తొగరబేళ్గి 450 రూ.గళ బోనస మత్తు ప్రతి క్షీంటాల్ భత్కే కనిష్ఠ బెంబల బెలెయ మేలే 100 రూ. బోనస్నానొందిగే సంగ్రహం మాడుపుదు సేరిదే.

- ತೋಟಗಾರಿಕೆಯ ಮತ್ತೊಂದು ಆಡುತ್ತಿರು ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿದೆ. 57 ರೈತ ಉತ್ಸವಗಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕಂಪನಿಗಳಾಗಿ ನೋಡಂಡಾಯಿಸಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಂಪನಿಗೆ ಕಾರ್ಯೋವರ್‌ಪರಿಯುಕ್ತ ಬಂಡವಾಳವಾಗಿ ಗಿರಿಷ್ಟ 25 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಗಿರಿಷ್ಟ 1 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಸಹಾಯಧನ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.. ಮಹಾತ್ಮಾಂದಿರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ದೇಶಗ್ರಾಹಿ ಅಧಿನಿಯಮದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಬಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಲಕ 7436 ಹೆಚ್‌ಆರ್‌ಗಳನ್ನು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗಿದೆ.
  - ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ ಮತ್ತು ಏನುಗಾರಿಕೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ರೈತರ ಆದಾಯಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕಕೆಗೆ ಮಹತ್ವದ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿವೆ. ಪ್ರಮುಖವಾದ ಸಾಂಕ್ರಾಂತಿಕ ರೋಗಗಳು ಹತಾತ್ ಆಗಿ ಹರಡುವುದನ್ನು ತಡೆಯಲು ಪ್ರಸಕ್ತ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 645 ಲಕ್ಷ ದೊಡ್ಡ ಲಸಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಲಾಗಿದೆ. 3.62 ಲಕ್ಷ ಕುಟುಂಬಗಳ ವಿಮಾ ಕಂತಿನ ಮೇಲೆ ಶೇಕಡಾ 70ರಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಧನದೊಂದಿಗೆ ಪಶು ವಿಮಾ ಕಂತಿನ ಮೇಲೆ ಶೇಕಡಾ 70ರಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಧನದೊಂದಿಗೆ ಪಶು ವಿಮಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿವೆ. 200ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚನ ಸುರಿಗಾಣಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ತಲ್ಲಿ 5 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳ ನೇರವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಸಾವಿಗೆಡಾದ ಕುರಿ ಮತ್ತು ಮೇರೆಗಳ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ 10 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ವಿತರಿಸಲಾಗಿದೆ. 8.61 ಲಕ್ಷ ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದಕರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲು ಪ್ರಸಕ್ತ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್‌ಗೆ 4 ರೂ.ಗಳಿಂದ 5 ರೂ.ಗಳವರೆಗೆ ಹಾಲಿನ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.
  - ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ಮಿಂಡೆ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಸಾಮಾನ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ 5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿಗಾಗಿ 50,000 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸುವ ಭರವಸೆ ನೀಡಿತ್ತೆ. ಕೆಳಿದ 4 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ, ಭಾರಿ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ 42,540 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಎತ್ತಿನಹೊಳೆ ಮತ್ತು ಭದ್ರು ಮೇಲ್ಮಿಂಡೆ ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ “ವಿಶೇಷರ್ಯು ಜಲ ನಿಗಮ ನಿಯಮಿತ” ಎಂಬ ಹೊಸ ನಿಗಮವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಜಲ ಆಯೋಗವು ಆಲಮಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ನಾರಾಯಣಪುರ ಅಣಕಟ್ಟಿಗಳ ಮನುಃಕ್ಷೇತನ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಾಗಿ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ “ಅಪುತ್ತಮ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಗೌರವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ”ಯನ್ನು ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಿದೆ.
  - ಸುಮಾರು 8 ಕೋಟಿ ಸರ್ಕಾರಿಗಳನ್ನು ನಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿವಂತೆ

ଲୁଚିତେ ଏହାପିଛି ସଂପର୍କଗଳନ୍ତୁ କଲ୍ପିନ୍ଦିଦ.
ଵୟସ୍ତେବିଗଳିଠିଦ ବେଳେଗଲିଗେ ଲଙ୍ଘାଗିରୁବ ହାନିଗାଗି
ମୁଖୁ ଜନରିଗେ ଲଙ୍ଘାଗିରୁବ ଶାତ୍ରେତିବାଦ ମୁଖୁ ଭାଗତେ
ଅଂଗିବିଶଳତେଗାଗି ନେଇଦୁବ ନୟେ ପେରିକାରଦ ପ୍ରମାଣିବନ୍ତୁ
ଦୁଷ୍ଟେବୁଗୋଳିଶିଦ. ବେଂଗଳୂରିନ ମଦିବାଳ, ହେଜାନ୍ତୁରୁ
ମୁଖୁ ମୁଣ୍ଡେନହଳ୍ଳ କେରିଗଲ ସମ୍ମର୍ଦ୍ଦିଯିବନ୍ତୁ
କେନ୍ଦ୍ରଲାଗିଦ.

- ಪರಿಶೀಲನೆ ಜಾತಿಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಶೀಲನೆ ಪಂಗಡಗಳ ಕಲ್ಯಾಣಕಾಗಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಸಕ್ತ ಸಾಲೆನಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಜಾತಿಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಶೀಲನೆ ಪಂಗಡಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ 19,543 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಡಾ. ಬಿ.ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರ 125ನೇ ಜನ್ಮ ದಿನಾಚರಣೆಯ ಅಂಗವಾಗಿ, 125 ಹೊಸ ವಸತಿ ಶಾಲೆಗಳು ಹಾಗೂ 100 ಹೊಸ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ನಂತರದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯಗಳನ್ನು ಸಹ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದೆ. ಡಾ.ಬಿ.ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರ 125ನೇ ಜನ್ಮ ದಿನಾಚರಣೆಯನ್ನು ಜಾಗತಿಕ ಸಮೈಳನದೊಂದಿಗೆ “ಜಾನ್ ದರ್ಶನ ದಿನ”ವನಾಗಿ ಅಚರಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ.
  - ಹೊಸದಾಗಿ ರಚಿಸಿದ ಭೋವೆ ಮತ್ತು ತಾಂಡಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ, ಪರಿಶೀಲನೆ ಜಾತಿಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಶೀಲನೆ ಪಂಗಡಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ರಚಿಸಿರುವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮಗಳ ಮೂಲಕ 30,000 ಘಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಸರವನ್ನು ನೀಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ 1475 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಡಾ.ಬಿ.ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಆವಾಸ್ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವಸತಿ ರಹಿತ ಪರಿಶೀಲನೆ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶೀಲನೆ ಪಂಗಡಗಳ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ 2.5 ಲಕ್ಷ ಮನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ.
  - ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳಿಂದ ಬಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ, 12 ಲಕ್ಷ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಪೂರ್ವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನವನ್ನು ಮತ್ತು 4.5 ಲಕ್ಷ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ನಂತರದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
  - 13 ಲಕ್ಷ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನವನ್ನು, 10,000ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ

ವಸತಿನಿಲಯಗಳನ್ನು 4 ಮೊರಾಜೆ ದೇಸಾಯಿ ವಸತಿ ಕಾಲೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು 8 ಮೊರಾಜೆ ದೇಸಾಯಿ ಪದವಿಮೂರ್ವ ಕಾಲೆಜುಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನೊತನ ಹಜ್ಜಭವನವನ್ನು ಪಾರಂಭಿಸಿದೆ.

- “ “ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನುವು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇನು ಕೆಲಿಯಬೇಕು” ಎಂಬ ದ್ವೇಶ ಹೊಂದಿದ್ದು, ರಾಜ್ಯ ನೀತಿ ನಿರ್ದೇಶಕ ತತ್ವಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣವು ಸಂಪಿಧಾನ ನಮಗೆ ನೀಡಿದ ಹಕ್ಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ನಿಷ್ಟನಲ್ಲಿ ಶೈಮಸುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಫಲಶ್ರೀತಿಗಾಗಿ, 62.59 ಲಕ್ಷ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಉಚಿತ ಪರ್ಯಾಪ್ತಸ್ಕರ್ಗಳನ್ನು, 47.45 ಲಕ್ಷ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಉಚಿತ ಸಮವಸಗಳನ್ನು, 8ನೇ ತರಗತಿಯ 4.92 ಲಕ್ಷ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಉಚಿತ ಬೇಸಿಕ್ಲಾಗಳನ್ನು ನೀಡಿದೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಸಕ್ತ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಹಾಲಿನೊಂದಿಗೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಬಿಸಿಯೂಟಿದ ಜೊತೆಗೆ ಮಟ್ಟಿದಾಯಕ ಅನುವಾನ ಮಾರ್ಪಣಸ್ತಿದೆ. 2 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ “ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಉತ್ತೇಜಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ”, 12 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ “ಗಳಿತ ಕಲಿಕಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ”, 2 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಹಾಗೂ ಗಳಿತದ ಮೂಲ ಸೂತ್ರಗಳಾಗಿ ಮೂರಕ ಬೋಧನೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಾಗೂ ಸಹ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಹೆಸರಾಂತ ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಹಭಾಗಿತ್ವ ನೀಡಿದೆ. “ಶಿಕ್ಷಣ ಕಿರಣ” ಎಂಬ ಪತ್ತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೂಲಕ ಕಡಿಮೆ ಕಲಿಕಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
  - ಕಳಿದ 3 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, ಬಡಕುಂಬಿಗಳಿಂದ ಬಂದಿರುವ 4.5 ಲಕ್ಷ ಮುಕ್ಕಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಕ್ಕು ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಅನುದಾನರಹಿತ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರವು ಇವರ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಮಲ್ಲವನ್ನು ಭರಿಸಿದೆ.
  - ಕನಾಂಟಿಕ ರಾಜ್ಯವು, ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೇಕದ್ದಾ 26.6 ರಷ್ಟು ಒಟ್ಟು ದಾಖಿಲಾತಿ ಪ್ರಮಾಣ ಹೊಂದಿದ್ದು, ಅತೀ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಧನ ಮಾಡಿರುವ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸಕ್ತ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಕಾ ಗುಳಿಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮೇರ್ಮಾನಪಡಾಯಕ ಕ್ರಮಗಳಿಂದಾಗಿ 71 ಕಾಲೇಜಗಳು ಓಂಬ ಮನುಷೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿದೆ. ಲಂಡನ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಆಫ್ ಎಕನಾಮಿಕ್ಸನ್ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಡಾ.ಬಿ.ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಆಫ್ ಎಕನಾಮಿಕ್ಸನ್ ಪೂರಂಭಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಜಾಗತಿಕ ಮಾನದಂಡಗಳಿಗೆ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಕಾಡೆಮಿಯನ್ನು ಬಿಂಬಿಸಿದೆ.
  - ಅತ್ಯಥವೇ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ರೈತರನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುವ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನೇರವು ನೀಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸುವರ್ಣ ಆರೋಗ್ಯ ಟ್ರಿಸ್ಟ್ ಅಡಿ “ಇಂದಿರಾ ಸುರಕ್ಷಾ” ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪೂರಂಭಿಸಿದೆ. ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗಾಯಾಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವಂಥರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಿರುಪಕ್ಕ ನೀಡಬಾರದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಬಿಂಬಿಸಿದ್ದುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ “ಲುತ್ತಮ ಪರೋಪಕಾರಿ ಅಧಿನಿಯಮ”ವನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಂಪು ಪ್ರಮುಖ
ಆಡುತ್ತೇರ್ಯಾಗಿದೆ. ಮಗುವಿನ ಬಾಲ್ಯ ಮೊವಾದ ಪಾಲನೆ
ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಮಗುವಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡಲು ಪ್ರಸಕ್ತ
ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 1400 ಹೊಸ ಅಂಗಸವಾಡಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ.
ಇದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಅಂಗಸವಾಡಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 66,000 ಕ್ಕೆ
ವರಿದೆ. ಪ್ರಸಕ್ತ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 11,500 ಅಂಗಸವಾಡಿ
ಶೋಚಾಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ವೀಕ್ಷಣೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.
“ಕ್ಷೀರ ಭಾಗ್ಯ” ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ 6 ತಿಂಗಳಿಂದ 6
ವರ್ಷಗಳ ನಡುವಿನ 38 ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ
ಒಂದು ವಾರದಲ್ಲಿ 3 ಸಲ 150 ಮಾಲಿ ಲೀಟರ್‌ ಕೆನಭರಿತ
ಹಾಲನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅವೊಷ್ಟಿಕೆಯನ್ನು
ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು, ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 300 ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಬಡ
ಗಭ್ರಾರೆ ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಬಾಣಿಂತಯರಿಗೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ
ಬಿಸಿಯೂಟ್ ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ “ಮಾತ್ರಮೋರ್ಗ”
ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ.

- ಕಲಬುಗಿರ್, ಗದಗ, ಹೊಪ್ಟೆ, ಕಾರವಾರ, ಕೊಡಗು ಮತ್ತು ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನೂತನ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕಾರ್ಬೇಜಿಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಾಂಭಿಸಿರುವುದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ 900 ಎಂಬಿಬಿಸ್‌ ಸೀಟುಗಳು ಸೃಜನಯಾಗಿವೆ. ಇಂದಿರಾಗಾಂಡಿ ಮತ್ತೆ ಆಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ 4 ಹೇಸ ತರಸಿಕಿತ್ತು ಏಭಾಗಗಳನ್ನು ಮತ್ತು 198 ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಹಾಸಿಗೆಗಳೆ ಸೌಲಭ್ಯದ ಏಭಾಗಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಾಂಭಿಸಿದೆ.
  - ಕಳೆದ 3 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ, ಸರ್ಕಾರಿ ಬೋಧನೆ ಮತ್ತು ಸೂಪರ್ ಸ್ವೇಚ್ಛಾಲೀಟಿ ಆಸ್ತಿತ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ 2708 ಹಾಸಿಗೆಗಳ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸಕ್ತ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಜಯದೇವ ಹೈದ್ರಾಗ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಫಟಕವನ್ನು ಕಾರ್ಯಾರಂಭ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.
  - ಪಹೇಳೆಯಂತಹ ಪ್ರಮುಖ ಭೂದಾಖಿಲೆ, ನಿರಾಕ್ಷೇಪಣ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿ, ಪರವಾನಗಿ ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆ ನಿರ್ದರ್ಶಣ ಪಟ್ಟಿಗಳು ಇತ್ತಾದಿ 100 ಬಗೆಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಬಾಹ್ಯಾಜಿ ಸೇವಾ ಕೇಂದ್ರದ್ವಾಗಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್ ಕರ್ಫೆರಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಜನಸ್ವೇಧಿ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಕರೆ ನೀಡಿದೆ.
  - ಮಧ್ಯ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಲು 2016ರ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 8500 ಮಧ್ಯ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ ಫಟಕಗಳು ಕಾರ್ಯಾರಂಭಿಸಿವೆ. ತನ್ನೂಲಕ ರಾಜ್ಯದ 1 ಕೋಟಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನತೆಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಲಭ್ಯಗೊಳಿಸಿದ ಸಾಧನ ನಮ್ಮದಾಗಿದೆ. ಮಾರ್ಚ್ 2017ರವರೆಗೆ ಇನ್ನೂ 1000 ಮಧ್ಯ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ ಫಟಕಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.
  - ವೈಯಕ್ತಿಕ ಶೈಕ್ಷಾಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯಾರಂಭಿಸಿದೆ. 2016ರ ಅಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 26 ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಶೈಕ್ಷಾಲಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದೆ. ರಾಜ್ಯದ 1035 ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು, 4954 ಗ್ರಾಮಗಳು, 26 ಶಾಲ್ಯಕ್ಕಾಗಳು ಹಾಗೂ 5 ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಬಯಲು ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದು ಮತ್ತು

ఎందు ఫోషిసలగాిడ. ప్రస్తుత హణకాసు వాషద అంతేద వేలేగి ఇన్నో 2 జల్లగళన్న 20 తాల్లూకుగళన్న 500 గ్రామ పంచాయితిగళన్న మత్తు 3000 గ్రామగళన్న బయలు బహిదేవసే ముక్క ఎందు ఫోషిసలగానుపుదు.

- ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯೋಗ ಸ್ವಜನ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ದಾಪುಗಾಲು ಹಾಕಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ವರ್ಷದ ಗುರಿಯನ್ನು 6 ಕೋಟಿಯಿಂದ 10 ಕೋಟಿ ಮಾನ್ಯವ ದಿನಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುಮೋದನೆ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಮಹಾತಾಗ್ರಾಂಥಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯೋಗ ಖಾತ್ರಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಹಳ ಬಿಡುಗಡೆ ವಿಭಾಗಗಳುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 900 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಮಜೂರಿ ಪಾವತಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ವಿಜಾನೆಯಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ.
  - ಶೇ.50ರಷ್ಟು ಪರಿಶ್ವ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶ್ವ ಪಂಗಡಗಳ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಗ್ರಾಮಗಳ ಹೆಚ್ಚಿಕೆ 150 ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ “ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಮಾದರಿ ಗ್ರಾಮ ಯೋಜನೆ” ಅಡಿ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.
  - ಸರ್ಕಾರ ಕನಾಟಕವನ್ನು “ಹಸಿವು ಮುಕ್ಕೆ” ರಾಜ್ಯವನಾಗ್ಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿದೆ. “ಅನ್ನಭಾಗ್ಯ” ಯೋಜನೆಯ 1 ಕೋಟಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿ ಅದ್ಯತಾ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ್ದು. ಇದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಗರಿಮೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ. ಪ್ರಸಕ್ತ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ, ಕಬ್ಬಿಣಾಂಶಯುಕ್ತ ಉಪ್ಪು ಹಾಗೂ ವಿಟಮನ್ ಎ ಮತ್ತು ಇ ಯುಕ್ತ ತಾಳೆ ವಣಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಫೆಬ್ರವರಿ 2017 ರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಎಲ್ಲಾ ಅದ್ಯತಾ ಮತ್ತು ಅಂತೇಯದಿಯ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ 5ಿಂಗಳಿಗೆ 1 ಕೆ.ಜಿ. ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ. ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೊಸ ಪಡಿತರ ಚೀಟಿಗಳ ವಿಶೇಷಜ್ಞತ್ವ ಇದನ್ನು 7 ಕೆಲಸದ ದಿನಗಳ ಕಾಲಮಿತಿಯನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವ ಗಡುವಿನೊಂದಿಗೆ ಇದನ್ನು “ಸರ್ಕಾರ”ದಡಿ ತರಲಾಗಿದೆ.
  - ಕನಾಟಕವನ್ನು “ಗುಡಿಸಲು ಮುಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ”ವನಾಗ್ಗಿ ಮಾಡುವುದು ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಮುಖ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ 3 ಲಕ್ಷ ಮನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವ

ಗುರಿಯಂತೆ ಪ್ರಸಕ್ತ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 1.93 ಲಕ್ಷ ಮನೆಗಳ್ಳಾಂದಿಗೆ 2013-14 ರಿಂದ 10.42 ಲಕ್ಷ ಮನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಘರಾನುಭವಗಳ ಅಂಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 893 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ 98 ಕೋಟಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ್ಳಾಂದಿಗೆ 16,522 ಮನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

- ತುಮಕೂರು ಜೀಲೀಯ ಪಾವಗಡ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 2000 ಮೇಗಾವ್ಯಾಟ್ ಸೋಲಾರ್ ಪಾರ್ಕ್ ಅನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ತೀವ್ರ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿದೆ. “ವಿಕೇಂದ್ರಿಕ್ಯಾತ್ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಉತ್ತಾದನೆ” ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಹಿಂದುಳಿದ 60 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸೋಲಾರ್ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರೈಲ್ ಮಾರ್ಗಗಳ ಕಾರ್ಯಜಾಲ ಮತ್ತು ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ವೀಶೆ ಒತ್ತುನೀಡಿದೆ. ಕೆಂಪೇಗೌಡ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣದ 2ನೇ ರನ್‌ವೇ ಹಾಗೂ 2ನೇ ಟರ್ಮಿನಲ್ ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣದ ಮೊದಲ ಹಂತದ ಕಾರ್ಮಗಾರಿ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಬೆಳಗಾವಿ ಮತ್ತು ಹುಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಸಿಟ್‌ದಲ್ಲಿರುವ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚ್‌ಗೇರಿಸಲು ಭಾರತದ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣಗಳ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದೆ. ಕಲಬುರಿ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣ ಕಾರ್ಮಗಾರಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 10 ಬ್ಯಾಹ್ತೆ ರೈಲ್ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ರಾಮನಗರ-ಮೈಸೂರು, ಹಾಸನ-ಬೆಂಗಳೂರು, ಬೀದರ್-ಕಲಬುರಿ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ-ಕುಡಚ ವಿಭಾಗದ ಬಾಗಲಕೋಟೆ-ಕೆಜ್ಜೆದೋರೀಯಲ್ಲಿ ಸುರಂಗ ಮಾರ್ಗಗಳು ಮತ್ತು ಯಾದಿಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ರೈಲ್ ಯೋಗಿ ಕಾರ್ಬಾನೆ ಯೋಜನೆಗಳು ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳುವರೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ಸಂಪರ್ಕ ಜಾಲವನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚ್‌ಗೇರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ವೀಶೆ ಒತ್ತುನೀಡಿದ್ದೇವೆ. ಕಳೆದ 3 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 8927 ಕೆ.ಮೀ. ರಾಜ್ಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳು ಮತ್ತು 17,163 ಕೆ.ಮೀ. ಪ್ರಮುಖ ಜಿಲ್ಲಾ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗೂ ಪರಿಶ್ವ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶ್ವ ಪಂಗಡಗಳ ಕಾಲೋನಿಗಳಲ್ಲಿ 1992 ಕೆ.ಮೀ. ಮತ್ತು 786 ಕೆ.ಮೀ. ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ರಸ್ತೆಗಳ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಕಾರ್ಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ 717 ಕೆ.ಮೀ. ರಾಜ್ಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳು ಮತ್ತು 3570 ಕೆ.ಮೀ. ಪ್ರಮುಖ ಜಿಲ್ಲಾ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚ್‌ಗೆ ವಿರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ರಾಜ್ಯ ಹೆದ್ದಾರಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯ 3ನೇ ಹಂತದ ಮೇರೆಗೆ 3500 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ 2795 ಕೆ.ಮೀ. ರಾಜ್ಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳು ಮತ್ತು 1520 ಕೆ.ಮೀ. ಪ್ರಮುಖ ಜಿಲ್ಲಾ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಸಹ ನಾವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಜ್ಯೋತಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಕನಾಂಟಕ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಸ್ಥಾನ ಹೊಂದಿದೆ. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಹೊಸ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಸ್ವಜಿಸುಪುಡರ ಜೊತೆಗೆ ಇದರ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ವಾರ್ಷಿಕ ಶೇ.10 ರಿಂದ 12ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಲಾಗಿದೆ. ಹೊಸ ನವೋದ್ಯಮ ನೀತಿಯನ್ನು ಅರಂಭಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ರಾಜ್ಯವು ವಿಶ್ವದ ನವೋದ್ಯಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನವನ್ನು ಉಂಟಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. 4000ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚನ ನವೋದ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ 2 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 1 ಬಿಲಿಯನ್ ಡಾಲರಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ಥಿರಿಸಿದೆ.

- ಬೆಂಗಳೂರು ಮಟ್ಟೊ ರೈಲು ನಿಗಮವು ಏಪ್ರಿಲ್ 2017 ರಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಟ್ಟೊದ್ದೀರ್ಘ 1ನೇ ಹಂತದ 42.38 ಕೆ.ಮೀ. ಅನ್ನು ಪೊರ್ಚ್‌ಗೋಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಾಗಿದೆ. 2ನೇ ಹಂತದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಪೊರ್ಚ್‌ಗೋಳಿಸಲು ಶೀಫ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ರೈಲ್‌ ಇಲಾಖೆಯ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಟ್ಟೊಪಾಲಿಟಿನ್ ಪ್ರದೇಶಕಾರ್ತಿ ಉಪ-ನಗರ ರೈಲ್‌ ಕಾಮಗಾರಿ ಪ್ರಾರಂಭಸಲು ರೈಲ್‌ ಮಂತ್ರಾಲಯದೊಂದಿಗೆ ಒಷ್ಟಂಡಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಹಾಕಲಾಗಿದೆ.
- ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಸಾಲಿನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ 730 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದ ವಿವಿಧ ರಸ್ತೆ ಮತ್ತು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಬೆಂಗಳೂರು ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಒಳಂಕರಂಡಿ ಮಂಡಳಿಯು ಬೃಹತ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆ ಹೂಸದಾಗಿ ಸೇವೆದೆಯಾಗಿರುವ 110 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಕಾವೇರಿ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
- ರಾಜ್ಯದ ಇತರ ನಗರ ಅದರಲ್ಲಿ ಏಕೇಷವಾಗಿ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ 427 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದ 11 ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. 18 ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಅಮೃತ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ 1279 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರವರ್ಧನೆ ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಉದ್ದೇಶ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯನು ಮೊದಲ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ. 2016ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 1,49,587 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಉದ್ದೇಶ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ಥಿರಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ವಿದೇಶಾಂಗ ವ್ಯವಹಾರ ಸಚಿವಾಲಯದ

ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ “ಪ್ರಾಸಿ ಭಾರತೀಯ ದಿವಸ-2017”ನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನೇರ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಗೆ ಮೌಲ್ಯಾಙ್ಗ ನೀಡಲು ಹೂನ ಅನಿವಾಸಿ ಭಾರತೀಯ ನೀತಿಯನ್ನು ಸಹ ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ.

- ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ ನಿಗಮವು ಕಾರ್ಯಾರಂಭ ಮಾಡಿದಾಗಿನಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ 164 ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಯು 100 ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮೈಸೂರು ಚತುರ ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯೋಜನೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ ನಿಗಮವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಇ-ಆಡಳಿತ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಸಹ ತನ್ನದಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.
- ಶ್ರೀದೇಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಾಂಕಿಸಲು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 13 ಶ್ರೀದಾಂಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಂಥೆಟಿಕ್ ಅಲ್ಟ್ರಾಟೆಕ್ ಪಥ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ದೇಶಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧೊದ್ದೇಶದ ಒಳಾಂಗಣ ಶ್ರೀದಾಂಗಣ ಮತ್ತು ವಿಜಯಪುರದಲ್ಲಿ ಸ್ಕ್ರೀಂಗಳಾಗಿ ಆಧುನಿಕ ಸೌಲಭ್ಯವ್ಯಳ್ಳ ಪಥವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಹಾಕಿ ಶ್ರೀದಾಂಗಣವನ್ನು ಮೇಲ್ಮೈಗೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಅಂತಿಮವಾಗಿ, ಪ್ರಗತಿಪರ ಮತ್ತು ಸರ್ವರನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಸಮಾಜದ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವ ಅಶಯದೊಂದಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಪ್ರಗತಿಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಮುನ್ದುಡೆಸಲು ಬಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ತತ್ವಧಾರಿತವಾದ ಸಮಾಜವು ಸಮಾನತೆ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯ ಪಾಲನೆಯ ಉದ್ದೇಶ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ, ಅನುಕಂಪ ಮತ್ತು ಸಹನೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರೋಕು. ಕರ್ನಾಟಕದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾತ ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಸರಿಸಿಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯದ ಉಜ್ಜ್ವಲ ಭವಿಷ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣಕಾರ್ಯ ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಕೈಗೊಳಿಸಿಸಲು ಈ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ನಾನು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

ಜ್ಯೋತಿಂದ್ರ; ಜ್ಯೋತಿಂದ್ರ

ಭಾರತ ಭಾರತ ವಿಧಾನ

ಧ್ವನಿ-ಬೆಳಕು; ದೃಶ್ಯ ವೈಭವಗಳ ರೂಪಕೆ

ಜಡಿಯವ್ವೆಗೆದ್ದಾಗಿ
ವಾತಾ ಸಹಾಯಕರು

ಡಾ.ಬಿ.ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಒಂದು ಜಗತ್ತು ಇದಂತೆ, ಅವರೊಬ್ಬ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕ, ಆರ್ಥಿಕ ತಡ್ಡಾ, ಶಿಕ್ಷಣ ತಡ್ಡಾ ರಾಜಕೀಯ ವಿಶ್ವೇಷಕ, ಅಧ್ಯಾಪಕ, ಹೋರಾಟಗಾರ, ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನ ಶಿಲ್ಪ ಹೀಗೆ ಹತ್ತು ಹಲವಾರು ಪ್ರತಿಭಾಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಅನುದರೆ ಬಹುತ್ವಾಗಿ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅವರಂತ ಬಹುಮುಖಿ ಜ್ಞಾನಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಲ್ಲ ಎನಿಸುತ್ತದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಆಚರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಂವಿಧಾನ ತಿಳಿ ದಾ: ಬಿ.ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ 125 ನೇ ಜನ್ಮದಿನಾಚರಣೆಯ (14 ಏಪ್ರಿಲ್ 1891) ವರ್ಷಾಚರಣೆ (14 ಏಪ್ರಿಲ್ 2016 ರಿಂದ 14 ಏಪ್ರಿಲ್ 2017) ಅಂಗವಾಗಿ ವಾತಾ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಪರ್ಕ ಇಲಾಖೆ ಹಮ್ಮೆಕೊಂಡಿರುವ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಜೀವನ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವ ವಿನೂತನ ಧ್ವನಿ-ಬೆಳಕು ‘ಭಾರತ ಭಾಗ್ಯ ವಿಧಾತ’ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ.

ಫೆಬ್ರವರಿ 1 ರಂದು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಆರಂಭಗೊಂಡು ಕರ್ನಾಟಕದ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಚ್ 3 ರವರೆಗೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಜರುಗಿದೆ.

“ಭಾರತ ಭಾಗ್ಯ ವಿಧಾತೆ” – ಇದು ಭಾರತದ ತಳ ಸಮುದಾಯಗಳ ಅತ್ಯಾರ್ಥವನ್ನು ನೊರ್ಮಡಿಗೊಳಿಸಿದ ಮಹಾ ಜೀತನದ ಜೀವನ ಚಿರಿತೆ. ನೋಂದವರ ನೋಟಿಗೆ ದನಿಯಾಗಿ ನಿಂತ ಧೀಮಂತ ನಾಯಕನ ಅತ್ಯಕ್ತ. ತನ್ನ ಪ್ರತಿಭೆ, ಪರಿಶ್ರಮಗಳಿಂದ ಜಗತ್ತಿನ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಪದವಿ ಮರಸ್ಯಾರ ಗಳಿಸಿದ ಆರ್ಥಿಕ ತಪ್ಪನೆ ಯಶೋಗಳೇ. ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ ಶಿಲ್ಪಿಯಿಂದೇ ಖ್ಯಾತರಾದ ಮಹಾ ಮಾನವತಾವಾದಿಯ ಜೀವನಗಳೇ.

ಡಾ.ಬಿ.ಆರ್. ಅಂಬೇಧ್ಕರ್ ಒಂದು ಜಗತ್ತು ಇದ್ದಂತೆ, ಅವರೊಬ್ಬ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕ, ಆರ್ಥಿಕ ತಪ್ಪಣಿ ಶಿಕ್ಷಣ ತಪ್ಪಣಿ ರಾಜಕೀಯ ವಿಶ್ವೇಶವರ್ಕ, ಅಧ್ಯಾಪಕ, ಹೋರಾಟಗಾರ, ಭಾರತ

ಸಂವಿಧಾನ ಶಿಲ್ಪಿಗಳ ಹತ್ತು ಹಲವಾರು ಪ್ರತಿಭೆಗಳ ಮೇರು ಶಿವಿರ. ಅವರ ಬಹುಮುಖ ಪ್ರತಿಭೆಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಬಹುಶಃ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅವರಂತ ಬಹುಮುಖಿ ಜ್ಞಾನಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಲ್ಲ ಎನಿಸುತ್ತದೆ.

ಇಂತಹ ಬಹುಮುಖಿ ಜ್ಞಾನಿಯನ್ನು ಒಂದೂವರೆ ಗಂಟೆಯ ಕು ರೂಪಕದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಒಟ್ಟಾರೆ ರೂಪಕದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಅಂತರಗಳನ್ನು ಪರಿಗೊಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಚುಕ್ತಿ ಕಾಣಿಸದಂತೆ ರೂಪಿಸುವಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಮೊದಲು ಅಂಬೇಧ್ಕರ್ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿರುವ ಮತ್ತು ಅಪಾರ ಜ್ಞಾನವಿರುವ ಪರಿಣಿತ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿತ್ತು.

ಅದರಲ್ಲಿ ದಲೀಲ ಕೆವಿ ಡಾ: ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯ, ಕನ್ನಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಮಾಜಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತಿ ಎಲ್. ಹನುಮಂತಯ್ಯ, ಸಾಹಿತಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ.ಪಿ.ಜಾಹೂನಿ, ಅಂಬೇಧ್ಕರ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೀತ ಚಿನ್ನಸ್ವಾಮಿ, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಡಾ.ಬಿ.ಆರ್.ಅಂಬೇಧ್ಕರ್ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರದ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಡಾ.ಎಸ್.ನರೇಂದ್ರ ಕುಮಾರ್, ವಾತಾ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಪರ್ಕ ಇಲಾಖೆ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರು.

ಇದರ ಮೇಲೆ ಮನರಂಜನೆ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಾಗೂ ಸಂಗೀತದ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲು ವಾತಾ ಇಲಾಖೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿಲಾಗಿತ್ತು. ಖ್ಯಾತ ಸಂಗೀತ ನಿರ್ದೇಶಕ ಹಂಸಲೇವಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಾಟಕ ಕಾಲೆಯ

ಜ್ಞಾನದ ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಸರು ಡಾ.ಬಿ.ಆರ್.ಅಂಬೇಧ್ಕರ್, ಅವರ ಸಾಧನ ಮತ್ತು ಜೀವನ ಮನುಸ್ಕಲಕ್ಷೆ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಮಾದರಿ. ಇಂದಿನ ಯುವ ಜನತೆಗೆ ಅಂಬೇಧ್ಕರ್ ಅವರ ಸಾಧನ ಮತ್ತು ಜೀವನವನ್ನು ತೊರಿಸುವ ಈ ಬೃಹತ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿರುವುದು ಸಂತಸ ತಂದಿದೆ.

ಎನ್.ಆರ್. ವಿಶುಕುಮಾರ್
ನಿರ್ದೇಶಕರು,
ವಾತಾ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಪರ್ಕ ಇಲಾಖೆ.

ನಾನೂ ಕೂಡ ಬಹುತೇಕರಂತೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಯೋಜನೆ, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬಗೆಗೆ ಉಡಾಫೆ ಮತ್ತು ತಿರಸ್ಯಾರ ಭಾವ ಹೊಂದಿದವನಾಗಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಸಮಾಜಮುಖಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಮೌರ್ಯಾಚಂದ್ರ ತೇಜಸ್ಸಿ
ಸಂಗೀತ ನಿರ್ದೇಶಕ

ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮೊದಲ ಯಶಸ್ವಿ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರು, ತರೆಮರಯ ತಂಡ ಹಾಗೂ ಕಲಾವಿದರ ಆಯ್ದು, ಉತ್ತಮ ತಂಡದ ಆಯ್ದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಧ್ಯ ಯಶಸ್ವಿ ಇಲಾಖೆಯ ಈ ಹಿಂದಿನ ಯಶಸ್ವಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮನುಷ್ಯ ಜಾತಿ ತಾನೊಂದೆ ವಲಂ ಅನುಭವ ಇಂದು ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಡಿ. ಎನ್. ಗುರುಮೂರ್ತಿ
ಜಂಟಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕ್ಷೇತ್ರ ಪ್ರಭಾರ ಶಾಖೆ
ವಾತಾ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಪರ್ಕ ಇಲಾಖೆ.

ವಾತಾ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಶುಕುಮಾರ್ ಸಾರ್ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ನಿರ್ದೇಶನದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನನಗೆ ವಹಿಸಿದಾಗ ಹೆಚ್ಚೆಯಿಂದ ಒಳಪಟ್ಟಿಕೊಂಡೆ, ಇಲಾಖೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ, ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿ ಹಾಗೂ ನನ್ನ ಜೊತೆ ಹಗಲಿರುಳು ದುಡಿದ ತಂಡಕ್ಕೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ “ಭಾರತ ಭಾಗ್ಯ ವಿಧಾತೆ” ಹೆಸರು ಸೂಚಿಸಿದವರು ಖ್ಯಾತ ರಂಗಕರ್ಮಿ ಸಿ.ಬಸವಲಿಂಗಯ್ಯ ಅವರು.

ಗಿರಿರಾಜ್ ಬಿ.ಪಿ.ಮ್ಯಾ
ರಂಗಭೂಮಿ ಹಾಗೂ ಚಲನಚಿತ್ರ
ನಿರ್ದೇಶಕರು

ಬೆಂಗಳೂರು
Bengaluru International Film Festival

9ನೇ ಚಲನಚಿತ್ರೋತ್ಸವ ಅಪರೂಪದ ಸಿನಿಮಾಗಳ ರಸದೌತಣ!

ಡಾ. ಹೆಚ್. ಎರಬಂಧಪ್ಪ

ಬೆಂಗಳೂರು ಶಾಶೀಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ ಸಿ.ಬಸವಲಿಂಗಯ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತಿ ಕೆ.ವೈ.ನಾರಾಯಣ ಸ್ವಾಮಿಯವರು ಈ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದಿದೆಯ ಅಭ್ಯಾಸ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳದಲ್ಲೇ ಇದ್ದ ತಮ್ಮ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ವಾತಾ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಪರ್ಕ ಇಲಾಖೆ ನಿದೇಶಕರಾದ ಎನ್.ಆರ್. ವಿಶ್ವಾಸರಾಜು ಅವರ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ನಿದೇಶನ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಖೂತ ಚಲನಚಿತ್ರ ನಿದೇಶಕ ಬಿ.ಎಂ. ಗಿರಿರಾಜ್, ಸಂಗೀತ ಮೊಣಿಕೆಂದ್ರ ತೇಜಸ್ಸಿ, ರಂಗ ವಿನ್ಯಾಸ ಶರೀಫರ ಅಡಪ, ವಸಾಲಂಕಾರ ಪ್ರಮೋದ್ ಶಿಗ್ನಾವ್, ಪದ್ಮಿನಿ ಹಜ್ಜೆ ನೃತ್ಯ ನಿದೇಶಕನೇ, ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಬೆಳ್ತೂರು ಮೇಕಪ್ಪೆ

ಹಾಗೂ ಡಾ. ಕೆ.ವೈ.ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ ಅವರು ಗೀತ ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

"ಕಳುಂಬಿಸುವ ಬೆಳಕಿನ ಲೋಕ, ಕಿವಿದುಂಬಿಸುವ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಸಂಗೀತದೊಂದಿಗೆ ವ್ಯಾಚಾರಿಕರೆಯ ಹಿನ್ನೋಟ" ಅಡಿಬರಹದಲ್ಲಿ ರೂಪಗೊಂಡಿರುವ ಈ ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮೊದಲ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಂಡಿದ್ದ ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಆವರಣದಲ್ಲಿರುವ ಕನಾಂಟಕ ಕಲಾಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ. ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬೃಹತ್ ವೇದಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಂಡಿದ್ದ ಸಂಖಾರ 5000 ಜನ ವೀಕ್ಷಣಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ವಾತಾ ಇಲಾಖೆ ಕುಗಾಗಲೇ "ಮನುಷ್ಯ ಜಾತಿ ತಾನೆಂದ ವಲಂ" ದ್ವಾರಾ ಬೆಳಕು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಯಂತ್ರಣೆಯಾಗಿ ಹಬಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಅನುಭವದ ಮೇಲೆ ಡಾ. ಬಿ.ಆರ್. ಅಂಬೇಧ್ಕರ್ ಕುರಿತು ಮಾಡಿರುವ 'ಭಾರತ ಭಾಗ್ಯ ವಿಧಾತೆ' ಕನಾಂಟಕದ ಮನೆ-ಮನಗಳ ಮಾತಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅತಿಶಯೋತ್ಸೇಯಾಗಲಾರದು.

80 ಕಲಾವಿದರು 15 ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಖೂತ ನಿದೇಶಕ ಬಿ.ಎಂ. ಗಿರಿರಾಜ್ ಅವರ ನಿದೇಶನದಲ್ಲಿ ರೂಪಗೊಂಡಿರುವ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ವಾತಾ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಲುಗಳಲ್ಲಿಗೆ ಹಿಡಿದ ಕೃಗ್ನಾಡಿಯಾಗಿದೆ.

ಒರಿಯನೊಮಾಲ್ ಬಿನಾಕ್ಸ್‌ನ 11 ಬೆಳ್ತೂರೆಗಳಲ್ಲಿ ಫೆಬ್ರವರಿ 20 ರಿಂದ 9ರವರೆಗೆ 'ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತು' ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಡಿ ಚಲನಚಿತ್ರ ಉಕಾಡೆಮಿ ಹಾಗೂ ವಾತಾ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಪರ್ಕ ಇಲಾಖೆಯ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ನಡೆದ 9ನೇ ಚಲನಚಿತ್ರೋತ್ಸವ ಚಿತ್ರರಸಿಕರಿಗೆ ರಸದೌತಣ ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಸಫಲವಾಯಿತು. ದೇಶವಿದೇಶಗಳ ಸುಮಾರು 350ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಚಿತ್ರಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶನಗೊಂಡಿದ್ದು 'ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತು' ಎನ್ನುವ ಶೀರ್ಷಿಕೆ ಅಧ್ಯಾಪಣವಾಗಿತ್ತು.

ಚಿತ್ರೋತ್ಸವದ ಮೊದಲೆದಲ್ಲಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಆಯ್ದು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತು ಬರಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಚಿತ್ರೋತ್ಸವದ ಕೊನೆಯ 4 ದಿನಗಳು ಉದ್ದೇಕ್ಕಿ ಕೂಡಿಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯ ನೋಡುವಂತಾಯಿತು.

ಚಿತ್ರೋತ್ಸವದ ಜನಪ್ರಿಯತೆಗೆ ಇದು ಸಾಕ್ಷಿಯಾಯಿತು. ಕೊನೆಯ ಮೂರಾಳ್ಯ ದಿನ ಅತಿಹಚ್ಚನ ಸಿನಿಮಾಪ್ರಿಯರು ಬಿನಾಕ್ ಕೆಡೆಗೆ ಹರಿದು ಬಂದರು. ಎಷ್ಟರೆ ಮಟ್ಟಣ ಜನಸಾಗರವಂದರ ಸಿನಿಮಾ ಹೋಸ್ಟ್‌ಪುಲ್‌ನಿಂದಾಗಿ ಪ್ರವೇಶ ಸಿಗದೇ ನಿರಾಶೆಯಾಗುವಂತಾಯಿತು.

ಡಾ.ಬಿ.ಆರ್.ಅಂಬೇಧ್ಕರ್ ಎಂದರೆ ಸಂವಿಧಾನ ಶಿಶ್ರೂಪದಲ್ಲಿ ದಲಿತರ ಹಕ್ಕುಗಳ ಹೋರಾಟಗಾರ ಎಂದಪ್ಪೇ ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದ ನನಗೆ ಅವರ ಬಹುಮುಖ ಪ್ರತಿಭೆಗಳ ಅನಾವರಣ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಇಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ತಂಡಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ವಾತಾ ಇಲಾಖೆಗೆ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು.

ಹೇಮಲತಾ ಬಿ
ಗೃಹಿಣಿ, ಮೈಸೂರು

ఈ సల నాను నోడలేబేకెందు ఆరిసిచుండ సినిమాగళు బహుతేచ యుద్ధ కేంద్రిత సినిమాగళు కాగూ ధమకేంద్రిత సినిమాగళు. ఇదర జూతెగి కేలవు ఇతరే సినిమాగళు.

ಯುದ್ಧಕೇಂದ್ರಿತ ಸಿನಿಮಾಗಳಲ್ಲಿ ಜರ್ಮನಿ ದೇಶದ
'ಸಾಂಕ್ರಾಂತಿಕ', ಮೋಲೆಂಡ್ ದೇಶದ 'ದ ಇನ್‌ಹೆಚ್‌ನ್‌ಸ್ಟ್ರೀ' ಸಾಂಕ್ರಾಂತಿಕ ಕ್ರಾಂತಿ ಹಾಗೂ ದಕ್ಷಿಣಕೊರಿಯಾದ 'ದಿ ನೆಟ್' ಅತ್ಯಂತ ಸಹಜವಾಗಿ ಮೂಲಿಬಂದ ಹಾಗೂ ಅತಿ ಹಚ್ಚು ಸಿನಿಮಾಯಿರಲು ಆಕರ್ಷಿಸಿದ ಸಿನಿಮಾಗಳು.

‘ಸಿನಿಮಾ ಆಫ್ ದಿ ವಲ್ರೋಫ್’ ಏಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶನಗೊಂಡ
ಕೊರಿಯನ್ನು ನಿದೇಶಕ ಕಿಮ್‌ ಕಿ ಡುಕ್‌ನ್ನು ನಿದೇಶಿಸಿದ ‘ದಿ
ನೆಚ್’ ಸಿನಿಮಾ ಸುಮಾರು 2 ಫಾಂಟೆಗಳ ಅವಧಿಯದು. ಈ
ಚಿತ್ರ ಉದ್ದಕ್ಕಣ್ಣ ತುದಿಗಾಲಿನ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ನೋಡುವಂತೆ
ಮಾಡಿತ್ತು. ಉತ್ತರಕೊಂಡಿಯಾದ ಬದಬೆಸ್ಟ್‌ನೊಬ್ಬ ತನ್ನ
ದ್ಯೇಸಂದನ ಬಂದುಕಿನ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಕಂಡುಕೊಂಡ ಉದ್ದೋಗ
ಮೇನುಗಾರಿಕೆ. ಉತ್ತರಕೊಂಡಿಯಾ ಹಾಗೂ ದಕ್ಷಿಣಕೊಂಡಿಯಾದ
ಮಹ್ಯ ಹರಿಯುವ ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಎರಡು ದೇಶಗಳ
ಗಡಿಯ ತಂತಿಯ ಬೇಲಿ, ಮೀನಿನ ಬಲೆ ಸರೋವರದಲ್ಲಿ
ಚಿಕ್ಕದೊಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಂಡುದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಆಕ್ಸಿಕ್
ತಂತಿಬೇಲಿಯ ಗಡಿರೇಖೆಯನ್ನು ದಾಟಿದ್ದೇ ಕಾರಣವಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣ
ಕೊರಿಯಾ ಮಲಿಟರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬೆಸ್ಟ್‌ನೊಬ್ಬ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು
ಮಲಿಟರಿ ವಿಚಾರಕೆಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಂತಹಂತವಾಗಿ
ವಿಚಾರಕೆ ನಡೆದು ಈತ ಮುಗ್ಧನೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದ್ದರೂ
ಆತನನ್ನು ಕಳುಹಿಸದೇ ಗೂಢಾಚಾರಿಕೆಗೆ ಬಂದವನೆಂದು
ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವರಂತೆ ಒತ್ತಡ ಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಡ
ಇದ್ದಾಗ ಹಲವು ರೀತಿಯ ಶಿಕ್ಕೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ನಿರ್ದಯ ಮಲಿಟರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮಹ್ಯೆಯೂ ಮಲಿಟರಿ ಸ್ವೀಕರಣೆಯ ಮಾನವೀಯತೆ ಹೇರೆಯುತ್ತಾನೆ. ಮಾನವೀಯ ಮುಖದ ಮೊದಲ ಅನುಭವ ಮಲಿಟರಿಯಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಎನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಈತನನ್ನು ಗೊಳಿಕೊಲಿಕೆಗೆ ಬಂದವನೆಂದು
 ಕಡತ ಸೀದ್ಯ ಮಾಡಲು ಸತತ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ
 ನಿರ್ದಯ ಮಿಲಿಟರಿ ಅಧಿಕಾರಿ ನಿರಂತರ ತಿಳಿಗೆ ಒಳಪಡುವ
 ಅಮಾಯಕ ಕಥಾನಾಯಕ, ಮಾಡ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಅಮಾಯಕ
 ಬೆಸ್ಟನನ್ನು ದಕ್ಷಿಣ ಕೊರಿಯ ಮಿಲಿಟರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು
 ಬಂಧಿಸಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯಾಪಕ ಪ್ರಜಾರವಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣಕೊರಿಯಾ
 ಮಿಲಿಟರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈತನನ್ನು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆ
 ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ದಕ್ಷಿಣಕೊರಿಯಾದ ಅನೇಕ ಕಂಪನಿಗಳು,
 ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅನೇಕ ಕಾಲಿಕೆಗಳನ್ನು ಈತನಿಗೆ
 ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅದ್ಯಾವೃದ್ಧನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇ
 ಆವರು ಹೊಬ್ಬಿ ಬಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಬಿಸಾಕಿ ತನ್ನ
 ದೋಷೀಯನ್ನೆರುತ್ತಾನೆ. ಹಿಂಗ ತನ್ನ ದೇಶಪ್ರೇಮದ ಬಗ್ಗೆ ಈತ
 ನಡೆದುಕೊಂಡ ಬಗೆಯನ್ನು ಮಾಡ್ಯಮಗಳು ಶ್ರಾಫ್‌ನುತ್ತವೆ.

ಉತ್ತರಕೊರಿಯಾಕ್ಕೆ ಬಂದ ನಂತರವೂ ತನ್ನ ಕುಟುಂಬ ಸೇರುವ, ತನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ಕಾಲಿವ ಅಸೆ ಈಡೇರುವುದಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ದೇಶದ ಮಿಲಿಟರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈತನನ್ನು ಮಿಲಿಟರಿ ವಿಚಾರಣೆಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅನೇಕ ಬಗರ್ಯಲ್ಲಿ ಹಿಂಸೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆತನ ಮಗಳಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕೊರಿಯಾ ಮಿಲಿಟರಿ ಸ್ವೀಕರಣೆಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಗೊಂಬೆಯನ್ನು ಅನೇಕ ಬಗರ್ಯಲ್ಲಿ ಅಂತೂ ಕೊನೆಗೊ ಬಡ ಬೆಸ್ತ್ರೆ ಮನೆಗ ಮರಳ ಕುಟುಂಬದವರ ಜೊತೆ ಸೇರುತ್ತಾನೆ. ಮರುದಿನ ಎಂದಿನಂತೆ ಮೀನು ಹಿಡಿಯಲು ತನ್ನ ದೋಷೀಯ ಬಳಿ ಬಂದಾಗ ಸಕಾರವು ಈತನ ಮೀನುಗಾರಿಕೆಯ ಪರವಾನಗಿಯನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಿರುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ತನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಬದುಕಿನ ದಾರಿ ಅದೊಂದೇ ಎಂದು ಗೊಗರೆದರೂ ಜಗ್ಗಿದ ಮಿಲಿಟರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮೀನು ಹಿಡಿಯಲು ದೋಷೀಯನ್ನೇರದಂತೆ ತಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವ್ಯಾಪಕವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಏಂದು ಹಿಡಿಯಲು ದೋಷೀಯನ್ನೇರುತ್ತಾನೆ. ಆದೇಶ ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದುದಕ್ಕೆ ಮಿಲಿಟರಿಯವರು ಅವನನ್ನು ಗುಂಡಿಟ್ಟು ಕೊಲ್ಲುತ್ತಾರೆ.

ಇದಿಷ್ಟ ಸಿನಿಮಾಕರೆ.

ದೇಶ ದೇಶಗಳ ನಡುವಿನ ಯುದ್ಧ, ದ್ವೇಪ, ಅಸೂಯೆಗಳು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಬದುಕಿನ ಮೇಲೆ ತರುವ ಅವಾಂತರಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಮಾನವಿಯ ನೆಲಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದೇಶಕ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಚಿತ್ರದ ತಾಂತ್ರಿಕೆ, ನಿರ್ದೇಶನ ಸಂಕಲನ ಎಷ್ಟು ಅದ್ದುತ್ವಾಗಿದೆಯಂದರೆ ಸಿನಿಮಾ ನೋಡುವಷ್ಟು ಕಾಲ ನಟನೊಬ್ಬ ಕ್ಷಾಮರಾ ಮುಂದೆ ನಟಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ನಿರ್ದೇಶಕ, ಸಂಕಲನಕಾರರಿಂದ ಈ ಸಿನಿಮಾ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೇ ಮರೆಯುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಿನಿಮಾ ನೋಡುಗರನ್ನು ತನ್ನ ತಕ್ಕಿಗೆ ಸೇಳಿದ್ದೀಕ್ಷಾತ್ಮದೆ. ನಿರ್ದೇಶಕ ತನ್ನ ಇರುವಿಕೆ ತೋರಿಸದಂತೆ ಸಹಜವಾಗಿ ಚಿತ್ರ ನಡೆಯುವಂತೆ ಎಚ್ಚರ ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಉತ್ತಮ ಚಿತ್ರಕಥೆ, ನಿರ್ದೇಶನ, ಸಂಕಲನದ ಒಂದು ಭಾಗವಾದರೆ, ನಟಿಸಿದ ನಟರಲ್ಲಿ ಶಾಪು ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳಲ್ಲವೇನೋ ಎನ್ನುವಂತೆ ಸಹಜವಾಗಿ ನಟಿಸಿರುವುದು ಉತ್ತಮ ಚಿತ್ರವಾಗಲು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

८३

ಕಂಟಿ ಹೋಕ್ಸ್-ಕುಜಿಪ್ಪೆ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿತಗೊಂಡ
ಯುದ್ಧ ಕೇಂದ್ರಿತ ಚಿತ್ರವಿದು. ಮೊಹಮ್ಮದ್ ದಯಬ್
ನಿದೇಶನದ ಚೆತ್ತ. ಕುಜಿಪ್ಪನು ಕ್ರಾಂತಿ ನಡೆದ ಎರಡು

వషణగళ నంతర ఇస్కూమి అడక్క, మోసియ పదచ్చుతీయ హిన్నేలీయల్లి నడెద హింసాత్క ప్రతిభటనేయ ఘటనేయ వివరగళనొల్గొండ చిత్ర, ఈ చిత్రక్కు మూలకథావస్తు యుద్ధద హిన్నేలీయే, సినిమాద ప్రారంభదల్లి నిదేశక హేలువంతె హింసాత్క ప్రతిభటనేయ ఒందు దినద ఘటనేయే కథావస్తు.

మెలిటరి హోలీస్ నవరు ఒంసాత్క ప్రతిభటనేయన్న
 హక్కిశ్వ ప్రయుక్తుదల్లాడ్గా అవర కణ్ణిగ్ ఇద్దలవన్న
 ఏడియో మాదుత్తిద్ద అమేరిక పత్రికేయ కాగు స్థలీయ
 వరదిగారరు కణ్ణిగ్ బెళుత్తారే. కొడలే అవరన్న హత్తిరద
 హోలీస్ ట్రైనోళగడే బలవంతవాగి హత్తిసుత్తారే. నావు
 హోరాటగారరల్ల వరదిగారరు నమ్మన్న బిట్టబిడి ఎందు
 గోగరేదరూ అవరన్న బలవంతవాగి ట్రైనోళగడే
 తుంబుత్తారే. అదే వేళేగే ట్రైన హత్తిర
 దొంబియాగుత్తిద్దంతే దొంబియ గుంపినల్లిద్ద ఇఖరు
 యువకరన్న అదే హోలీస్ ట్రైనోళగడే తల్లుత్తారే.
 గలభీ తేప్ప రూప పడేదంతెల్ల అక్కిత కుతూహలదింద
 నోదుత్తిద్ద వయసాద వ్యక్తియన్న అదే ట్రైనోళగడే
 తుంబుత్తారే. అదే వేళేగే అల్లిగ్ తన్న తందెయ జోతే
 బింద శాలాబాలకన్న అవర తందెయ జోతేగే
 ట్రైనోళగడే తల్లి బాగిలు కాకుత్తారే. నన్న మగనన్న
 యాకే ట్రైనల్లిట్టద్దిరి ఎందు అవాళ్య శబ్దగళింద
 బయ్యిద్ద మగువన తాయియన్న అవశోభచు హస్తిందు
 పరిగోసదే ఆ ట్రైనోళగడేయే తల్లుత్తారే. క్రేమేణ ఆ
 ట్రైనల్లి శాలాబాలక కాగు ఇఖరు హస్తిమక్కలు జోతేగే
 20క్కూ హచ్చు యువకరు ముదుకరు నానా బగెయ
 హోరాటగారరింద ట్రైన తుంబహోగి నిల్లు
 స్థలవెల్లదంతాగుత్తదే.

బసిలేన తాప, ఒళగడె సేకి, చెక్క ట్రూస్‌నల్లి నిల్లలు
జాగవెల్లదంత హుంబిద్ద వివిధ జాతి, వగ్గగళ
వయోమానద జనరు ఒళగడెయింద ఇవరేలు 'నమ్మన్న
బిడి' ఎందు కొనికొండంతెల్ల మలిటరి హోలీస్
అభికారిగణ 'గులాటి మాదిదరే గుండు హారిసుత్తేవే'
ఎందు బెదరిసుతారె.

ಹೊರಗಡೆ ಗಲಾಟಿ ತೇವೈ ಸ್ವಸ್ಥರೂಪ ಪಡೆದಂತೆಲ್ಲ ಟ್ರಿಕ್ಸೆನ
ಒಳಗಡೆಯಿದ್ದ ವಿಧಿ ವಯೋಮಾನದವರಲ್ಲಿ ಆಕ್ರೋಶ
ಹಡೆಯಾಡತೊಡಗುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮತಮ್ಮುಲ್ಲೆ ಮಾನವಾದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ
ತಮ್ಮವರೊಬ್ಬರು ಯಾರಾದರು ಕಂಡಾರೆಯೇ ಎಂದು ಟ್ರಿಕ್ಸೆನ
ಕಿಂಡಿಗಳಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾ ಬಿಡುಗಡೆಗೆ ಹಾಕೊರೆಯುತ್ತಾರೆ.
ಕ್ರಮೇಣ ಇವರಲ್ಲಿಯೇ ಏರದು ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ಮೊಸರ್‌ಯ
ಪರ, ವಿದೋಧದ ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ಪರಸ್ಪರ
ಹೊಡೆದಾಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಗುಂಪಿಗೆ ನಾಯಿಕೆನೊಬ್ಬನನ್ನು
ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವನೇಳಿದಂತೆಯೇ ಎಲ್ಲರೂ ಕೇಳಬೇಕಿಂಬ
ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಯಿವಕನೊಬ್ಬಿ ತಿರಸ್ತುರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹೊರಗಡೆ ಗಲಭೀ,
ಒಳಗಡೆ ಗಲಭೀ ಜಾಸ್ತಿಯಾದಂತೆಲ್ಲ ಹೆಸ್ಟಿಮ್ಕಿಳಿಬ್ಬರು
ಅತಂಕಕೊಳ್ಳಬಾಗುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬಿಬಿರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಒಂದೊಂದು
ರೀತಿ, ಎಲ್ಲರೂ ಹೊರಗಡೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಮುಷ್ಟಿರವರನ್ನು
ತಮ್ಮನ್ನು ಈ ಟ್ರಿಕ್ಸೆನಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಮುಷ್ಟರಿನರ ಗುಂಪು ಇವರನ್ನು ತಮ್ಮ ವಿರೋಧಿಗಳಿಂದೇ ಭಾವಿಸಿ ಒಮ್ಮೆಲ್ಲ ಕಲ್ಲುತ್ಪಾರಾಟ ನಡೆದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಟ್ರೈಕ್ ನ ಒಳಗಡಿಯಿದ್ದ ಬುದ್ಧಿಯೇ ಪತ್ರಕರ್ತನೊಂಬ್ಬ ತಮ್ಮ
 ವಾಚ್ ಮಾಡರಿಯ ಮೊಲ್ಲೆಲ್ಲಾನಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಸಕಲ
 ವಿದ್ಯಮಾನವನ್ನು ತಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ರವಾನಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ
 ಟ್ರೈಕ್ ನಲ್ಲಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಇವರನ್ನು ಸಂಶಯಾತ್ಮಕವಾಗಿ ನೋಡಿ
 ಒಮ್ಮೆಲ್ಲೆ ಅವರಿಭಿನ್ನ ಮೇಲೆ ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡಲು ತೊಡಗುತ್ತಾರೆ.
 ಕ್ರಮೇಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತಹಬಂದಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಉರಿಬಿಸಿಲೆನಲ್ಲಿ
 ಟ್ರೈಕ್ ನೊಳಗಡೆ ಇದ್ದ ಎಲ್ಲಾರೂ ಉಸಿರುಕಟ್ಟಪ್ಪಂತಾಗಿ ನೀರನ್ನು
 ಕೊಡಿ ಎಂದು ಏಲಿಟರಿ ಹೋಲೀಸ್‌ರವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ
 ಒಂದೇ ಬಾಟಲ್ ನೀರನ್ನು ಇವರ ಟ್ರೈಕ್ ನೊಳಗಡೆ
 ಎಸೆಯುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲಾರೂ ತೀವ್ರ ಬಾಯಾರಿಕೆ, ದಣಿವು.
 ಹೋಲೀಸರಸೆದ ಒಂದೇ ಬಾಟಲ್ ನೀರನ್ನು ಎಲ್ಲಾರೂ ಸರದಿ
 ಪ್ರಕಾರ ಒಂದೊಂದೇ ಗುಟುಕು ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಕೂಡಲೇ
 ಗುಂಟಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಸಕ್ಕರೆ ಖಾಯಿಲೆಯಿಂದಾಗಿ ಮೂತ್ತ
 ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೋಲೀಸ್‌ನವರ ಮೋರಿಯಿಡುತ್ತಾರೆ.
 ಹೋಲೀಸರು ಇದಕ್ಕೆ ಒಮ್ಮೆಪ್ಪದಿಲ್ಲ. ಕಡೆಗೆ
 ಒತ್ತಾಯಮೂರ್ವಕವಾಗಿ ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆಸಿ ಮೂತ್ತವಿಸಜ್ಞನೆಗೆ
 ಹೊರಗೆ ಕಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೊರಗಡೆ ಪ್ರಕೃಷ್ಟ ವಾತಾವರಣ,
 ಕಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿಭಟನಾ ನಿರತರು ದಾಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆ
 ಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಡೆ ಇಳಿದ ವ್ಯಾಧನಿಗೆ ಏಟು ಬಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿಯೇ
 ಒರಿಗ ಬೀಳುತ್ತಾನೆ. ಅವನ ಮಗಳು ಟ್ರೈಕ್ ನಲ್ಲಿಯೇ ಕಾಗಾಡುತ್ತಾ
 ಅಳುತ್ತಿರುತ್ತಾಳೆ. ಟ್ರೈಕ್ ನಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆಲ್ಲೆ ಗಲಾಟೆ ಜಾಸಿಯಾಗಿ
 ಏಲಿಟರಿ ಹೋಲೀಸರು ಟ್ರೈಕ್ ನ ಬಾಗಿಲನ್ನು ತೆರೆದು ಬಂದೂಕು
 ತೋರಿಸಿ ಹೆದರಿಸಿದಾಗ ಪತ್ರಕರ್ತನೊಂಬ್ಬ ನಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲ
 ಬಂಧಿಸಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತೀಸುತ್ತಾನೆ. ಅವನನ್ನು ಆ
 ಟ್ರೈಕ್ ನಲ್ಲಿಯ ಕಂಬಿಗೆ ಕೋಳಿಕಾಕಿ ಬಂಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮುಂದೆ
 ಉರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃಷ್ಟತೆ ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆಲ್ಲಾ ಅವರಲ್ಲಿಬ್ಬ ವ್ಯಾನಿನ
 ಕ್ಯಾಬಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಟ್ರೈಕ್ ಅನ್ನು ಚಲಾಯಿಸತೋಡಗುತ್ತಾನೆ. ಇದು
 ಸ್ಕ್ರೋಲಕ್ಕದೆ.

ಪ್ರಕ್ಕಾಬು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವ ಈಚೆಸ್ಟಿನ್ ಕ್ಯಾರೊವೋಂದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನ ನಡೆದ ಹಿಂಸಾಜಾರವನ್ನು ಕೇಂದ್ರವಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮನುಷ್ಯ ಸ್ವಭಾವದ ಅನೇಕ ಬಗೆಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸುತ್ತಾ ಈ ಚಿತ್ರ ಸಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಎರಡು ಚಿತ್ರಗಳು ಯುದ್ಧ, ಜನಾಂಗಿಯ ದೇಹ, ಏಲಿಟರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ದರ್ಶಕ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಮುಗ್ಜಣರ ಬದುಕಿನ ಮೇಲೆ ಮಾಡುವ ಪರಿಣಾಮ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಮನಮುಖ್ಯವಂತೆ ತಲುಪಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ಮೇಲಿನ ಎರಡೂ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರೇಕ್ಷಕನಿಗೆ ತಾನೊಂದು ನಿದೇಶಕ ನಿದೇಶಕಿಗೆ ಸ್ವಾಂತ್ರ್ಯ ಮಾಡುವ ಅಭಿನಿಯಿಸುತ್ತಿರುವ ಕ್ಯಾಮರಾ ಮುಂದೆ ನಟರು ಅಭಿನಿಯಿಸುತ್ತಿರುವ ಚಿತ್ರ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೇ ಮರುಸುವಂತೆ ಚಿತ್ರದ ನಿದೇಶಕನ್, ತಾಂತ್ರಿಕತೆ, ನಟನ್ ಇದೆ. ಈ ಮೇಲಿನರಡೂ ಚಿತ್ರಗಳು ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯಾದ ಚಿತ್ರಗಳು.

ಈ ಸಲದ ಚಿತ್ರೋತ್ತಮವದ ವಿಶೇಷವೆಂದರೆ 31 ಮಹಿಳಾ ನಿದೇಶಕಿಯರು ನಿದೇಶಕಿಗೆ ಸಿನಿಮಾಗಳು ಪಡತ್ತಿರುವ ತಗೊಂದಿದ್ದು. ಬಯೋಫಿಲ್‌ರ್‌ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿತಗೊಂದ ಜರ್ನಾಲ್ ದೇಶದ ಚಿತ್ರ, (ಇನ್ ಲ್ರೂ ಏ ಟಾಲ್ ಎ ಫಿಲಾಸಫರ್ ಟ್ರೈಫ್) ಸೀಕೆಂಡಿತ ಜರ್ನಾಲ್ ದೇಶದ ಚಿತ್ರ, ನಿದೇಶಕಿ ಕಾಡುಲಾ ಕೆಳ್ಳಿಟ್. ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಮನತಾಸಜ್ಞ ಕಥಾನಾಯಿಕ ತನ್ನ ಇಳವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಕ್ಷಿರ್ದೆಯನ್ನು ತರುಣ ಲೇಖಿಕನೊಬ್ಬಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಬರೆಯಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಉತ್ಸಾಹದ ಬುಗ್ಗೆಯಾದ ಮೇರಿ ಸ್ಟ್ರ್ಲಿ ಮಟ್ಟಗೆ ಸಾತೋನಿಯನ್ನು ಅವಳ ದುಃಖಿಂದ ಹೊರಬಂದು ಬದುಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಮೂಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಫಲಳೂ ಆಗುತ್ತಾಳೆ. ಮಧ್ಯ ಮಧ್ಯ ಅವರ ಭೂತಕಾಲದ ಅನೇಕ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಮೆಲುಕು ಹಾಕುತ್ತಾ ಇಬ್ಬರೂ ಜೊತೆಗೆ ಕಳೆದ ಕೆಲವು ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಸ್ಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಭೂತಕಾಲದ ತಮ್ಮ ನೆನಪುಗಳಿಗೆ ಜಾರುತ್ತಾರೆ. ಅವಳ ಹೆಚ್ಚಿಯ ಬದುಕಿನ ಸುಂದರ ಹುಡುಗಿ ಭೂತದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಮರದ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಹಾಜರಾಗುವುದು, ಆ ಮರಕ್ಕ ಸಾತೋನಿ ನೇಣು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ವಿಫಲಳಾಗುವುದು, ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಈ ಬಗೆಯ ಕೆಲಸ ಅಧಿವಾ ಸೇವೆಗೆ ತಾನು ತಕ್ಕವಳಳುವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ತಾನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಬುವ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಮೇರಿ ತಾನು ಮರಳಿ ಹೋಗುವಾಗ ಆ ಮರದ ಒಂದು ಕೊಂಬೆಯನ್ನು ಕೆತ್ತಿಸಿ ಹೋಗುವುದು ಇಲ್ಲೆಲ್ಲ ನಿದೇಶಕರ ಜೊಣ್ಣೆ ಕೆಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಜೊಕೆಯ ಸ್ನೇಹ ಬಯಸಿ ಬರುವ ಮರುಷೆಲ್ಲ ಇವಳಿ ಜೊತೆ ದೇವವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದಲೇ ಬದುತ್ತಾರೆ. ಈಕೆ ಬಯಸುವ ಅಪ್ಪಣಿ ಸ್ನೇಹವನ್ನು ಕೊಡುವವರು ಒಬ್ಬರೂ ಈಕೆಯ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಬರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಹೆಣ್ಣಗಂಡಿನ ಮಧ್ಯ ಪವಿತ್ರ ಸ್ನೇಹ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮೂಡುತ್ತದೆ. ಮದುವೆಯಾಗುವುದರ ಮೂಲಕ ಹೆಣ್ಣು ಗಂಡಿನ ಅಧಿನಾಗಿರ್ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮರುಪನ್ನು ಹೆಣ್ಣನ್ನು ತನ್ನ ಅಧಿನಾಗಿನಾಗಿ ಮೂಡಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನೇ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಮದುವೆಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ದಿಟ್ಟಾಗಿ ಹೇಳುವ ಕಥಾನಾಯಿಕ ತನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕಾಗಿ, ಸಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹಂಬಲಿಸುವ, ಆ ಮೂಲಕ ತನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಕೊಳ್ಳುವ ಹೆಣ್ಣಿನ ತಳಮಳ, ತಾಕಲಾಟಗಳು ಈ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬಂದಿವೆ.

ಚಿತ್ರದ ತಾಂತ್ರಿಕತೆ ಬಹಳ ಮೆಚ್ಚುವಂತಹುದು. ನಾಯಿಕ ತನ್ನ ಬದುಕಿನ ಹೆಚ್ಚಿಯ ನೆನಪುಗಳನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ತನ್ನ ಬಾಲ್ಯ, ಯೋವನ, ಯೋವನದಲ್ಲಿ ತಾನು ಕಳೆದ ದಿನಗಳು ಸ್ಥಳಗಳು ವೆಚ್ಚಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ಹೆಚ್ಚಿಯಕಾಲದಲ್ಲವೂ ಸ್ವಭಾವ, ಸ್ವಿರಚಿತ್ರಗಳು!! ಆ ಸ್ಥಿರಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಾತ್ರಪೋಂದೇ ಚಿಲಿಸುವ ತಂತ್ರ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ.

ಗ್ರೈಟಿಂಗ್ ಶ್ರುಂ ಮುಕುತಿಮಾ

ಸಿನಿಮಾ ಆಫ್ ದಿ ವಲ್‌ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿತಗೊಂದ ಜರ್ನಾಲ್ ಚಿತ್ರ, ಡೋಲಿಸ್ ಡೌರಿ ಜರ್ನಾಲ್ ದೇಶದ ಮಹಿಳೆ ನಿದೇಶಕಿಗೆ ಸಿನಿಮಾ. 2011ರಲ್ಲಿ ಮುಕೊಳಿಮಾಡಲ್ಲಿ ನಡೆದ

ಅನಾಹತ ಹಾಗು ಅನಾಹತದ ಆಫಾತದಿಂದ ಬದುಕಿ ಉಳಿದವರ ಕಢೆ. ಇಂತಹವರಿಗೆ ಸಾಂತುನ್ಹ ಹೇಳುವ, ಬದುಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತೆ ಆಸಕ್ತಿ ಉಳಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಘಟನೆಯಿಂದರ ಸ್ತ್ರೀಯ ಸದಸ್ಯೆಯಾಗಿ ಜರ್ನಾಲ್ನಿನ ಮೇರಿ ಎಂಬ ಯುವತಿಯೊಬ್ಬ ಮುಕೊಳಿಮಾಗೆ ಬರುತ್ತಾಳೆ.

ಸರ್ಕಾರವು ಫೋನ್‌ಫಿರುವ ನಿಷೇಧಿತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ತನ್ನ ಅಳಿದುಳಿದ ಮನಯೆ ಅವಶೇಷಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಹತಾಶಿಯಿಂದ ಬದುಕು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಕಥಾನಾಯಿಕ ಸಾತೋನಿಯಾದು. ಇವಳಿ ಜೊತೆ ಹಲವು ದಿನಗಳನ್ನು ಮೇರಿ ಕಳೆಯುತ್ತಾ ಅವಳ ಮನಸ್ಸಿನ ಬೇಗುದಿಯನ್ನು ಹತಾಶಿಗಳನ್ನು ಮರಯಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಉತ್ಸಾಹದ ಬುಗ್ಗೆಯಾದ ಮೇರಿ ಸುಂದರ ಹೊರಬಂದು ಬದುಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಮೂಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಫಲಳೂ ಆಗುತ್ತಾಳೆ. ಮಧ್ಯ ಮಧ್ಯ ಅವರ ಭೂತಕಾಲದ ಅನೇಕ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಮೆಲುಕು ಹಾಕಿತ್ತಾ ಇಬ್ಬರೂ ಜೊತೆಗೆ ಕಳೆದ ಕೆಲವು ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಸ್ಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಭೂತಕಾಲದ ತಮ್ಮ ನೆನಪುಗಳಿಗೆ ಜಾರುತ್ತಾರೆ. ಅವಳ ಹೆಚ್ಚಿಯ ಬದುಕಿನ ಸುಂದರ ಹುಡುಗಿ ಭೂತದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಮರದ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಹಾಜರಾಗುವುದು, ಆ ಮರಕ್ಕ ಸಾತೋನಿ ನೇಣು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ವಿಫಲಳಾಗುವುದು, ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಈ ಬಗೆಯ ಕೆಲಸ ಅಧಿವಾ ಸೇವೆಗೆ ತಾನು ತಕ್ಕವಳಳುವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ತಾನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಬುವ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಮೇರಿ ತಾನು ಮರಳಿ ಹೋಗುವಾಗ ಆ ಮರದ ಒಂದು ಕೊಂಬೆಯನ್ನು ಕೆತ್ತಿಸಿ ಹೋಗುವುದು ಇಲ್ಲೆಲ್ಲ ನಿದೇಶಕರ ಜೊಣ್ಣೆ ಕೆಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಜಪಾನಿನಲ್ಲಿ ಅನುಚಾನವಾಗಿ ನಡೆದು ಬಂದ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು, ರೀತಿ ರಿವಾಜಿಗಳು, ಅತಿಥಿ ಸಾತ್ವಾ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿನ ಅವಳ ಕಾಳಿಚಿಯನ್ನು ನಿದೇಶಕಿಗೆ ಸಿನಿಮಾ ಆಫ್ ದಿ ವಲ್‌ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿತಗೊಂಡ ದನಾಕ್ರ್ ದೇಶದ ಹಾನ್ ಪೀಟರ್ ಮೊಲ್ಯಾಂಡ್ ನಿದೇಶಕಿಗೆ ಜಿತ್ತು ಅತಿ ಬುದ್ಧಿಯಂತೆ ಸರಣಿ ಕೊಲೆಗಾರನೊಬ್ಬನನ್ನು ಹಲವು ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಮೂಲಕ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಿಪ್ಪದು ಕೆಂದೆ ಮುಖ್ಯ ಎಳೆಯಾದರೂ ಸರಣಿ ಕೊಲೆಗಾರನಾಗಿದ್ದ ವೆಕ್ಕೆ ಧಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ಮಾನಸಿಕ ತೊಳಳಾಟದಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ. ಚಿಕ್ಕವನಿದ್ದಾಗಿಲ್ಲೇ ಈ ಧಾರ್ಮಿಕ ತೊಳಳಾಟದಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹೀಗಾಯಿಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ತನ್ನ ಆಸ್ತಿ ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡದಿಂದ ಬಳಲುವ ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಕಡೆಗೆ ತನ್ನ ಕುಂಟಿ ಗೆಳೆಯನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತಾನೆ. ಧರ್ಮದ ಅತಿಯಾದ ನಂಬಿಕೆ, ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಏನೆಲ್ಲ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬುದು ಈ ಜಿತ್ತದ ಸಾರ.

ಡಾಟರ್, ಸ್ನೌಡೆಂಟ್, ಎ ಕಾನ್ಸ್‌ಪಿರೆಸಿ ಆಫ್ ಪ್ರೈಯ್ ಈ ಮೂರು ಸಿನಿಮಾಗಳು ಸ್ಕ್ರಿಪ್ಟಗಳಿನ ಅವಳ ಕಾಳಿಚಿಯನ್ನು ನಿದೇಶಕರ ಜೊನ್‌ನಿಗೆ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಡಾಟರ್, ಸ್ನೌಡೆಂಟ್, ಎ ಕಾನ್ಸ್‌ಪಿರೆಸಿ ಆಫ್ ಪ್ರೈಯ್ ಈ ಮೂರು ಸಿನಿಮಾಗಳು ಸ್ಕ್ರಿಪ್ಟಗಳಿನ ಅವಳ ಕಾಳಿಚಿಯನ್ನು ನಿದೇಶಕರ ಜೊನ್‌ನಿಗೆ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ.

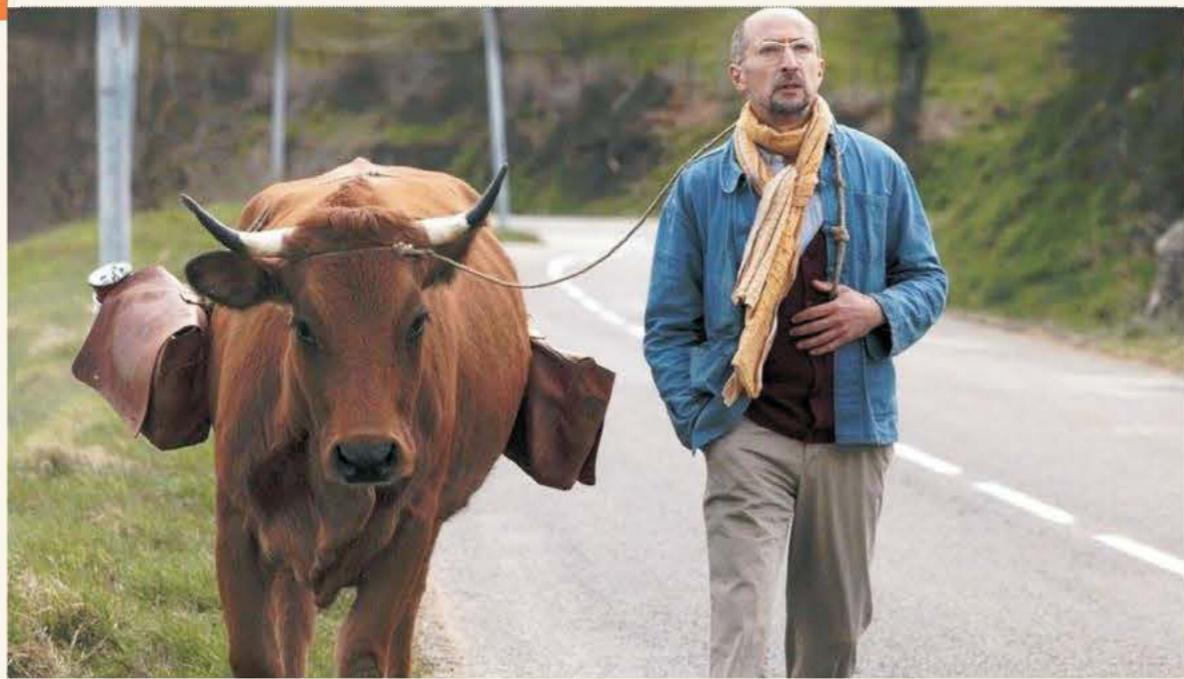

ಎ ಕಾನ್ಸ್‌ಪಿರೆಸಿ ಆಫ್ ಪ್ರೈಯ್

ಸಿನಿಮಾ ಆಫ್ ದಿ ವಲ್‌ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿತಗೊಂಡ ದನಾಕ್ ದೇಶದ ಹಾನ್ ಪೀಟರ್ ಮೊಲ್ಯಾಂಡ್ ನಿದೇಶಕಿಗೆ ಜಿತ್ತು ಅತಿ ಬುದ್ಧಿಯಂತೆ ಸರಣಿ ಕೊಲೆಗಾರನೊಬ್ಬನನ್ನು ಹಲವು ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಮೂಲಕ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಿಪ್ಪದು ಕೆಂದೆ ಮುಖ್ಯ ಎಳೆಯಾದರೂ ಸರಣಿ ಕೊಲೆಗಾರನಾಗಿದ್ದ ವೆಕ್ಕೆ ಧಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ಮಾನಸಿಕ ತೊಳಳಾಟದಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ. ಚಿಕ್ಕವನಿದ್ದಾಗಿಲ್ಲೇ ಈ ಧಾರ್ಮಿಕ ತೊಳಳಾಟದಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹೀಗಾಯಿಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ತನ್ನ ಆಸ್ತಿ ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡದಿಂದ ಬಳಲುವ ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಕಡೆಗೆ ತನ್ನ ಕುಂಟಿ ಗೆಳೆಯನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತಾನೆ. ಧರ್ಮದ ಅತಿಯಾದ ನಂಬಿಕೆ, ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಏನೆಲ್ಲ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬುದು ಈ ಜಿತ್ತದ ಸಾರ.

ನೋಡಲು ಸುಂದರನಾಗಿಯೂ ಅವಾಯಿಕನಂತೆಯೂ ಕಾಲುವ ತಿತ್ತ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬಂದು ಒಂದು ಸಮುದ್ರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿನ ಅಜಾಣಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬ ಅವರಿಗೆ ಅನೇಕ ಬಗೆಯ ಕಿರುಕುಳ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಮುಕ್ಕಳು ದೇವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಮುಕ್ಕಳು ದೇವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಮುಕ್ಕಳು ದೇವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಮಾನಸಿಕ ತೊಳಳಾಟದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಬಾಟಲು ಹಲವು ತಿಂಗಳಾಗಳವರೆಗೆ ನೀರನಲ್ಲಿ ತೇಲುತ್ತಾ ಬಂದು ಡ್ಯೂಪಿಸ್ ಮೊಲ್ಯಾಂಡ್ ನಿರೂಪಿಸಿಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಕಿರುಕುಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನೀರನಿಂದ ನೀರಾಗಿ ಬಂದು ಒಂದು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಅಂತಿಮವಾಗಿ

ಒನ್ ಮ್ಯಾನ್ ಅಂಡ್ ಹಿಚ್ ಕೊ

ಚೆಲನಚಿತ್ರೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಂಡ ಕೆಲವೇ ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇದೂ ಒಂದು. ಪ್ರತಿ ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಹೋಸ್‌ಫುಲ್ ಬೋರ್ಡ್ ತಗುಲಿಸಿಕೊಂಡ ಚಿತ್ರ ಮೊಹಮ್ಮದ್ ಹಮೇದೀ ನಿರ್ದೇಶನದ ಈ ಚಿತ್ರ ತನ್ನ ಸರಳ ಹಾಗೂ ನೇರ ನಿರೂಪಕೆಯಿಂದಾಗಿ ಬಹುಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರನ್ನು ತಲುಪಿತು.

ಅಲ್ಲೇರಿಯನ್ ರೈತ ಘಟಾಗೆ ತನ್ನ ಕುಟುಂಬದ ಜೊತೆ ತಾನು ಶ್ರೀತಿಯಿಂದ ಸಾಕಿದ ಹಸು ಅಷ್ಟಮೆಚ್ಚು ಅದಕ್ಕೆ ಜಾಕ್ಕೆಲ್ನಾ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾನೆ. ಸದಾ ಜಾಕ್ಕೆಲ್ನಾ ಎಂಬ ಹಸುವಿನೊಂದಿಗೆ ಅವನ ಬೆಳ್ಗಣ್ಣು/ರಾತ್ರಿಗಳು. ತನ್ನ ಎಲ್ಲ ದುಗುಡ, ದುಮಾನಗಳನ್ನು ಜಾಕ್ಕೆಲ್ನಾ ಹೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ, ಮಕ್ಕಳ ಜೊತೆಗಿನ ಒಡನಾಟಕ್ಕಿಂತ ಈ ಹಸುವಿನ ಬಳಿಯ ಒಡನಾಟವೇ ಇವನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಟ್ರಿಯಾದದ್ದು. ತನ್ನ ಹಸುವನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ನೃತ್ಯ ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಬೇಕೆನ್ನುವ ಆನೆ. ಜನರಲ್ಲಿ ಹಸುವಿನ ಜೊತೆಗಿನ ಒಡನಾಟವನ್ನು, ಅವನನ್ನು ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಭೇದಿಸಿ ಕಿಚಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮುಗ್ಧ ಮನಸ್ಸಿನ ಘಟಾಗೆ ಇದ್ದಾವುದೂ ಬೇಸರ ತರಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಅವನ ಆಸಯಿಂತೆಯೇ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿನಿಂದ ಮೇಳದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಿಸುವಂತೆ ಹೋಗಿ ಬರುವ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾನ್ನು ಭಾಗವಿಸುವವರೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಿಂಬ ಸೂಚನೆಯ ಆಹ್ವಾನ ಪತ್ತು ಬರುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಬಡವ ಘಟಾಗೆ ತನ್ನಾರ್ಥಿನಿಂದ ಸಾವಿರಾರು ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ದೂರದ ಉಂಗಿಗೆ ಹೋಗುವ ಬಗೆಯಿಂತು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ ದಾರಿ ತಪ್ಪಿದಂತಾಗುತ್ತಾನೆ. ಉಂಗಿನ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ಸ್ಥಳ ದುಡ್ಡನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಬೀಳ್ಳಿಕ್ಕಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹಂಡಿಗೆ ಅಸಮಾಧಾನ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲರಿಂದ ಬೀಳ್ಳಿಕ್ಕಾಡು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಹೋರಿದುತ್ತಾನೆ. ಬಹುತೇಕ ಕಾಲುದಿಗಿಯಲ್ಲಿಯೇ ತನ್ನ ಶ್ರೀತಿ ಪಾತ್ರ ಹಸುವನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ನಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಹಲವು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಕಾಲ

ನಡೆದು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಸ್ವರ್ಧೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಸ್ವರ್ಧೆ ನಡೆಯುವ ಅಂತಿಮ ಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ.

ದಾರಿ ಮುಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅನೇಕ ಸಿಹಿ-ಕಂಪಿ ಪ್ರಸಂಗಗಳು, ಜನಗಳ ನಡಾವಳಿಗಳು ಕಥಾನಾಯಕನ ಮುಗ್ಧತೆ ಚಿತ್ರದ್ದುಕ್ಕೂ ಮನಕಲಪುತ್ತದೆ. ಜನರ ನಡವಳಿಕೆ ಲವಲವಿಕೆಯಿಂದ ಸಿನಿಮಾ ನೋಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಮಾರ್ಗ ಮುಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಘಡಿಯ ಸಂದರ್ಶನ ಮಾಡಿ ಫೇಸ್‌ಬುಕ್‌ಗೆ ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ. ಅನೇಕ ಓ.ವಿ.ಗಳು ಮಾರ್ಗದ್ದುಕ್ಕೂ ಇವನ ಸಂದರ್ಶನವನ್ನು ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವನದೇ ಒಂದು ಅಭಿಮಾನಿ ವರ್ಗವೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಇವನ ಹಸುವಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಬಹುಮಾನವೂ ಫೋಟೋಯಾಗುತ್ತದೆ. ಘಡಿಯ ಮುಗ್ಧತೆಯ ನಟನೆ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಕ್ರಮಬದ್ಧ ನಿರೂಪಕೆ ಸಿನಿಮಾದ ಜನಪ್ರಿಯತೆಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಅಂಶವಾಗಿದೆ.

ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿತಗೊಂಡ ಅನನ್ಯ ಕಾಸರಗ್ಡಿ ನಿರ್ದೇಶನದ 'ಹರಿಕಥಾಪ್ರಸಂಗ', ಸತ್ಯಪ್ರಕಾಶ ನಿರ್ದೇಶನದ 'ರಾಮಾ ರಾಮಾ ರೇ', ಹೇಮಂತ್ ಎಂ.ರಾವ್ ನಿರ್ದೇಶನದ 'ಗೋಧಿ ಬಣ್ಣ ಸಾಧಾರಣ ಮೃಕಟ್ಟು' ಡಿ.ಸುಮನಾ ಕಿಕ್ಕಾರು ನಿರ್ದೇಶನದ 'ಕಿರುಗಾರಿನ ಗಯ್ಯಾಳಿಗಳು' ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೇಕ್ಷಕರನ್ನು ಸೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಸಂಸ್ಕಾರದ ಸರ್ವಾಂಗ ಫಾರ್ಮ ಸೆಲ್-ಇಷ್ಟ್ ಇವನ ಮೆಚ್ಚಿಗೆ ಪಡೆದ ಚಿತ್ರ.

ಅದೊಮ್ಮೆ ಸಿನಿಮಾಗಳನ್ನು ನೋಡಲಾಗದ ಅತ್ಯುತ್ತಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಸಲದ ಸಿನಿಮಾಜಾತೆ ಮುಗಿಯಿಲು. ವಿಶ್ವ ಚಲನಚಿತ್ರೋತ್ಸವದ ಮೂಲಕ ಜಾಗತಿಕ ಅರಿವು ಮೂಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಚಲನಚಿತ್ರ ಮಾಧ್ಯಮದ ವಿರಾಳಣೆ ಸ್ಥರೂಪ, ಅದರ ಕೆತ್ತಿಗಳು ವಿಶ್ವದ ಅನೇಕ ಕಡೆಯ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳ ಪ್ರಸ್ತುತಿ ಇದು ಜಾಗತಿಕ ಚಲನಚಿತ್ರೋತ್ಸವದ ಮೂಲಕ ಪಡೆದುಕೊಂಡ ನಿವಾದ ಲಾಭ.

ಹುಬ್ಬಳಿ - ಧಾರವಾಡ ಮಹಾನಗರಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಒಲಿಂಪಿಕ್ ಕ್ರೀಡಾಕೂಟ:

ಕನ್ನಡದ ಕ್ರೀಡಾಳುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ತುಂಬಿದ ಕ್ರೀಡಾಹಬ್ಬ

ಕೆಳಿದ ಫೆಬ್ರವರಿ 3 ರಿಂದ 10 ರವರೆಗೆ ರಾಜ್ಯದ ಏರಡನೇ ಮಹಾನಗರ ಎಂಬ ಹಿರಿಮೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿರುವ ಹುಬ್ಬಳಿ ಧಾರವಾಡ ಅವಳಿನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಎಲ್ಲ ಕ್ರೀಡಾಪ್ರಯೋಗ ಸಮಾಗಮವಾಗಿತ್ತು. ಕನ್ನಡಿಕೆ ಒಲಿಂಪಿಕ್ ಸಂಸ್ಥೆ, ಕನ್ನಡಿಕೆ ಸರಕಾರದ ಯುವ ಸಬಲೀಕರಣ ಮತ್ತು ಕ್ರೀಡಾ ಇಲಾಖೆ, ಧಾರವಾಡ ಚಿಲ್ಲಾ ಅಡಳಿತ ಹಾಗೂ ಹುಬ್ಬಳಿ ಧಾರವಾಡ ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಯ ಸಂಯುಕ್ತ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ರಾಜ್ಯ ಒಲಿಂಪಿಕ್ ಕ್ರೀಡಾಕೂಟ, ಸಾವಿರಾರು ಹೋಸ ಕ್ರೀಡಾ ಪ್ರತಿಭೇಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತಿದ್ದು. ಸಾವಿರಾರು ಹೋಸ ಕ್ರೀಡಾ ಪ್ರತಿಭೇಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿತ್ತಿದ್ದು. ಹಲವಾರು ದಾಖಲೆಗಳಿಗೆ ವೇದಿಕೆಯೋದಗಿಸಿತ್ತಿದ್ದು. ಎಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿ ಕ್ರೀಡಾಸ್ಥಾನಿಕ್ ಬಿಲ್ತುವ ಜೊತೆಗೆ ಕ್ರೀಡಾಭಿಮಾನಿಗಳಿಗೆ ಆಟದ ರಸದೆತ್ತಣಿ ಉಂಟಿದಿಸಿತ್ತಿದ್ದು.

1986-87ರಲ್ಲಿ ಬಾಗಲಕೋಟಿದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಬಾರಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಒಲಿಂಪಿಕ್ ಕ್ರೀಡಾಕೂಟಗಳು ಜರುಗಿದ್ದವು. 2007-08 ರಲ್ಲಿ ಮಂಡ್ಯ-ಮೃಸೂರು ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಏರಡನೇ ಬಾರಿಗೆ ಈ ಕ್ರೀಡಾಕೂಟ ನಡೆದಿತ್ತು. ಇಡೀಗೆ 2017 ರ ಫೆಬ್ರವರಿ 3 ರಿಂದ 10 ರವರೆಗೆ ಹುಬ್ಬಳಿ ಧಾರವಾಡ ಅವಳಿ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಮೂರನೆಯ ಒಲಿಂಪಿಕ್ ಕ್ರೀಡಾಕೂಟಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆದಿವೆ. ಆದರಾತಿಧ್ಯಾಕ್ಕೆ ಹೇಸರಾದ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡಿಕೆ

ಮಂಜುನಾಥ ಡಿ.ಹೋಳಿನ
ಹಿರಿಯ ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು
ಧಾರವಾಡ

ಅತ್ಯಂತ ಅಚ್ಚಕ್ಕೆದ ಸೌಕರ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಎಂಟು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಶ್ರೀಡಾಕೂಟ ಅಯೋಜಿಸಿದ್ದ ಆಗಮಿಸಿದ್ದ ಶ್ರೀಡಾಪಟುಗಳ ಪ್ರಶಂಸನೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿದೆ.

2016 ರ ಆಯವ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯನವರು ರಾಜ್ಯ ಒಲಿಂಪಿಕ್ ಶ್ರೀಡಾಕೂಟ ಅಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 3 ಹೊಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಏಂಸಲರಿಸಿ. ರಾಜ್ಯ ಒಲಿಂಪಿಕ್ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಹಣವನ್ನು ಸಹ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ರಾಜ್ಯ ಒಲಿಂಪಿಕ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಉತ್ತರ ಕನಾಟಕದ ಮುಖ್ಯ ಧಾರವಾದ ಶಾರಗಳಿಗೆ ಶ್ರೀಡಾಕೂಟದ ಆತಿಧ್ಯ ವಹಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನೀಡಿತು.

ಒಟ್ಟು 24 ಎವಿಧ ಶ್ರೇಡೆಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಡಾಕೂಟದಲ್ಲಿ ವರ್ಷದಿನಲಾಗಿತ್ತು. ಲಾನ್ ಟೆನಿಸ್ ಮತ್ತು ರೈಫಲ್ ಶ್ರೋಟಿಂಗ್ ಶ್ರೇಡೆಗಳು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದುದನ್ನು ಹೊರತು ಪಡೆಸಿದರೆ. ಉಳಿದ 22 ಶ್ರೇಡೆಗಳು ಮುಖ್ಯ ಧಾರವಾದ ಅವಳಿ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದವು.

2017 ರ ಫೆ.3 ರಂದು ಸಂಜೆ 4 ಗಂಟೆಗೆ ಧಾರವಾದದ

ಆರ್.ಎನ್.ತೆಚ್ಚಿ ಶ್ರೀಡಾಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ವರ್ಷದಿನದ್ದು ಶ್ರೀಡಾಕೂಟದ ವರ್ಣರಂಜಿತ ಉದ್ಘಾಟನಾ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯನವರು ಶ್ರೀಡಾಪಟುಗಳ ಆಕರ್ಷಕ ಪಥಸಂಚಲನ ಏಕ್ಸೈಸ್, ಗೌರವ ವಂದನೆ ಸ್ನೇಕರ್ಸಿ, ವಿಧ್ಯಾಕ್ವಾರಿ ಶ್ರೀಡಾಕೆಂಟದ ಉದ್ಘಾಟನೆಯನ್ನು ಹೊಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ, ಮೃದಾನದ ದತ ದಿಕ್ಕುಗಳಿಂದಲೂ ಕಹಳಿಗಳು ಹೊಳಗಿದವು. ರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಅಂತರರ್ಷೀಯ ಮಟದಲ್ಲಿ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿರುವ ಮ್ಯಾರಫಾನ್ ಒಟ್ಟಾರ್ಗ್ ಸಿದ್ದಪ್ರಶಿಂಧೂರ, ಕುಸ್ತಿ ಚಾಂಪಿಯನ್ ರಫ್ರೋ ಹೊಳಿ ಹಾಗೂ ಬಾಸ್ಕೆಟ್ ಬಾಲ್ ಅಟಗಾರ ರಾಜೀವ್ ಉಪಾರ ಶ್ರೀಡಾಜ್ಯೋತಿಯನ್ನು ತಂದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹಾರುವಾದಿಸಿದರು.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ರಾಜ್ಯ ಒಲಿಂಪಿಕ್ ಶ್ರೀಡಾಕೂಟ ಹಮ್ಮೆಕೊಳ್ಳಲಾಗುವದು. ಉತ್ತರ ಕನಾಟಕದ ಧಾರವಾದದಲ್ಲಿ ಸುಸಜ್ಜತ ಶ್ರೀಡಾ ಸಂಕೀರ್ಣ, ಗರಡಿ ಮನ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಕ ವರ್ಷದಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯನವರು ಶ್ರೀಡಾಕೂಟದ ಉದ್ಘಾಟನಾ ನುಡಿಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿದಿರುವುದು.

ಧಾರವಾದದ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿ ಪೆಟ್ಲಿಕ್ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಚರಿ, ಮೋ ಹಾಗೂ ವೇಳೆಲಿಪ್ಪಿಂಗ್, ಆರ್.ಎನ್.ತೆಚ್ಚಿ ಶ್ರೀಡಾಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಅಳ್ಳಿಟ್ಕ್ ಮತ್ತು ಬಾಕಿಂಗ್, ರೋವರ್ ಕ್ರೀಬ್ ಮತ್ತು ಮಲ್ಲಸಜ್ಜನ ವ್ಯಾಯಾಮ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಸ್ಕೆಟ್‌ಬಾಲ್, ಸತ್ಯೋರ್ ಎಸ್.ಡಿ.ಎಂ.ಡೆಂಟಲ್ ಕಾಲೇಜನಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಡ್‌ಬಿಂಟನ್, ಕನಾಟಕ ವಿಜ್ಞಾನ ಕಾಲೇಜು ಮೃದಾನದಲ್ಲಿ ಘಟ್‌ಬಾಲ್, ಆರ್.ಎಲ್.ಎಸ್. ಕಾಲೇಜನಲ್ಲಿ ಫೈನಿಂಗ್ (ಕತ್ತಿ ವರಸೆ), ಬಾಲಮಾರುತಿ ವ್ಯಾಯಾಮ ಶಾಲೆಯ ಹಾರೋಡಿ ರಾಮಣ್‌ಕೆಟ್ಟೆ ಒಳಾಂಗಣ ಶ್ರೀಡಾಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಜಿಮ್‌ನ್ಯಾಸ್ಟ್, ಕನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ರಾಾಣಿ ಚನ್ನಮ್ಮೆ ಶ್ರೀಡಾಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕೆ, ಮಲ್ಲಸಜ್ಜನ ವ್ಯಾಯಾಮ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಹ್ಯಾಂಡ್‌ಬಾಲ್, ಆರ್.ಎನ್.ತೆಚ್ಚಿ ಒಳಾಂಗಣ ಶ್ರೀಡಾಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಜುಡೋ, ಟೇಕ್ವಾಂಡೋ, ಜೆ.ಎಸ್.ಎಸ್. ಕಾಲೇಜು ಆವರಣದಲ್ಲಿ ನೆಟ್‌ಬಾಲ್, ಕಾಸ್‌ಮಸ್ ಕ್ಲ್ಬ್‌ನಲ್ಲಿ ಟೇಬಲ್ ಟೆನಿಸ್,

ಡಾ.ಮಲ್ಲಿಕಾಚುನ ಮನಸೂರ ಕಲಾಭವನದ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಕುಸ್ತಿ, ರೇಳ್ಯೇ ಸಮುದ್ರಾಯ ಭವನದಲ್ಲಿ ವುಮ್ ಶ್ರೇಡೆಗಳು ನಡೆದವು. ಮುಖ್ಯ ನೆಹರೂ ಮೃದಾನದಲ್ಲಿ ವಾಲಿಬಾಲ್ ಮತ್ತು ಕಬಡ್ಡಿ, ಮಹಾನಗರಪಾಲಿಕೆಯ ಆಜುಗೊಳಿದಲ್ಲಿ ಈಜು ಸ್ವರ್ವಾರ್ಥಗಳು ಮತ್ತು ರಾ.ಹೆ.4 ರ ಗಬ್ಬಿರ ಕ್ರೂಸ್‌ನಿಂದ ವರೂರು ಕ್ರೂಸ್‌ವರೆಗೆ ಮಹಿಳೆಯರ 40 ಕಿ.ಮೀ.ಸ್ನೇಕ್‌ಟಿಂಗ್ ಹಾಗೂ ಮುರಷರ 60 ಕಿ.ಮೀ.ಸ್ನೇಕ್‌ಟಿಂಗ್ ಸ್ವರ್ವಾರ್ಥಗಳು ಜರುಗಿದವು.

ಸುಮಾರು 4441 ಶ್ರೀಡಾಪಟುಗಳು ಹಾಗೂ ಸುಮಾರು 500 ತಂತ್ರಜ್ಞರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಂ ಇಲಾಖೆ, ಹಿಂದಿಗಳ ಪರ್ವತ ಮತ್ತು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಕಲ್ಯಾಂ ಇಲಾಖೆಗಳ ವಿಧಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಳ್ಳಿಕ್ಕಾಡು ವಸತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಏಪಾರ್ಡು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಖಾಸಗಿ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಹಾಸೆಲುಗಳು ಮತ್ತು ಹೊಟೆಲುಗಳನ್ನೂ ಸಹ ವಸತಿಗಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಜಿಲ್ಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆ (ಡಯಟ್) ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಡಾಪಟುಗಳು, ತಂತ್ರಜ್ಞರು, ಸ್ವಯಂಂಸೇವಕರು, ಗಣರೂ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಮಾಧ್ಯಮದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಉಂಟಿಲಾಪಿತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶ್ರೇಡೆ ನಡೆಯುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾದ್ಯೇಯ ತಂಡ, ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಶ್ರೀಡಾಕೂಟದ ವಿಶ್ಲೇಷಕರಿಗೂ ಸಹ ವಿಮಾ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದ ಶ್ರೀಡಾಪಟುದ ವಿಶೇಷವಾಗಿತ್ತು. ಶ್ರೀಡಾಪಟುಗಳಿಗೆ ವಸತಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದ ಸ್ಥಳಗಳಿಂದ ಶ್ರೀಡಾಂಗಳಿಗಳಿಗೆ ಕರೆದೂರ್ಯಾಲ್ಯು ಅಳ್ಳಿಕ್ಕಾಡು ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏಪಾರ್ಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಶ್ರೀಡಾಕೂಟದ ಸಮಗ್ರ ವರದಿಗಳನ್ನು ಮುದ್ರಣ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುನ್ನಾನ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಹಾರುವಾದಿಸಿದರು.

ತಲುಪಿನಲು ಆರ್.ಎನ್.ತೆಚ್ಚಿ ಶ್ರೀಡಾಂಗಳಿನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಭವನದಲ್ಲಿ ಮಾಧ್ಯಮ ಕೆಂದ್ರ ಸ್ಕೂಲಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಕನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪತ್ರಿಕೆಯೇಡ್ಮು ಮತ್ತು ಸಮೂಹ ಸಂವಹನ ವಿಭಾಗದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸೇವೆ ಪಡೆದು ಎಲ್ಲ ಶ್ರೀಡಾ ಸ್ಥಳಗಳಿಂದ ತ್ವರಿತ ಫಲಿತಾಂತ. ವರದಿ ಒಬಗಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ ವಾತಾ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಪರ್ಕ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯ ಮೆಚ್ಚಿಗೆ ಪಾತ್ರವಾಯಿತು. ಸ್ಕೂರ್ ಅಪ್ - ಕೆಳಿ ವೆಬ್ ಸ್ಟೋ ಮತ್ತು ಮೊಬೈಲ್ ಆಪ್ ಮೂಲಕವೂ ಶ್ರೀಡಾಕೂಟದ ಸಮಗ್ರ ಮಾಹಿತಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ದೊರೆಯುವ ಏಪಾರ್ಡು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು.

ಧಾರವಾದ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ ಡಾ.ಎಸ್.ಬಿ.ಬೋಮ್ಮನಹಳ್ಳಿಯವರ ವೀಕ್ಷಣೆ ಮುತ್ತುವಜೆಯಿಂದಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಅಡಳಿತದ ಎಲ್ಲ ಇಲಾಖೆಗಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗ ಸುಮಾರು ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಅವಿರತವಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿದ ಪರಿಣಾಮ ರಾಜ್ಯ ಒಲಿಂಪಿಕ್ ಶ್ರೀಡಾಕೂಟ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ನಡೆದು ಶ್ರೀಡಾಪಟುಗಳು, ಹಾಲಕರ ಮನಗೆಲ್ಲಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು ಎಂದು ಕನಾಟಕ ಒಲಿಂಪಿಕ್ ಸಂಸ್ಥೆ ಅಧಿಕ್ಕ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಂಸದಿಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಕೆ.ಗೋವಿಂದರಾಜ ಹೇಳಿದರು.

ಫೆ.10 ರ ಸಂಜೆ 4 ಗಂಟೆಗೆ ಧಾರವಾದದ ಆರ್.ಎನ್.ತೆಚ್ಚಿ ಶ್ರೀಡಾಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಮಾರೋಪ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಗ್ರಹಣ ಸಚಿವ ಡಾ.ಜಿ.ಪರಮೇಶ್ವರ್ ಭಾಗವಹಿಸಿ, ಶ್ರೀಡಾಕೂಟದ ಮುಕ್ತಾಯವನ್ನು ಹೋಗೆಸಿಸಿದರು.

ಪದಕಗಳ ಅಂತ ಅಂತ : ರಾಜ್ಯ ಒಲಿಂಪಿಕ್ ಶ್ರೀಡಾಕೂಟದಲ್ಲಿ 535 ಚನ್ನ, 509 ಬೆಳ್ಳಿ ಹಾಗೂ 557 ಕಂಚನ ಪದಕಗಳು ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು 1601 ಪದಕಗಳನ್ನು ವಿತರಿಸಲಾಯಿತು. 4441

ಕ್ರೀಡಾಕೂಟದಲ್ಲಿ ನೃತ್ಯ ವೈಭವ ; ಜಾನಪದ ಜಾತ್ರೆ

ಎವಿಧ ಜಾನಪದ ಶಬ್ದ ಮಾಡುವ ಕಹಳಿಗಳು, ಬುದುಕಟ್ಟು ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿಯ ನಗಾರಿ, ತಮಟೆ ಬಡಿಯುವ ಯುವಕರು, ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ದೇವತೆಯ ನಂದಿಕೋಲು ಇಟ್ಟಕೊಂಡು ಕುಣಿಯುವ ಪೂಜಾ ಕುಣಿತದ ಹೆಚ್ಚೆಯ ವೈಭವ, ಕಹಳಿಗಳಾದ್ದರಿಂದ ಉತ್ತರ ಕನಾಟಕದ ಕಲಾವಿದರು ಹಾಗೂ ಧಾರವಾದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕಲೆ ಕೆಲಗೇರಿಯ ಜಗ್ಗಲಿಗೆ ಮೇಳದ ಕುಣಿತ ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಒಲಿಂಪಿಕ್ ಕ್ರೀಡಾಕೂಟದಲ್ಲಿ ಜಾನಪದ ಲೋಕವನ್ನೇ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಅನುಭವ.

ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಒಲಿಂಪಿಕ್ ಸಂಸ್ಥೆ, ಧಾರವಾದ ಜಿಲ್ಲಾ ಅಡಳಿತದ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಆರ್ ಎನ್ ಶೆಟ್ಟಿ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಫೆ.೩ ರಂದ ೧೦ ರವರೆಗೆ ಆಯೋಜಿಸಿದ ರಾಜ್ಯ ಒಲಿಂಪಿಕ್ ಕ್ರೀಡಾಕೂಟದ ಉದ್ಘಾಟನಾ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ ಏರಿಕೆಸಿದ್ದ ಜಾನಪದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನೃತ್ಯ ವೈಭವದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ೨೪ ಜಿಲ್ಲಗಳ ೫೬ ಕಲಾ ತಂಡಗಳ ೫೫೦ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಲಾವಿದರು ಏಕಾಲಕ್ಷೆ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಜಾನಪದ ಕಲೆಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ ದೃಶ್ಯಕಾವ್ಯ ವೈಭವ ನೋಡುಗರ ಮೈ ನವರೇಳಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿತು.

ಈ ಜಾನಪದ ಜಾತ್ರೆಯ ಕಲಾವೈಭವದಲ್ಲಿ ಧಾರವಾದ ಶ್ರೀ ಮಂಜುನಾಥ ಮಾದರ ತಂಡದವರ ಜಗ್ಗಲಿಗೆ, ಶ್ರೀಮತಿ ರೇಣುಕಾ ಲಮಾಣಿ ತಂಡದವರಿಂದ ಲಂಬಾಣಿ ನೃತ್ಯ, ಜಾನಪದ ನೃತ್ಯ, ತಮುಕೂರಿನ ಕಂಸಾಳ, ವಿಜಯಪುರದ ಏಕತಾಲೀಕ್ ಪದಗಳು, ಬೆಳಗಾವಿಯ ಕರಡಿ ಮಜಲು, ಮೃಸೂರಿನ ನಗಾರಿ, ಪೂಜಾ ಕುಣಿತ, ಚಮರವಾಡ್, ಹೊಪ್ಪಳದ ಷಕ್ಣಾಯಿ ವಾದನ, ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜಲ್ಲೆಯ ಸೋಮನ ಕುಣಿತ, ಉರುವವಾದನ, ಏರಗಾನೆ, ಜಾಮರಾಜನಗರದ ಜಾನಪದ ನೃತ್ಯ, ಏರಮಕ್ಕಳ ಕುಣಿತ, ಗೌರವರು, ಸುಗ್ರಿ ಕುಣಿತ, ಬಳಾರಿಯ ಮಹಿಳಾ ಡೆಲ್ಲು, ರಾಮನಗರದ ತಮಟಿ ಹಾಗೂ ಪೂಜಾ ಕುಣಿತ, ಬಳಾರಿಯ ಕಹಳಿವಾದನ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡದ ಯಳ್ಳಾನ, ಗದಗಿನ ಕರಡಿ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಜಾನಪದ ನೃತ್ಯ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ ಮೂಲಕ ವಿಭಿನ್ನ ಮಜಲು, ಹಾವೇರಿಯ ಹಲಗಿ ಮೇಳ, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಮಹಿಳಾ

ಏರಗಾನೆ, ಹಾಸನದ ಸೋಮನ ಕುಣಿತ, ಮಂಗಳೂರಿನ ಯಳ್ಳಾನ, ಮಂಡ್ಯದ ಪಂಡ ಕುಣಿತ, ದಾವಳಗೆರಿಯ ನಂದಿ ದ್ವಜ ಹಾಗೂ ಮಂಗಳೂರು (ಕಾಮ) ಕರಗ ಕೋಲಾಟ ಕೀರಿಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನಗೊಂಡವು.

ಜಾನಪದ ಜಾತ್ರೆ ಹಾಗೂ ಜಾನಪದ ಕಲಾ ಮೇಳ ಮೇರವರೆಗೆ ಮಾಡಿ ರಾಜ್ಯಾಧ್ಯಂತ ಹೆಸರು ಮಾಡಿರುವ ಶ್ರೇಷ್ಠ ರಂಗಕೆರ್ಮನ ನಾಗರಾಜ ಮೂರ್ತಿ ಹಾಗೂ ತಂಡದ ನಿರ್ದೇಶಕ ಡಾ. ಬಾನಂದೂರು ಕೆಂಪಯ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಸಂಚಾಲಕ ಡಾ. ಅಪಗೇರಿ ತಿಮ್ಮಾಜು, ಪ್ರಥಾನ ಸಂಯೋಜಕ ಸಭ್ಯಳಹಳ್ಳಿ ರಾಜು, ಸಂಯೋಜಕ ತಂಕರ ಭಾರತಮರ ಹಾಗೂ ಅವರ ತಂಡದ ಪ್ರಮುಖಿರಾದ ಕಾಳಯ್ಯ, ರತ್ನ ಸಕಲೇಶಮರ, ಗೌರಮೃ ನರಸಿಂಹಮೂರ್ತಿ, ನಗಾರಿ ಮಂಜು, ಮತ್ತು ಚಲ್ಲಿಯ್ಯ ಅವರು ಒಲಿಂಪಿಕ್ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ೫೫೦ ಕಲಾವಿದರರು ಒಂದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಜಾನಪದ ನೃತ್ಯ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ ಮೂಲಕ ವಿಭಿನ್ನ ಮಜಲು, ಹಾವೇರಿಯ ಹಲಗಿ ಮೇಳ, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಮಹಿಳಾ

ಕ್ರೀಡಾಪಟುಗಳು ೨೨ ಕ್ರೀಡಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು ಮೂರು ಹೊಸ ದಾವಿಲೆಗಳು ಕ್ರೀಡಾಕೂಟದಲ್ಲಿ ದಾವಿಲಿಸಲಬ್ಬವು.

ದಾವಿಲೆಗಳು : ಪ್ರತಿಸ್ಥಿರ್ಯಾಯನ್ನು ೨೫ ಸೆಕೆಂಡುಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿ ಕಾಲದ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಹಿಂಡಿಕ್ಕು ಮರುಷರ ೧೫೦೦ ಮೀಟ್ಸ್‌ಎಂಫ್ ಓಟದಲ್ಲಿ ಚನ್ನ ಗೆದ್ದ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ವಿಶ್ವಾಂಬರ ಎಲ್.ಕೋಲೆಕ್ರೊ ಈ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ದಾವಿಲೆ ಬರೆದರು. ಜೊತೆಗೆ ೮೦೦ ಮೀಟ್ರುಗಳ ಓಟದಲ್ಲಿಯೂ ಚನ್ನ ಗೆದ್ದ ಅವರು, ೧೯೮೬ ರಲ್ಲಿ ೩೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಅವರು ಬರೆದಿದ್ದ ದಾವಿಲೆಯನ್ನು ಈ ಕ್ರೀಡಾಕೂಟದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಂಬರ ತಮ್ಮ ಹೆಸರಿಗೆ ಬರೆದುಕೊಂಡರು.

ಮಹಿಳೆಯರ ಟ್ರಿಪಲ್ ಜಂಪ್ ನಲ್ಲಿ ೧೩.೧೩ ಮೀಟ್ಸ್‌

ಜಾನಪದ ಲೋಕವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದ ಏರೇಷನಾಗಿತ್ತು.

ನಾಡಿನ ಏವಿಧ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕಲೆಗಳ ಪ್ರತೀಕವನಿಸಿದ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಜಾನಪದ ಕಲೆಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿ ಮೌಲ್ಯಾಖಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕನಾಟಕ ಸರಕಾರದ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಯ ಮೂಲಕ ಈ ಜಾನಪದ ಜಾತ್ರೆ ಆರಂಭಿಸಿದೆ. ಈ ಮೂಲಕ ಜಾನಪದ ಕಲೆ ಕಲಾವಿದರು ಜಾನಪದ ಜಾತ್ರೆಯ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ ಎಂದು ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ವಿಭಾಗದ ಜಂಟಿ ನಿರ್ದೇಶಕ ಶ್ರೀ.ಕೆ.ಎಚ್.ಚನ್ನೂರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಜಾನಪದ ಜಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಧಾರವಾದದ ಪಂಡಿತ ಮಲ್ಲಿಕಾಜುನ ಮನಸೂರ ಹಾಗೂ ಪಂಡಿತ ಬಸವರಾಜು ರಾಜಸುರು ಸಂಗೀತ ಶಾಲೆಯ ೧೦೦ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಸಾದರ ಪಡಿಸಿದ ನಾಡಿಗೆ ಮನಸೂರೆಗೊಂಡಿತು.

ಆರ್ ಎನ್ ಶೆಟ್ಟಿ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಫೆ.೩ ರಂದು ಸಂಜೇ ೪:೩೦ ಗಂಟೆಗೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಸಿದ್ದಾರಾಮ್ಯನವರು ಕ್ರೀಡಾಕೂಟಕ್ಕೆ ಖಾಲನೆ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ರಾಜ್ಯದ ಏವಿಧ ಕಲಾ ಪ್ರಕಾರಗಳ ಕಲಾವಿದರು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಲಾ ವೈಭವ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ನಾಗರೀಕ ಸರಬರಾಜು ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀ ಯಿ.ಟಿ.ಖಾದರ್, ಗಳಿ, ಭೂವಿಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ಧಾರವಾದ ಜಿಲ್ಲಾ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀ ವಿನಯ ಕುಲಕೆರ್, ಯುವ ಸಬಲೀಕರಣ ಹಾಗೂ ಕ್ರೀಡಾ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀ ಪ್ರಮೋದ ಮದ್ದರಾಜ್, ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜು ರಾಯರಾಜ್, ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ ಸಚಿವ ಶ್ರೀಮತಿ ಉಮಾತ್ರೀ, ರಾಜ್ಯ ಒಲಿಂಪಿಕ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಹಾಗೂ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಂಸದಿಯೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಾದ ಶ್ರೀ ಕೆ.ಸೋವಿಂದರಾಜು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಾಸಕರು, ಯುವ ಸಬಲೀಕರಣ ಕ್ರೀಡಾ ಇಲಾಖೆಯ ಅಂತರ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಡಾ.ರಜನೀಶ್ ಗೋಯಿಲ್, ನಿರ್ದೇಶಕ ಅನುಪಮ್ ಅಗ್ರವಾಲ್, ಜೆಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ ಡಾ.ಎಸ್.ಬಿ.ಬೋಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ ಏವಿಧ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕ್ರೀಡಾಪಟುಗಳು, ನಗರದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಏಸ್ಟಿಸಿ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು.

- ಪಿ. ಎಸ್. ಹಿರೇಮತ

ದೂರ ಜಿಗಿದ ಜಾಯಿನ್ ಲೋಚ್ನೋ, ಈ ಹಿಂದೆ ರಾಜ್ಯ ಕ್ರೀಡಾಕೂಟದಲ್ಲಿ ಶಿಲ್ಪ ಸಿಕ್ಕೇರಾ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದ ದಾವಿಲೆಯನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಮೀದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅಂತರಾಜ್ಯ ಕ್ರೀಡಾಕೂಟದಲ್ಲಿ ಹಿಂಡಿಕ್ಕಿದ್ದರು. ಈ ಧಾರವಾದದ ರಾಜ್ಯ ಒಲಿಂಪಿಕ್ ಕ್ರೀಡಾಕೂಟದಲ್ಲಿ ಜಾಯಿನ್ ತಮ್ಮದೇ ದಾವಿಲೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡರು.

ಟಿಟ್‌ಗಾರ್ಟ್ ಹೆಚ್.ಎಂ.ಜೋತೀ ಹಾಗೂ ವಿಶ್ವಾಂಬರ ಕೋಲೆಕ್ರೊ ಅವರಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಕ್ರೀಡಾಕೂಟದ ಉತ್ತಮ ಮಹಿಳಾ ಹಾಗೂ ಮರುಷ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ಪ್ರತಸ್ಸಿಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಲಾಯಿತು.

Indian Council for Child Welfare National Bravery Awards 2016

ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರಮಾಣಸೂತ್ರಿದ್ದ ವೈರ್ ಹಿಡಿದು ಸಾಪ್ತ- ಬದುಕಿನ ಮಧ್ಯ ಹೋರಾಡುತ್ತಿದ್ದ ತಮ್ಮನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದ ಸಾಹಸಕ್ಕಾಗಿ ಮಬ್ಬಳಿಯ ಬಾಲಕೆ ಕುಮಾರಿ ಸಿಯಾ ಶೋಚೆ 2016 ನೇ ಸಾಲಿನ “ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶೋಯ್ ” ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಭಾಜನಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಾಣದ ಹಂಗು ತೊರೆದು ಅಪ್ರತಿಮ ಶೋರ್ ಸಾಹಸ ಮೆರುದು ಸಂಕಪ್ತದಲ್ಲಿದ್ದವರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ನಿಭಿರತ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನವದೇಹಲಿಯ ಭಾರತೀಯ ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಲಾಗಳ ಮಂಡಳಿ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಗಣರಾಜ್ಯೋತ್ಸವದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೊಡಮಾಡುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಧೈಯ, ಶೋಯ್ ಮತ್ತು ಸಾಹಸಗಳನ್ನು ಮೋತಾಹಿಸುವದು ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ఈ పష్ట శౌయి ప్రతిశ్శేష పదెయలిలువ రాజ్యద ఏక్స్‌చ బాలకి సియా వామనసా శోడే ముఖ్యాల్య జగద్గురు మూరు సావిర మరద విద్యావధిక సంఘద ప్రోఫ శాలె ప్రాథమిక ఎభాగదల్లి ఎళ్లనే తరగతి ఓదుక్కిరువ బాలకి . వామనసా హాగొ జయతీ శోడే దంపతిగలగి సియా హాగొ యుల్లప్ప ఎంబ జీబురు ముకటు. తండె డిజిటల్ టిఎంటిఎస్ పేస్ నడేసుక్కిదారే.

ಪ್ರಾಚಿನ ಕಾರ್ಪಾಡಿದ ಅಕ್ಷ: ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷದ ಸಿಯಾ ತನ್ನ ತಮ್ಮ ಯಲ್ಲಿಪ್ಪನ ಪ್ರಾಚಿನ ಕಾರ್ಪಾಡಿದ ಘಟನೆಯನ್ನು ಭಾವುಕೊಳಗಿ ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಂದು 2015 ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್ 14

సందు సంజీగే వాళ్లేకర గల్లియల్లిరువ నమ్మి చికప్పను
మనెగే తమ్మొనాందిగే హోగిద్దే ఎందినంత చికప్పను
మక్కళు కాగూ నాను ఆటవాడలు అవర మనె మహడిగే
హోగిద్దేవు. నన్న తమ్మి యల్లప్ప (6 పచ్చ) సహ నమ్మన్ను
మహడిగే హింబాలిసిద్దే ఆదరే ఎష్టోత్తాదరూ ఆత ఆట
మహడి మేలే బరదిరువుదన్ను గమనిసిద నాను ఆతనన్ను
ముదుపుక్కిర్చాగు , మహడి ఏరువల్లద్ద గ్రిల్
హిడిదుకొండిద్ద యల్లప్ప , నిస్సేవాగి అలుగాడదే
నింతిద్ద కండు ఆశ్చర్యవాయితు. కూగిదరూ ఉత్తర
సిగల్లిల్ ఆత హిడిద గ్రిల్ ముట్టింగా ఏద్యతా
శాకానిందాగి క్షే రుమా ఎందితు. ఆత గ్రిల్ బదియింద
హాయ్ద హోద ఏద్యతా ప్రవహిసుక్కిద్ద తంతి హిడిదు
ఆదర సంపక్కే బందిరువుదు కండు బందితు.
సహాయక్కాగి కూగిదరూ తస్కణ నేరపిగే బరలు అల్లీ
యారూ ఇరద కారణ ఆతనన్న ఈ అవఫడదింద పారు
మాడువ కురితు ఒందు క్షణ యోచిసి , కూడలే
నన్నెందిగిద్దవరిగే ఇత్త బరబేడిరిందు తాకితు మాడుత్త ,
బట్టి ఏద్యతాగే నానోకండక్కరో ఎంబ ఓదిన అంత
నేనపాగి. నన్న తమ్మనన్న ముట్టిదే ఆత తోటిద్ద
కట్టాకలరన్న జోరాగి హిడిదు ఎళ్లద. మోదల
ప్రయుత్తదల్లి ఆతనన్న సేందుహోళ్లు ఆగల్లిల్. ఎరడనే
బారి ఎల్ల శక్తియన్న ఒగ్గుడిసి, ధ్యాయిదింద ఎళ్లదాగ
యల్లప్ప గ్రిల్ బిట్టు బందిద్దరింద ఆత సావన
దవడయింద తప్పిసికొండిద్ద. కూడలే నమ్మి చికప్ప
ఆతనన్న డాక్కరో బిళ కరేచుయ్య సుట్టు ఎడ కైగ్ చిచ్కతే
సోడిసిదరు ఎందు హేళ్లవాగ అవళ కెళ్లాల్ సాధనే
మాడిద హేమ మూడితు.

ವರದಿ ತಂಡ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ: ಸಿಯಾಳ ಈ ಧೈಯ ಹಾಗೂ
ಜಾಣ್ಣೆಯ ಸಾಧನ ಕುರಿತು ವಿಜಯವಾರೀ ಪತ್ರಿಕೆ ವಿಸ್ತೃತ ವರದಿ
ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದರೂ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು
ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆ ವಾಮನಸಾ ಶೋಽಚ ಅವರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ
ಮಾಡಿತ್ತೀ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿತು. ಇದರಿಂದಾಗಿ 2015

ನವೆಂಬರ್ 14ರಂದು ಮತ್ತೊಳೆ ದಿನಾಚರಣೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕನಾರಾಟಕ ಸರಕಾರ ಸಿಯಾಳಿಗೆ ಹೊಯ್ಯಳ ಮತ್ತು ಕಳದಿಕೆನ್ನುಮ್ಮೆ ಶೌಯ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿತು. ಆಗ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶೌಯ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಅರ್ಜು ಕಳಿಸುವ ಕಾಲಮತ್ತಿ ದಾಢ್ಯರಿಂದಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶೌಯ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು 2016ರಲ್ಲಿ 'ಸಿಯಾ' ತನ, ಮುಡಿಗೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವಳ ಈ

ಸಾಹಸವನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿ ಧಾರವಾಡದ ಅರ್ಥ. ಹೀಗೆ ಈಂದೇಶನ್ ,
ತುಮಕೂರಿನ ರಾಮಕೃಷ್ಣ - ಏವೇಕಾನಂದ ಆಶ್ರಮದ
ವರ್ತಿಯಿಂದ ಸನ್ನಾಸಿ ಅಭಿನಂದನಾ ಪತ್ರ ಹಾಗೂ ನಗದು
ಮೌತ್ಸ್ವಾಹಧನ ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶಾಸಕ ಅಬ್ಜಯ್ಯ ಪ್ರಸಾದ
ಸಹ ನಗದು ನೀಡಿ ಮೌತ್ಸ್ವಾಸಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದೇಹಲಿಯಿಂದ ಪ್ರಶಸ್ತಿ
ಪಡೆದು ಬಂದ ನಂತರ ಹುಬ್ಳಿ ನಗರದಲ್ಲಿ ಸಿಯಾಳನ್ನು
ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕರೆತಂದು ಸನ್ನಾಸಿ ಗೌರವಿಸಿದ್ದಾರೆ.
ಅಪರೂಪದ ಅವಕಾಶ: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಾಂತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದ
ಕನಾರ್ಕಿಕದ ಪ್ರತಿಭೆ “ಸಿಯ್ಯಾ” ಇದೇ ಜನವರಿ 23 ರಂದು
ದೇಹಲಿಗೆ ತನ್ನ ಪಾಲಕರೊಂದಿಗೆ ತೆರಳಿ ಪ್ರಥಾನಾನಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ
ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ ಅವರಿಂದ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದದ್ದು ಅಪರೂಪದ
ಹಾಗೂ ಅವಿಸ್ಕರಣೀಯ ಸಂಗತಿ ಎಂದು ಬಣ್ಣಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಪ್ರಶಸ್ತಿ
ಪಡೆದುದಕ್ಕಾಗಿ ಜನವರಿ 26 ರಂದು ಗೌರಾಂಜೀವೆ
ಪೆರೆದೆನಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯಿತಲ್ಲದೇ
ಇಂಳಂತೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದ 20 ಮುಕ್ತಳೊಂದಿಗೆ ಹತ್ತು ದಿನ
ದೇಹಲಿಯಲ್ಲಿದ್ದು, ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳು, ಉಪರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳು ಮತ್ತು
ಸೇನಾ, ನೌಕಾ ಹಾಗೂ ವೈಮಾನಿಕ ದళದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥಿರಿಂದ
ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವೇಕರಿಸಿ ಪೆಶಿಂಸೆ ಮತ್ತು ಕಾಣಿಕೆ ಪಡೆದದ್ದು
ಜೀವಮಾನದ ಸಂತಸದ ಕ್ಷಣಿ ಎಂದು ಬಣ್ಣಿಸುತ್ತಾರೆ ಸಿಯಾಳ
ಪಾಲಕರು.

ಸಾಧನೆಗೆ ಸಂದ ಗೋರವ: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಾಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಮರಸ್ತು ತೆ
ಸಿಯಾಗೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ, ಮೆಡಲ್ ಹಾಗೂ 20 ಸಾವಿರ
ರೂ.ಗಳ ನಗದು ಬಹುಮಾನ ಲಭಿಸಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೇ ಬ್ಯಾಂಕ್
ಆಫ್ ಪರಿಯಾಲ ಇವಳ ಹೆಸರಲ್ಲಿ 20 ಸಾವಿರ ರೂ.ಗಳ
ರೇವಣೆ ಇಟ್ಟಿ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ ನೀಡಿದೆ. ಸೆಂಪ್ಲೂ ಬ್ಯಾಂಕ್
ಇಂಡಿಯಾ ಸಹ ಇವಳ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಖಾತೆ ತೆರುದು 1100
ರೂ.ಗಳ ರೇವಣೆ ನೀಡಿದೆ. ಸಿಯಾಗೆ 18 ವರ್ಷ ವಾಗುವವರಿಗೆ
ಅವಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಅವಳ ಓವರ್ ಸಹಾಯಕರಿಗೆ ಭಾರತೀಯ
ರೇಲ್ಯೂಯಲ್ ಬುಕಿಟವಾಗಿ ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಸಂಚರಿಸಲು ಅವಕಾಶ
ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಿಯಾ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯಲು
ಮುಂದಾದಲ್ಲಿ ಅವಳ ಶಿಕ್ಷಣ ವಚ್ಚವನ್ನು ಸಹ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ
ನೀಡಿದೆ.

ದೇಶ ಸೇವೆಯ ಗುರಿ: ಎಳೆ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಶೌರ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದಿರುವ ಸಿಯಾ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ತಿಕ್ಕಣ ಪಡೆದು ಸೇನೆ ಸೇರುವ ಮೂಲಕ ದೇಶ ಸೇವೆ ಮಾಡುವ ಗುರಿ ಹೊಂದಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಿಯಾಗೆ ಹಾದು ನೃತ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯಿದೆ. ಸಿಯಾಳ ವರ್ಕೆಟ್ ರೂಪಿಸಬೇಕಾದ ಮಹತ್ವದ ಹೊನ್ನೆ ಹೊತ್ತಿರುವ ಪಾಲಕರು ಯಶ್ವಿ ಹೆಚ್ಚಿಗಳನ್ನಿಡುವ ಮೂಲಕ ಅವಳ ಬಾಳ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಬಣ್ಣಿದ ಚಿತ್ತಾರ್ಥ ಮೂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. “ನನ್ನ ಮಗಳು ಸಿಯಾಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ದೊರೆತ್ತಿದ್ದು ಆಕಸ್ಮಿಕ . ಆದರೆ ಫಂಟನೆ ಮರೆಯಲಾರದ್ದು. ಈ ಅವಘಡದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಇಬ್ಬರೂ ಮಕ್ಕಳು ಉಳಿದಿದ್ದು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶೌರ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂತೋಷ ತಂದಿದೆ” ಎನ್ನು.ತಾರೆ ತಂದೆ ವಾಮನಸಾ ಖೋಡೆ.

ಮಗಳಿಂದಾಗಿ ನಮಗೆ ಪ್ರಥಾನಿಯವರನ್ನು ಕಾಣವ ಸೌಭಾಗ್ಯ ದೊರೆಯಿತು. ತಮ್ಮನ ಜೀವ ಉಳಿಸಿ ತಾಯಿಯಾಗಿ ಮರದಿದ್ದಳೇ. ನಾನು ಸಿಯಾಳ ತಾಯಿ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಹಳ ಹೆಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹಷಟದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ

ಮಹಿళಾ ಸೆಬಳಿಂಕರಣ ಸವಾಲುಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರಗಳು

ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಹಿళಾ ಮೇಸಲಾತಿ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಎಂದರೆ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯತಿ ಹಾಗೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿళಾ ಮೇಸಲಾತಿಯನ್ನು ಶೇಕಡಾ ಐವತ್ಕೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಈಗಾಗಲೇ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದು ಉತ್ತಮ ಫಲಿತಾಂಶವೂ ಕೂಡ ಕಾಣಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿದ ಮಹಿళಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಹಾಗೂ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಭಾವ ಸಹజವಾಗಿಯೇ ಮಹಿళಾ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ.

ದೇಶವು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮೊಂದಲು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸುಧಾರಣೆ, ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ತರುವಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯ ಪಾತ್ರ ಮತ್ತುದ್ದು. ಅದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಹಿಳೆಗೆ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶ ಹಾಗೂ ಮಹಿಳೆಯ ಸ್ಥಿರತ್ವ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾಗೆ, ಹೀಗೆ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಪುರುಷನಿಗೆ ಸಮಾನಾಳಾಗಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಮೇಸಲಾತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗುರಿ ಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣವನ್ನು ಮೂರಾಸಯ ಪ್ರಮುಖ ಗುರಿಯನಾಗಿಸಿದೆ ಮತ್ತು 2001ರಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಸಲುವಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನೀತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು 2008ರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಮಹಿಳಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮೂಲಕ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಮತ್ತು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

- * ವರದಕ್ಕಣ ನಿರ್ವೇಧ ಕಾಯಿದೆ, 1961
- * ತಾಯ್ಯನ ಸವಲತ್ತು ಕಾಯಿದೆ, 1961
- * ವ್ಯಾಧಿಕೀಯ ಗಭರ್ಪಾತ ಕಾಯಿದೆ, 1971
- * ಸಮಾನ ವೇತನ ಕಾಯಿದೆ, 1976
- * ಸತಿ ನಿರ್ವೇಧ ಕಾಯಿದೆ, 1987
- * ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹ ನಿರ್ವೇಧ ಕಾಯಿದೆ, 2006
- * ನೌಕರಿಯ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಂಗಿಕ ಕಿರುಕುಳ ನಿರ್ವೇಧ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣೆಯ ಕಾನೂನು, 2013

ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೇಂದ್ರೀಯ ಶಾಸಕಾಂಗ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಂಗ ಹಮ್ಮೆಕೊಂಡಿದ್ದು ಮಹಿಳೆಗೆ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದಲ್ಲದೇ ಆಕೆಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪುರುಷನಿಗೆ ಸರಿಸಮನಾಗಿ ನಿಂತು ಗೌರವಯುತವಾಗಿ ಬದುಕಲು ಅನುಕೂಲ ಹಾಗೂ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ. ಹೀಗೆ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಪುರುಷನಿಗೆ ಸಮಾನಾಳಾಗಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಮೇಸಲಾತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗುರಿ ಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣವನ್ನು ಮೂರಾಸಯ ಪ್ರಮುಖ ಗುರಿಯನಾಗಿಸಿದೆ ಮತ್ತು 2001ರಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಸಲುವಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನೀತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು 2008ರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಮಹಿಳಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮೂಲಕ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಮತ್ತು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಸರಕಾರ ನೀಡಿದ ಸವಲತ್ತುಗಳ ಜೊತೆಗೆ, ಇಂದಿನ ಶಿಕ್ಷಣ ಸೀಯ ಜಾಗ್ಯತಿ ಪ್ರಷ್ಟೆ ರಾಜಕೀಯ, ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಎಲ್ಲ ರೆಂಗಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವತ್ತೆ ದಾಪುಗಾಲು ಕಾಪುತ್ತಿರುವುದರೂ ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಹಕ್ಕನ್ನು ಪ್ರಾಂತವಾಗಿ ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆ ಸವಲವಾಗಿಲ್ಲ. ರಾಜಕೀಯರಂಗ್ವೂ ಕೂಡ ಇದರಿಂದ ಹೊರತಾಗಿಲ್ಲ.

ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದ ಪ್ರಯತ್ನ ಸಾಧನೆ ಹಾಗೂ ವ್ಯಾಘರ್ಜಣನ್ನು ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಮೇಸಲಾತಿ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಎಂದರೆ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯತಿ ಹಾಗೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಮೇಸಲಾತಿಯನ್ನು ಶೇಕಡಾ ಐವತ್ಕೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಈಗಾಗಲೇ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದು ಉತ್ತಮ ಫಲಿತಾಂಶವೂ ಕೂಡ ಕಾಣಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿದ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಹಾಗೂ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಭಾವ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಮಹಿಳಾ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ.

ಈ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಮೇಸಲಾತಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಮಹಿಳೆಯರ ಭಾಗವಹಿಸುವಕೆಯೆಂದು ಪ್ರಮಾಣವೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಹೇಳುವಿದೆ. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಶೇಕಡಾ ಐವತ್ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿದ ಮಹಿಳಾ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್ತಾ ಸದಸ್ಯರು ಸದ್ಯ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಸಾಕಷ್ಟು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರುಗಳೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆ ತನ್ನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಣ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಳಿಂದೂ ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಮಹಿಳಾ ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ ಮೆರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಹಲವು ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಪ್ರಪಂಚದ ಎಲ್ಲಾ

ಪಾಠ್ಯತ್ವ ವಿಷಯಗೆ

జనాంగభల్లి హణ్ణిను ఎరడనేయ దజీయ వ్యక్తియన్నాగి కాఱివ ప్రవృత్తి ఇద్దో ఇద్ద. ఈ రీతియ సంగతిగాఁ ఒందు నామాజిక వ్యవస్థెయాగి రూపుగొండిద్దు అవు పురుషణ పరవాగివ. హాగాగి ఇందిగూ పురుషప్రధాన వ్యవస్థ మహిళీయను ఆశువంతాగిదే. ఆదర్శింద ఇంతక పురుషప్రధాన రాష్ట్రభల్లి మహిళా సబలేకరణ బలు క్షేపకరవాగిదే. సహజవాగియే ఇదు రాజకీయ కేత్తుదల్లు కాణిసుతదే.

ಪ್ರಾರ್ಥಣಾನ ಸಮಾಜ ರೂಢಿಗತಿಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ
 ರೀತಿ ರಿವಾಜು, ನೀತಿ ನಿಯಮಗಳ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಮಹಿಳಾ
 ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಎಷ್ಟೇ ಶ್ರೀತರಾಗಿದ್ದರೂ, ಅದೆಷ್ಟೇ
 ಜಾಡೆಯರಿಧ್ಯರೂ ಕೂಡ ಗಂಡನ ಮಾತಿಗೆ ಪ್ರಾಶ್ನೆ
 ನೀಡಲೇಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಕಟ್ಟಪಾಡಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುವ
 ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಹಿಳೆ
 ಜೀವನೋಪಾಯ ಗೆಳಕೆಗಾಗಿ ಗಂಡನ ಅಥವಾ ಮನೆಯ ಇತರ
 ಗಂಡಸರನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುವದರಿಂದಾಗಿ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ
 ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಅಡಕ್ಕೆಯರೂ, ಸದಸ್ಯೆಯರೂ ಆದ
 ಮಹಿಳೆಯರೂ ಕೂಡಾ ಮನೆಯಲ್ಲಿನ ಪ್ರರೂಪರ ಮಾತಿಗೆ
 ತಲೆಬಾಗುವ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ನಿಲುವನ್ನೇ
 ಕೆಳೆಮಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಸದಸ್ಯೆಯರ ದ್ವಾರಿ ಅವರ ಗಂಡಸರ
 ಪ್ರತಿಧ್ಯನಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಹೀಗಾಗಿ ಅವರು
 ಗ್ರಾಮದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪರ ಯೋಜನೆಗಳ ಕುರಿತಾಗಿ ಸ್ವಂತ
 ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನ ತಳೆಯುವಲ್ಲಿ ಸೋಲುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ರಾಜಕೀಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರು ಕಡಿಮೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಹೊಂದಿರುವುದು ಅವರ ರಾಜಕೀಯ ಸಬಲೀಕರಣ ನಿರೀಕ್ಷತೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಆಗದಿರಲು ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಅನಕ್ಕರಸ್ತ ಪ್ರರೂಪ ಮತ್ತು ಒಬ್ಬಳ್ಳಿ ಅನಕ್ಕರಸ್ತ ಮಹಿಳೆ ಇಬ್ಬರಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಕಷ್ಟು ವ್ಯಾತಾಸವಿದೆ. ಇಬ್ಬರೂ ಅನಕ್ಕರಸ್ತರೇ ಆದರೂ ಹೂಡ ಪ್ರರೂಪ ರಾಜಕೀಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಆಗುಹೋಗುಗಳನ್ನು ಬಲ್ಲವಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಮಹಿಳೆ ಅವಧಾರಿ ಅರಿತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಗಂಡಸರು ನಾಲ್ಕೆಯು ಜನ ಸೇರಿ ವಿನಾದರೂ ಚಚೆಸುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅಥವಾ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಅದು ರಾಜಕೀಯ ವಿಷಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಾಲ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಮನೆಗಳ ಹಳ್ಳಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯವ್ಯಾಪ್ತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅದು ಹಚ್ಚು ಗಂಡಸರಿಂದ ಚಚೆಸಲಾಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.

ಹೆಂಗಸರು ಗಂಡಸರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಗುಂಪಾಗಿ ಸೇರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಚೆಚ್ಚಿಸುವ ವಿಷಯ ಮಾತ್ರ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಒಡವೆಗಳು, ವಸಗಳು ಒಟ್ಟನಲ್ಲಿ ಉದ್ದೇಶ ತೊಡುಗೆಯ ಹೆಚ್ಚಿಂದರೆ ಖಾಸಗಿ ಚಾನೇಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿದು ಬರುವ ಕಳೆಪೆ ಧಾರಾವಾಹಿಗಳು ಮತ್ತು ರಿಯಾಲಿಟಿ ಶೋಗಳದ್ದುಗಿನ್ನರುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ರಾಜಕೀಯ ವಿಷಯಗಳಿಂದ ಅವರು ತಂಬಾ ದೂರವಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಅನ್ನಕ್ಕರಸ್ತ ಸ್ಥಿರ ಯಾವುದೇ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಮಣಿದು ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಧ್ಯಮುಕಿಕಾಗ, ಆಕೆ ಅಷ್ಟೂಂದು ಸರಕ್ವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ರಾಜಕೀಯದ ಪ್ರೈತಿಯೊಂದು ಮುಖಿವನ್ನು ಬಲ್ಲವನಾದ ಪ್ರಯೋಜನಿಕ ಸರಳವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಿಭಾಯಿಸಿ ತನ್ನ ಪ್ರಾಬ್ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮೇರಿಯಬಲ್ಲ.

పురుషరు ద్యోహికవాగి మహిళీయరిగింత ప్రబలరు ఎంబ న్యేసిఫిక వాస్తవదిందలే మోదలనిండ పురుష ద్యోహికవాగి కిలిం కేలసగళాద భార ఎత్తువ కేలస, రెంటీ హోదెయువ కేలస ముంతాదవుగళన్న మాదుత్తిద్ద. అదే రీతి దుడిదు బంధ పురుషనిగే మహిళీ అదుగే కేలస మాదుత్తిద్దళష్టే. అదు బిట్టు అదుగే కేలస మహిళీగే మీసలు ఎందేన్నల్ల. ఈగ మహిళీ పురుషనిగే సరిసమానళాగి కథీరియల్లి దుడియుత్తిరువాగ పురుషనే ఏక అదుగే కేలస నివహిసబారదు అథవా అదన్న మహిళీయొందిగే హంచికోళ్ళబారదు? మహిళీయొబ్బళే మనే హాగూ అదుగే కేలసగళిగల్ల హోణిగారళీ?

రాజకీయ క్షేత్రదల్లి దుడియువ మహిళీయరూ కొడ
మనెయి ఎల్ల కేలసగ్గిన్న నిభాయిసికొండు నంతర తమ్మ
కేలసగ్గిగే తొడగువుదరింద గండసర హాగే
సంపూర్ణవాగి తమ్మున్న తాపు తమ్మ కేలసదల్లి
తొడగిసికొళ్లాగడే ఇరువుదు కొడ మహిళా
సదస్యేయర సమస్యేయాగిదే.

గ్రామ పంచాయతి సదస్యేయిరిగంతో తింగళిగొమ్మె
వమ్మేహాల్చువ సామాన్య సభేగే హాజరాగువుదు కొడ
దుస్తరవాగిదే. సామాన్య సభేగే హాజరాగువుదు
కడ్డాయివాగిరువుదరింద ఈ మణిళా జనప్రతినిధిగళీనో
కడ్డాయివాగి హాజరాగువరు ఆదరే, సభేయల్లి నడెయువ
చించేగళ బగ్గె యావ తిళివళిక ఇల్లదే ఇరువుదరింద
యారెనూ, కొడ ఏనెనూ, పత్తిసదే, చించేగళలి

ಮಹಿಳಾ
ಸಬಲೀಕರಣವೆಂದರೆ
ಸಮಾಜದ, ರಾಷ್ಟ್ರದ
ಸಬಲೀಕರಣ ಎಂಬ
ಅಂತಿಮ ಸತ್ಯವನ್ನು
ಎಲ್ಲರೂ ಅರಿತುಕೊಂಡು ಆ
ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ
ಕಾಯಂಪ್ರವ್ಯಾತ್ರಾಗಬೇಕು.

ಭಾಗಿಯಾಗದೇ ಹಾಗೇ ಕುಳಿತು ಹಾಗೇ ಎದ್ದು
ಬರುವಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದರ ಜಂಗೆ, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ದಿನದಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನೀರುವ ಮಹಿಳಾ ಶೋಷಣೆ, ಅತ್ಯಾಭಾರ, ಭೂರಿ ಹತ್ಯೆ ಮತ್ತು ಹೆಸ್ಟಿ ಮಕ್ಕಳ ವ್ಯಾಪಾರದಂತಹ ವಿಷಯಗಳು ಮಹಿಳೆಯರ ಆತ್ಮವೃತ್ತಾಸ್ತ ಹಾಗೂ ಧೈಯವನನ್ನು ಕುಂದಿಸಿ ಆಯಾವುದೇ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ, ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಯಸುತ್ತದೆ.

ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸ ಇರಲಿ ಅದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಮಾತ್ರ ಯಶಸ್ವನ್ನು ಕಾಳಿಪುದು ಸಾಧ್ಯ. ಹೆಂಗಸರಾಗಲಿ ಗಂಡಸರಾಗಲಿ ಆ ಕೆಲಸದ ಸಂಪೂರ್ಣ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಹೊತ್ತು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ವಾದುಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿ ಇರುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಒಂದು ಪರಿಹಾರವೆಂದು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಈ ರಾಜಕೀಯರಂಗದ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೂ ಪರಿಹಾರಗಳು ಇದ್ದೇ ಇವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದೆಂದರೆ ಬ್ರಹ್ಮಾಣಿ ಮನೋಭಾವದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯ ಅಗತ್ಯ. ಗಂಡಸರು ಮೊದಲು ಹೆಂಗಸರನ್ನು ತಮ್ಮ ಸರಿಸಮು ಎಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಅವರ ಕೆಲಸಗಳ ಮೇಲೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರ ಹಾಗೂ ಸರ್ವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಅವರಲ್ಲಿ ಸ್ವತಃ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ ಶಾಮಿತ್ರದ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಪೋತ್ತಿದ್ದಿದ್ದಿರುತ್ತದೆ.

ಒಬ್ಬ ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯೆಗೆ ತಮ್ಮ ವಾರ್ಡನ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ, ಆಕೆಯ ಮನೆಯವರು ಬೇಕೆಂದರೆ, ತಿಳುವಳಿಕೆ ನೀಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಆಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ನಿಣಂಯವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅವಳಿಗೇ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕು. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಸಮಸ್ಯೆಯ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವ ನೆಹದಲ್ಲಿ ಇಂಥದೇ, ಈ ಬಗೆಯಲ್ಲೇ ನಿಣಂಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕನ್ನುವ ಭತ್ತಡವನ್ನು ಹಾಕುವಾದರು. ಹೊಸದಾಗಿ ಆಯಿತ್ಯಯಾದ ಎಲ್ಲ ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ತರಬೇತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಹಿಳಾ ಜನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚನ ಮಾಹಿತಿ

ಪಡೆದು, ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪಾತ್ರ ಹಾಗೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಕಾ ಮಹಿಳಾ ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು, ಜನರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಸಂದಿಸಿ ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪರಿಕಾರಕಾಗಿ ಮಾರ್ಗೋವಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದು ಉತ್ತಮ ಹಾಗೂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ವಹಿಸಲು ಆಕೆಗೆ ಕೌಟಂಬಿಕ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲದೇ ಗ್ರಾಮದ ಜನತೆ ಹಾಗೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಬೇಕು.

ಮಹಿಳೆಯರು ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಏನೇನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ? ಸರಕಾರ ಯಾವ ಯಾವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದೆ? ಮತ್ತೆ ಅವು ತಲುಪಬೇಕಾದವರಿಗೆ ತಲುಪುತ್ತಿವೆಯೇ? ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗ್ರಾಮದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಜು ಮಹಿಳೆಯೂ ಕೂಡ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕಿದೆ.

ముఖిలా సదస్యేయరు తమ్మ మనెయ బగ్గే గమన హరిసి దష్టే తమ్మ వాధుగాళ మేలెయూ గమన హరిసి, క్షేత్రభేటియంతక కేలసగళగూ సమయ ఏనియోగిసి కేలస మాబడేశు. క్షేత్రభేటి కేలస తుంబా పరిణామకారియాదద్ద ఏకందరే, స్వతః కట్టింద నోడి సమస్యేయన్న అభ్యసిసిదాగ నిజవాద సమస్యగాళన్న అరియబమదు హాగే అదక్కే పరిహారవన్న కొడ కండుషిదియబమదు.

ಈ ನಿಟ್ಟನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ
ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತವಾಗುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಸ್ತೋಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ
ಸದಸ್ಯೆಯರಿಗೆ ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಹಕ್ಕುಗಳ ಪರಿಚಯ
ಮಾಡಿಕೊಡುವುದನ್ನು ಇವುಗಳ ಮಾಡಬಹುದು. ಕರ್ತವ್ಯಗಳ
ಮೂಲಕ ಸಮಾಜವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡದತ್ತ ಕೊಂಡೊಯ್ದು
ಅವಕಾಶ ಹಾಗೂ ಹಕ್ಕುಗಳ ಮೂಲಕ ತನ್ನ ಬದುಕನ್ನು
ಉನ್ನತಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶ ಮಹಿಳೆಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು
ಸದಸ್ಯೆಯರು ಮನದಟ್ಟ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಸರ್ಕಾರೇತರ
ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮುಂದಾಗಬೇಕು. ಒಟ್ಟನಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ
ಸಭೆಲೀಕರಣವೆಂದರೆ ಸಮಾಜದ, ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಭೆಲೀಕರಣ ಎಂಬ
ಅಂತಿಮ ಸತ್ಯವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಅರಿತಕೊಂಡು ಆ ನಿಟ್ಟನಲ್ಲಿ
ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತರಾಗಬೇಕು.

ಅನಕರಸ್ ಜಾನಪದೆ ಕೋಗಿಲೆ ಸುಕ್ರಜ್ಞಗೊಲಿದ ಪದ್ಮಶ್ರೀ

ಬನ್ನಾರು ಕ.ರಾಜು

ಸುತ್ತಿ ಬೊಮ್ಮನಗೌಡ ಅವರು ಬರೀ ಜಾನಪದ ಹಾಡುಗಾತ್ರಯಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ತನ್ನ ಮುಟ್ಟಿ ಬುಡಕಟ್ಟಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸಂರಕ್ಷಕಾತ್ರಯೂ ಹೋದು. ಹಾಲಕ್ಕಿಗಳ ಪ್ರಾಚೀನ ಪರಂಪರೆಯ ಪ್ರತಿರೂಪದಂತಿರುವ ಇವರು ಎಲ್ಲೇ ಹೋದರೂ ಸಹ ತನ್ನ ಮೂಲ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡೇ ಹೋಗುತ್ತಾರಲ್ಲದೆ ದೂರದ ದೇಹಲಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು ... ಅಂತಲ್ಲಾ ದೇಶದ ಪ್ರಮುಖ ಶಾಸಕರ್ತಾ ನ್ಯಾಯ ಬರಿಗಾಲಲ್ಲೇ ಸುತ್ತಿ ಅಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಜಾನಪದ ಹಾಡುಗಳ ಮೂಲಕ ತನ್ನ ಸಮುದಾಯದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ವೈರಿಂದ ಉಂಟಾಗಿದ್ದ ಅಂತರ್ಭಾರತೀಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರಾಚೀನ ಪರಂಪರೆಯ ಪ್ರತಿರೂಪದಂತಿರುವ ಇವರು ಎಲ್ಲೇ

ಸಾರ್ವಿರದ ಒಂಬ್ಬೆನೂರ ನಲವತ್ತೆ ದಶಕದ ಆಸುಪಾಸಿರಬಹುದು. ಉತ್ತರಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಂಕೋಲ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಶಿರಕುಳಿ ಗ್ರಾಮದ ಹಾಲಕ್ಕಿ ಬುಡಕಟ್ಟಿ ಜನಾಂಗದ ಹತ್ತನ್ನರಿಂದ ವಯಸ್ಸಿನ ಪುಟ್ಟಬಾಲೆಗೆ ಬಡಿಗೇರಿ ಗ್ರಾಮದ ನಲವತ್ತೆಂಟು ದಾಟದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮಾಡುವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕಡುಬಡತನದ ಇಂತಹ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಇದು ಆಗೆಲ್ಲ ಸರ್ವ ಸಾಮಾನ್ಯ. ಆ ಹಾಲಕ್ಕಿ ಬಾಲೆಗೆ ಮಾಡುವ ಅಂದರೇನೆಂದು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರಿವಾಗುವ ಪಷ್ಟರಳ್ಲೇ ಪತಿ ತೀರ್ಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆ ಪುಟ್ಟ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಈ ಬಡತನದ ಬೇಗೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ತಾನು ಬಧುಕುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆಂಬ ಚಿಂತೆ ಅವಳನ್ನು ಅವರಿಸಿತು. ಆದರೂ ಕಡುಕಟ್ಟದ ಹಾದಿಯಲ್ಲೇ ದಿಟ್ಟವಾಗಿ ನಡೆಬಿಟ್ಟಳು...!

ಕಾಡು ಮೇಡುಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲದು, ಸೌದೆ ಸೊಮ್ಮೆಗಳನ್ನು ತಂದು, ಅದನ್ನೇ ಮಾರಿ ತಿಂದುಂದು ಅದರಲ್ಲೇ ಜೀವನ ಕಟ್ಟಕೊಳ್ಳಲುಡಿಗಿದಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ದಶಕಗಳು ಸಾಗಿಬಂದ ಈ ಬಾಲೆ ಅನಕರಸ್ಥಾದರೂ ರಕ್ತಗತವಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದ ಹಾಡುಕಟ್ಟಿ ಹೇಳುವ ಜಾನಪದ ಕೆಲ್ಗಾರಿಕೆಯಿಂದಾಗಿ ಅಜ್ಞಿಯಾಗುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ತನಗಿರವಿಲ್ಲದಂತೆಯೇ ಜಾನಪದ ಸಿರಿಕಣವಾಗಿ ರಂಗೇನೊಂದಳೆಂದರೆ ಆಶ್ರಯದ ಜೊತೆಗೆ ವಿಸ್ತೃಯವೇನಿಸುತ್ತದೆ! ಕಡುಕಟ್ಟವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮೆಟ್ಟಿನಿಂತು, ತನ್ನ ಹಾಲಕ್ಕಿ ಒಕ್ಕಲ್ಲಿಗೆ ಸಮುದಾಯದ ಪರಂಪರಾನುಗತ ಜಾನಪದ ಪ್ರತಿಭೇಯನ್ನೇ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮೇಲೆ ಬಂದ ಇವರ ಉಡಿಯಲ್ಲಿಗೆ ಹತ್ತಾರಲ್ಲ, ನೂರಾರಲ್ಲ, ಸಹಸ್ರಾರು ಜಾನಪದ ಹಾಡುಗಳು ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ್ತಿವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಎಂದೋ ಅಳಿದುಹೋಗುವುದರಲ್ಲಿದ್ದ ಹಾಲಕ್ಕಿ ಜಾನಪದ ಗೀತೆಗಳ ಒಂದು ಅಧ್ಯಾತ್ಮಲೋಕವೇ ಇದೆ. ಡಾ. ರಾಜ್ಯಾಕುಮಾರ್, ಡಾ.ದೇಜಗ್, ಡಾ. ಪಾಟೀಲ ಮುಟ್ಟಪ್ಪ, ಡಾ. ಸಿಹಿಕೆ, ಡಾ.ನಿಸಾರ್ ಅಹಮದ್, ಡಾ.ಶಾಂತರಂ, ಡಾ.ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯ ಮುಂತಾದ ನಾಡಿನ ಅಗ್ರಜ್ಯಾರ್ಥ ಪದೆದೆ 'ನಾಡೋಜ ಪುರಸ್ಕಾರ'ವನ್ನು ತಾನೂ ಪದೆಯವಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಜಾನಪದ ಶಿಲ್ಪಿರವಾಗಿ ಬುಡಕಟ್ಟಿ ಜಾನಾಂಗದ ಪಿರಾ ಮುಟ್ಟಿ ಬಾಲೆ ಬೆಳೆದಳೆಂದರೆ ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಷಯವಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ಜಾನಪದ ವಿಸ್ತೃಯ!

ತನ್ನ ಬಧುಕುನಲ್ಲಿ ಇಂಥ ವಿಸ್ತೃಯವನ್ನು ಕಂಡ ಆ ಹಾಲಕ್ಕಿ ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಮುಟ್ಟಿ ಬಾಲೆಯೇ ಇಂದು ಜಾನಪದ ಕೋಗಿಲೆ,

ಜಾನಪದ ಭಂಡಾರ, ಜಾನಪದ ಕೊಜ ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಹೆಸರಾಗಿರುವ ಜಾನಪದ ಕಲಾವಿದ ಸುತ್ತಿ ಬೊಮ್ಮಗೌಡ ತೀರ್ಕೊಂಡ ಅವರ ಪತಿ. ಉತ್ತರಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಾದ್ಯಂತ ಅದರಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅಂಕೋಲ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಸುತ್ತಮುತ್ತೆ 'ಸುತ್ತೆ' ಎಂದೇ ಶ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಇವರು ಬಾಯಿಟ್ಟರೆ ಜಾನಪದ ರಸಗಂಗೆಯೇ ಉಕ್ಕಿ ಹರಿಯತ್ತದೆ. ಎಂಥವರನ್ನೂ ಭಾವಪರವರೆಗೊಳಿಸುವ ಮಧುರನಾದ ಇಲ್ಲಂಟು. ಸುತ್ತಿ ಬೊಮ್ಮಗೌಡರ ಸಿರಿಕಂಠದ ಮೋಡಿ ಅಂಥಾದ್ದು. ಜಾನಪದ ಮಧುರಿಯದ ಸಿಹಿ ಹೊನಲು. ಇವರು ಚಂದನರಾಯಕೆ, ಮಹದೇವರಾಯಕೆ, ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತ, ಸಿತೆ ಕತೆ, ಕುಂಟಿಕತೆ, ಬರಾವತ ಕತೆ, ಸಿರಿಕುಲಿ ಮುಂತಾದ ಕಥನ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಸ್ವತಃಕಟ್ಟಿ ಹೇಳುವುದನ್ನು, ಸೋಬಾನೆ ಹಾಡು, ಮಾಡುವೆ ಹಾಡು, ಸುಗ್ರಿ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಇಂಪಾಗಿ ಹಾಡುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ಬಲೀಂದ್ರಾಯ, ಗೋವಿಂದರಾಯ, ಕರಿದೇವರ ಬಗೆಗೆನ ಮಹಾಕಥಗಳನ್ನು ಮಧುರವಾಗಿ ಸ್ವರ್ಗೀಯವುದನ್ನು ಕಣಳ್ಳಿ ಕಂಡು ಕೆವಿಯಾರೆ ಕೇಳಿದ ಮಂದಿ ಎಂದೂ ಇವರನ್ನು ಮರೆಯಿದ ಮೆಟ್ಟಿಗೆಯಿಂದ ಸದಾ ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥ ಆಕರ್ಷಕ ಜಾನಪದ ಹಾಡುಗಾರಿಕೆ ಇವರದು.

ಸುತ್ತಿ ಬೊಮ್ಮಗೌಡ ಅವರು ಬರೀ ಜಾನಪದ ಹಾಡುಗಾತ್ರಯಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ತನ್ನ ಮುಟ್ಟಿ ಬುಡಕಟ್ಟಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸಂರಕ್ಷಕಾತ್ರಯೂ ಹೋದು. ಹಾಲಕ್ಕಿಗಳ ಪ್ರಾಚೀನ ಪರಂಪರೆಯ ಪ್ರತಿರೂಪದಂತಿರುವ ಇವರು ಎಲ್ಲೇ ಹೋದರೂ ಸಹ ತನ್ನ ಮೂಲ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು

ಹೊತ್ತುಕೊಂಡೇ ಹೋಗುತ್ತಾರಲ್ಲದೆ ದೂರದ ದೇಹಲಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು ... ಅಂತಲ್ಲಾ ದೇಶದ ಪ್ರಮುಖ ಶಾಸಕರ್ತಾ ನ್ಯಾಯ ಬರಿಗಾಲಲ್ಲೇ ಸುತ್ತಿ ಅಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಜಾನಪದ ಹಾಡುಗಳ ಮೂಲಕ ತನ್ನ ಸಮುದಾಯದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ವೈರಿಂದ ಉಂಟಾಗಿದ್ದ ಅಂತರ್ಭಾರತೀಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರಾಚೀನ ಪರಂಪರೆಯ ಪ್ರತಿರೂಪದಂತಿರುವ ಇವರು ಎಲ್ಲೇ ಹಾತ್ತಿರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತೆಲಿ ತಲಾಂತರದಿಂದ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾಗಿಬಂದಿರುವ ಜಾನಪದ ವೈದ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಳವಾದ ಅನುಭವ ಹೊಂದಿರುವ ಇವರು ಸುತ್ತಮುತ್ತಿನ ಗ್ರಾಮೇಣ ಜನರ ಹಾಗೆ ಜಾನಪದ ಧನ್ಯವಾಗಿ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ನಾಡು ಸುತ್ತಿದರೂ ಕಾಡುಹಕ್ಕಿಯಾಗಿ ಉಲ್ಲಿಯುವ ಇವರು ನವನಾಗಿಕತೆಯ ನಡುವೆಯೂ ತನ್ನ ಸಮುದಾಯದ, ಸಂಪ್ರದಾಯದ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಬೇರುಗಳನ್ನು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸುವ ಕಾಯಿಕದಲ್ಲಿ ನಿರತವಾಗಿದ್ದ ಈಗಲೂ ಬುಡಕಟ್ಟಿ ಜನರನ್ನು ಸಂಪಾಡಿಸಿ ಗತಕಾಲದಿಂದ ಇವರಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಜಾನಪದ ಕುರಿತಗಳಾದ ತಾಲ್ಕಿ, ಬಿದರಂಡೆ, ಪಗಡ ಮುಂತಾದ ನೈತಿಕಲ್ಗಳನ್ನು ಕಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಕಲಿತ ಹಾಲಕ್ಕಿ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ತಂಡಗಳಾಗಿ ಎಂಗಡಿಸಿ, ಈ ತಂಡಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಹಲವು ಹತ್ತಿ ಸ್ವತಃ ತಾನೇ ಕರೆದೋಯ್ದು ಇವರ ಕಲೆಯನ್ನು ಪದ್ರಿಕೆ ಸಿ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಹಾಲಕ್ಕಿ ಜಾನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಬಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮುರೀನ ತಮ್ಮ ಮೂರ್ವಿಕರ ಪಾರಿ ಹಾರಂಪರಿಕ ಜಾನಪದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಹಾಂತ್ರಾಧನೆ, ಹಬ್ಬಹರಿದಿನ, ಆಚಾರ ವಿಚಾರ, ಆಹಾರ, ವೇವಭೂಷಣಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಒಟ್ಟಾರೆ ಒಂದು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಜಾನಪದ ಪರಂಪರೆಯ ಜ್ಞಾಲಂತರೆಯು ಗತಿಸಿ ಹೋಗದಂತೆ ಈ ಕ್ಷಣಾದವರೆಗೂ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಹಾಗೆಯೇ ಹಾಡು ಹಾಡುತ್ತೇ ಹಲವಾರು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅನಿಷ್ಟಗಳ ವಿರುದ್ಧ ರಣಕಹಳೆ ಮೊಳಗಿಸುವ ಸುಕ್ರಿ ಬೋಮ್ಮಗ್ಗಾಡ ಅವರದು ಪರಿಸರ ಚಳವಳಿ ಮತ್ತು ಮದ್ದಪಾನ ವಿರೋಧಿ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಸದಾ ಮಂಹಾಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಹೆಸರು. ಚಳವಳಿಗೆ ಸುಕ್ರಿ ಧುಮುಕಿದರೆಂದರೆ ಆ ಭಾಗದ ಜನರಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿ ಮಿಂಚಿನ ಸಂಚಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಲೂ ಒಂದಿಲ್ಲಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇವರು ಮದ್ದಪಾನ ವಿರೋಧಿ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಬುಡಕಟ್ಟಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ರಕ್ಖಣೆಯ ಹೋರಾಟವನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಉತ್ತರಕನ್ನಡಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಬುಡಕಟ್ಟಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಾಗಿಸುವ ಮತ್ತು ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಸಂಮಾಳಿಸಿ ಪಾನಮುಕ್ತಗೊಳಿಸುವ ಮಹಡಾಕಾಂಕ್ಷೆ ಸುಕ್ರಿ ಅವರಿಗೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ತಮ್ಮ ಆಯುಷ್ಯ ಮಾತ್ರ ಹೋರಾಡಲು ಸಿದ್ದಿರುವ ಸಾಧ್ಯಕಚೇದಿಯವರು.

ಇಂಥ ಸದುದ್ದೇಶ ಹೊತೆ ಆದಿವಾಸಿ ಜಗತ್ತಿನ ಉಜ್ಜಲ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾದ, ಹೊಳಿಕ ಪರಂಪರೆಯ ರಾಯಭಾರಿಯಾದ ಬುಡಕಟ್ಟಿ ಜನಾಗಂದ ಈ ಜಾನಪದ ಹಾಡುಗಾರ್ತಿಗೆ, ಜನಪರ ಹೋರಾಟಗಾರ್ತಿಗೆ ಗೌರವದ ಮಹಾಮಾರವಾಗಿ 1988ರಲ್ಲಿ ಕನಾರಾಟಕ ಜಾನಪದ ಮತ್ತು ಯಕ್ಕಾನ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, 1998ರಲ್ಲಿ ಕನಾರಾಟಕ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, 1999ರಲ್ಲಿ ಕನಾರಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಜಾನಪದ ಶ್ರೀ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹಿಡಿದು ನಾಡಿನ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ತನಕ ನೂರಾರು ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಮರಸ್ಸಾರ, ಗೌರವಗಳು ಇವರತ್ತೆ ಪ್ರವಾಹದೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿದು ಒಂದಿವೆ. ಇವರ ಜಾನಪದ ಸಿರಿಮುದಿಯನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿ. ಇವೆಲ್ಕೂಡು ಕೀರಿಟವಿಟ್ಟಂತೆ ಹಂಪಿಯ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವು ಈ ಜಾನಪದ ಶಿಶಿರಕ್ಕೆ 2008ರಲ್ಲಿ ನಾಡೋಜ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ ಬಾಗಿನ ನೀಡಿ ಸಮಸ್ತ ಕನ್ನಡಿಗರ ಪರವಾಗಿ ಗೌರವಿಸಿದೆ. 2009ರ ಗೌರವವಾಗಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಆಳ್ವಿಕ್ ನುಡಿಸಿರಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಇವರನ್ನು ಅರಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. 2015ರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಜಾನಪದ ಜಂಗಮ ದಾ.ಎಸ್.ಕೆ.ಕೆರೀಂಖಾನ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸಂದಿದೆ. ಇದೀಗ ದೇಶದ ಎರಡನೇ ಅತ್ಯನ್ತ ನಾಗರಿಕ ಮರಸ್ಸಾರವಾಗಿರುವ ಪದ್ಭ್ರೀ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ದೊರೆತಿದೆ. ಆದರೆ ಎಂಥಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಬಂದರೂ ‘ಹಾಡು ಹಕ್ಕಿಗೆ ಬೇಕೆ ಬಿರುದು ಸನಾನ ...’ ಎಂಬಂತಿರುವ ಇವರು ‘ಇಲ್ಲಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳಿಗಿಂತ ಜನರು ಸಾರಾಯಿ ಕುಡಿಯವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟೆ ಅದೇ ನನಗೆ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಶಸ್ತಿ’ ಎನ್ನತ್ತಾರೆಂದರೆ ಸುಕ್ಷಮೆಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಳಕಳಿಗೆ ಯಾವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ತಾನೆ ಸಾಟಿಯಾದ್ದಿತು?

ಭಾರತೀಯ ಸೇನೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ವಿಶ್ವೇಸೇವೆ

ಭಾರತೀಯ ಮಹಿಳೆಯರು ನಮ್ಮ ಜನ ಜೀವನದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಿಭಾಯಿಸುವಂತಹ ಸಂಮಾಳ ಮಹಿಳೆ ಎನ್ನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮನೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಮೊದಲಾಗಿ ಹೊರಗಡೆ ಅವರುಗಳ ಕಾಯ್ಕೇತ್ತುಗಳಲ್ಲಿನ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಕೊಡುಗೆ ಅಸಿಮಾದುದು. ಅದೇ ರೀತಿ ಮಹಿಳೆಯರು ನಮ್ಮ ಸೇನಾ ಪಡೆಗಳ ವಿವಿಧ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ವಿಶ್ವಾಸೇ. ಇವರುಗಳನ್ನು ಇದುವರೆಗೂ ನೇರ ಯುದ್ಧ ಭೂಮಿಯ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಇತ್ತೀಚಿನ ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲ ನಿರ್ಧಾರಗಳಿಂದ ಆಕೆಯುದ್ದ ಸನ್ನದ್ಧ ತರಬೇತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಯ್ಗೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ.

ಈ ನಿಟ್ಟನ್ನಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ವಾಯು ಪಡೆಗೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ಮೂವರು ಮಹಿಳಾ ಪ್ರೇಲಟ್ ಗಳು ಪರಿಮಾಳ ತರಬೇತಿಯ ನಂತರ ಸೇರ್ವಿಸೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರುಗಳಿಂದರೆ ಮದ್ದ ಪ್ರದೇಶದ ಸತ್ಯಾಂ ನವರಾದ ಆವನಿ ಚತುರ್ವೇದಿ, ಬಿಹಾರದ ಬೇಗುಸರಾಯ ಮೂಲದ ಭಾವನಾ ಕಾಂತ ಮತ್ತು ರುಖುನಾ ರುಖುನಾ, ರಾಜಾಸ್ಥಾನದ ಮೊಹನ್ ಸೇನ್ ರವರು

ನಮ್ಮ ಭಾರತೀಯ ಸೇನಾ ಪಡೆಯಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚಿನ ಸರ್ಕಾರದ್ದೀ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಸರಿ ಸುಮಾರು 8400 ಮಹಿಳೆಯರು ಸೇನೆಯ ವಿವಿಧ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ

ಕೆ. ಎಸ್. ಸೋಮೇಶ್ವರ

ಮಹಿಳೆಯರು ನಮ್ಮ ಸೇನಾ ಪಡೆಗಳ ವಿವಿಧ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು. ಇವರುಗಳನ್ನು ಇದುವರೆಗೂ ನೇರ ಯುದ್ಧ ಭೂಮಿಯ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಇತ್ತೀಚಿನ ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲ ನಿರ್ಧಾರಗಳಿಂದ ಆಕೆಯುದ್ದ ಸನ್ನದ್ಧ ತರಬೇತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಯ್ಗೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ.

,

Major general Rakhi Singh honour by Punjab CM

Maj Gen Rakhi Singh

ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮಿಲಿಟರಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಮತ್ತು ನೆಸಿಂಗ್ ಸೇವೆಗಳೂ ಸೇರಿವೆ. ಇನ್ನು ಅರೆ ಮಿಲಿಟರಿ, ಗಡಿ ರಕ್ಷಣೆ ಪಡೆ, ಕೇಂದ್ರ ಮೀಸಲು ಪಡೆ, ಕೋಸ್ಟ್ ಗಾರ್ಡ್ ಎನ್.ಎಸ್.ಜಿ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುವವರೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಈ ಸಂಖ್ಯೆ 25000 ಕ್ಕೂ ಮೀರಿದೆ.

ನಮ್ಮ ವಿವಿಧ ಸೇನಾ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಲ ಮಹಿಳೆಯರಿಂದ ಸುರುತಿಸಿರುವ ಹಲವರಲ್ಲಿ, ಕೆಲವರನ್ನು ನೆನಪಿಸುವ ಯತ್ನ ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿದೆ. 1968 ರಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ವಾಯು ಪಡೆಗೆ ಸೇರಿದ ಪದ್ಧತಿ ಬಂದ್ರೊಪಾಧಾರ್ಯ ಎಂಬುವರು ನಮ್ಮ ವಾಯು ಪಡೆಯ ಪ್ರಥಮ ಮಹಿಳಾ ಏರ್ ಮಾರ್ಚ್‌ಲ್ ಆಗಿದ್ದು. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಸೇನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಿರುವ 'SWORD OF HONOUR' ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಂಡ ಮಹಿಳೆ ಚಿನ್ನೆನ್ನ ಅಜ್ತಾರವರು (2010 ರಲ್ಲಿ). ಭಾರತೀಯ ಸೇನೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಸಾಫ್ಟ್‌ವಾರ್ಡ ಲೆಫ್ಟನಂಟ್ ಜನರಲ್ ಹುದ್ದೆಗೆ ಅಯ್ದಿಯಾದ ಮಾಡಲ ಮಹಿಳೆ ಪುನಿತಾ ಅರೋರ ಎಂಬುವರು. ಇವರು ಮಾಡಲ ಮಹಿಳಾ ವ್ಯೋ ಅಡ್ರಿಲ್ ಆಗಿ ಕೂಡ ನೊಕ್ಕಾ ಪಡೆಯಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಮಿಥಾಲಿ ಮಧುಮಿತಾ ಎಂಬುವರು 2011 ರಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಶೌಯ್ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಮೀಸಲಾಗಿರುವ ಸೇವಾ ಪದಕವನ್ನು

ಗಳಿಸಿದಂತಹ ಮೊದಲ ಮಹಿಳೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಿಳೆಯರು ನೇರ ಯುದ್ಧ ದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗುವಂತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಅಪವಾದವಂಬಂತೆ ಇದ್ದ ಮೊದಲ ಮಹಿಳೆ Territorial Army ಯಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಮಾಡಿದ ಶಾಂತಿ ಟಿಗ್ಗಾ ರವರು. ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕದನ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧ ವಿಮಾನ ಹಾರಾಟ ನಡೆಸಿದ ಮೊದಲ ಮಹಿಳೆಯಿಂದರೆ ಹೈಕ್ಕೊ ಆಫೀಸರ್ ಗುಂಜನ್ ಸ್ಕ್ರೀನಾರವರು. ಇವರು ಶೌಯ್ ವಿರು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ ಭಾಜನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಲೆಫ್ಟನಂಟ್ ಜನರಲ್ ಗಾನ್ ವೇ ಲಾಲ್ ಜೆ ಎಂಬಾಕೆ ಅತಿ ಕಿರಿಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಸೇನಾ ಕಮಾಂಡರ್ ರವರಿಗೆ ಗುಪ್ತಪಡಿ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಿಕಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಮೊದಲ ಮಹಿಳೆ ಎನ್ನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಸ್ಕ್ರೀನ್ ಲೀಡರ್ ವಿಭಾಗ ಸಹರಾನ ರವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ತೂಕದ ಸಾರಿಗೆ ವಿಮಾನವಾದ I - 76 ವಿಮಾನವನ್ನು ದುರ್ಗಮ ಪ್ರದೇಶವಾದ ಲೇಹ್ ವಾಯು ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಳಿಸಿದ ಮೊದಲಿಗ ಮಹಿಳೆ ಎನ್ನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಸ್ಕ್ರೀನ್ ಲೀಡರ್ ನಿಧಿ ಹಂಡಾರವರು ಸೇವೆಯ ಸುಮಾರು ಆರು ವರ್ಷಗಳ ಕಡಿಮೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ B-Green ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಗರಿಮೆ ಅವರಿಗೆ ವಿಮಾನಗಳಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಕರ್ತವ್ಯ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ನಾಯಕಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಅವಕಾಶ ಸಿಗ್ನಲ್‌ಡೆ. ಮೌಂಟ್ ಎವರೆಸ್ಟ್ ಪರವರ್ತತ ತಿಖಿರವನ್ನು ಮೊದಲಿಗೆ ಪರಿದ ಮಹಿಳಾ ಹೈಲೆಕ್ಸ್ ಹೈಕ್ಕೊ ಲೆಫ್ಟನಂಟ್ ನಿರ್ವಹಿತಾ ಚೋಧುರಿ ಯವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹೈಕ್ಕೊ ಲೆಫ್ಟನಂಟ್ ಸ್ಕ್ರೀನ್ ಲೀಡರ್ ರವರು 144 ಮಂದಿ ಹೈಲೆಕ್ಸ್ ಗಳ ತಂಡವನ್ನು 2012 ರ 63 ನೇ ಗಳಿಗೆ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಯಲ್ಲಿ ಮನ್ಯಾಸೆಸುವ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಮೊದಲ ಮಹಿಳೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. 2015 ರ ಗಳಿಗೆ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ

ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಸೇನಾ ಪಡೆಯ ಮೂರೂ ವಿಭಾಗ ಗಳ ತಂಡದಿಂದ ಅಂದಿನ ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಯಾಗಿದ್ದ ಅಮೆರಿಕದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಬರಾಕ್ ಬಬಾಮ ರವರಿಗೆ ಗಾರ್ಡ್ ಆಫ್ ಅನ್ರೋ ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಮನ್ಯಾಸೆಸೆದ ಮೊದಲ ಮಹಿಳಾ ಅಧಿಕಾರಿ ವಿಂಗ್ ಕಮಾಂಡರ್ ಮಾಡಿ ರಾಕ್ರೊ ರವರು.

ಹೈಕ್ಕೊ ಲೆಫ್ಟನಂಟ್ ಗಳಾದ ಅಲಕಾ ಟುಕ್ಕ ಮತ್ತು ಎಂಪಿ ಸುಮತಿ ಎಂಬುವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಯಲಹಂಕ ವಾಯು ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ Mi - 8 ಎಂಬ ಎರಡು ಎಂಜಿನ್‌ಗಳು ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್ ಚಾಲನೆಯಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಹೊಂದಿರುವ ಮೊದಲಿಗಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಭಾರತೀಯ ಸೇನೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಪಾತ್ರ ತರೆಯ ಹಿಂದೆ ಅಂದರೆ ಹೈದ್ರಿಕ್ ಸೇವೆ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಾಲ್ಯೂಂಡು ಹಿರಿಮೆ ಗಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಿತ್ಸ್ವಿಯಾಗಿರುವ ಕೆಲವು ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಇಲ್ಲಿದೆ. ಸೇನೆಯ ವಿವಿಧ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕರ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಸಂಕ್ಷಾಪ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರುಗಳ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕಾಫಿಡುವಲ್ಲಿ ಈ ಸೇವೆ ಬಹು ಮುಖ್ಯ.

ಮೇರಿರ್ ಜನರಲ್ ರಾಬಿ ಸಿಂಗ್ - ಸ್ಕ್ರೀನ್ ಹೈದ್ರಿಕ್ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ಹಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ಅಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಆಡಳಿತ ನಿರ್ವಹಣೆ ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ಮೊದಲ ಮಹಿಳಾ ಅಧಿಕಾರಿ ಇವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಡಿಫೆನ್ಸ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಸಲು ಅಯ್ದಿಯಾದ ಪ್ರಥಮ ಮಹಿಳೆ ಇವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಸುಧೀರ್ಘ ಸೇವಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಇವರು ದೇಶದ ಗಿಡಿಗಳಲ್ಲಿನ ಆಯಂತ್ರಿಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಗಳನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಸೇನೆಯ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸೇವಾ ಪದಕಕ್ಕೆ 2016 ರಲ್ಲಿ ಭಾಜನರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಹೈದ್ರಿಕ್ ಇಂಟರ್ ವಿಶಿಷ್ಟ ಮಹಿಳೆಯರ ಪಾತ್ರ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಸಿಗ್ನಲ್‌ಡೆ. ನಾವು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಆಚರಿಸುವ ಮಹಿಳಾ ದಿನಾಚರಣೆಯಂದು ಇಂತಹ ಅನುಕರಣೆಯ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ನೆನಪು ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಅವರ ಹಾದಿ ಇಂದಿನವರಿಗೆ ಮಾಡಿರಿಯಂತಾಗಲಿ. ಇಲ್ಲಿ ಇವರುಗಳ ಸೇವೆಯೇ ಅಲ್ಲದೇ ನಾವು ನಮ್ಮ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ದಿನ ನಿತ್ಯ ನೋಡುವ ಮಹಿಳಾ ಪೋಲೀಸರು, ಕೂಡ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಹನ ದಟ್ಟತೆಯನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸುವ ಮಹಿಳೆಯರು, ಗೃಹ ರಕ್ಷಕ ದಳದಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಮಾಡುವವರು ಇವರೆಲ್ಲರ ಸೇವೆಯೂ ಮಾಡಿರಿಯಾಗಿರಲಿ.

ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವುಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇವರು ಸ್ತನ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಿಗ್ರೆಡಿಯರ್ ರಿಚ್ ದತ್ತ - ಈಕೆ ತಿಮ್ಮುದ ಗಾಂಧಿ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದವರು. ಅರಿವಳಿಕೆ ವೈದಿಕ್ ಕೆಜಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಈಕೆ ಹೆಸರು ಮಾಡಿದವರು. ಅನೇಕ ವೈದ್ಯಕೀಯ ವಿಜಾನದ ಪ್ರಬಂಧಗಳೂ ಇವರಿಂದ ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ. ಇವರ ಕಾರ್ಯ ಕ್ಷಮತೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಇವರಿಗೆ ಎರಡು ಬಾರಿ 2006 ಮತ್ತು 2010 ರಲ್ಲಿ ಸೇನೆಯ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸೇವಾ ಪದಕಕ್ಕೂ ಈ ಮಹಿಳೆ ಭಾಜನರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಕನ್ಲೂ ಅಮಿತಾ ಚತುರ್ವೇದಿ - ಈಕೆ 1985 ರಲ್ಲಿ ಸೇನಾ ವೈದ್ಯಕೀಯ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಆರಂಭಿಸಿ ಹಲವು ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಬಹು ಪಾಲು ಸೇವೆ ರೇಫರೆ ಕೆಂಪಾನ್ಯಾ ನಡೆದು ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. 2016 ರಲ್ಲಿ ಸೇನೆಯ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸೇವಾ ಪದಕಕ್ಕೂ ಈ ಮಹಿಳೆ ಭಾಜನರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಕನ್ಲೂ ಜನರಲ್ ರಾಬಿ ಸಿಂಗ್ - ಈಕೆ ಸೇನಾ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿ ಹಿಂದೆ ಅಂದರೆ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಬಹು ಪಾಲು ಸೇವೆ ವೈದೀಕ್ ಕೆಂಪಾನ್ಯಾ ನಡೆದು ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೇ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಜಮ್ಮು ಕಾಶ್ಮೀರ ವಿಭಾಗದ ಕಮಾಂಡಿಂಟ್ ಮಿಲಿಟರಿ ಅಸ್ಟ್ರೇಟ್‌ಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಅನೇಕ ವಿಷಯ ಸನ್ವಿಷ್ಟಿಗಳನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಿದ ಹೆಗ್ಲಿಕೆ ಇವರದಾಗಿದೆ. ಭಾರತೀಯ ಸೇನೆಯಲ್ಲಿ ಇವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಇವರಿಗೆ 2016 ರಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸೇವಾ ಪದಕವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಜ್ಯತೆ, ಶುಚಿತ್ವಕ್ಕೆ ವಿಜಯಪುರ ಜಿಲ್ಲಾಸ್ಪತ್ರೀಗೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ ಗರಿ

ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ತಿಗಳಿಂದರೆ ದೂರ ಉಳಿಯವ ಇಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಗುಣಮಟ್ಟ ಹಾಗೂ ಸೋಂಕು ರಹಿತ ಸೇವೆಗೆ ಮುಂದಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಹೊಗಳುವಂತಹ ಸಾಧನ ಮಾಡಿ ಸತತವಾಗಿ ಎರಡು ಬಾರಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ 'ಕಾಯಕಲ್' ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ ಗರಿ ವಿಜಯಪುರದ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ತಿಗೆ ಲಭಿಸಿರುವುದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ತಿಗಳು ಪ್ರಮಾಣೀಕರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ತಾಜಾ ಸಂದಾರ್ಭವಾಗಿ.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೇ ಮೌದಲ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸೇವಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಹಾಗೂ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕಾರ್ಯಕಲ್ಪ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಭಾಜನವಾಗಿದೆ ವಿಜಯಪುರ ಸರ್ಕಾರಿ ಜಿಲ್ಲಾಸ್ಪತ್ರೀ.

ನೇ ಬಾರಿಗೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಭಾಜನ:

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ ಅವರ ಕನಿಂ ಸ್ವಜ್ಯ ಭಾರತ ಅಭಿಯಾಸದಿ ಕೊಡ ಮಾಡುವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಇದಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ 2015-16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ 2016-17ರಲ್ಲಿ ಸತತ ಎರಡು

ಗುರುರಾಜ ಕನ್ನೂರು

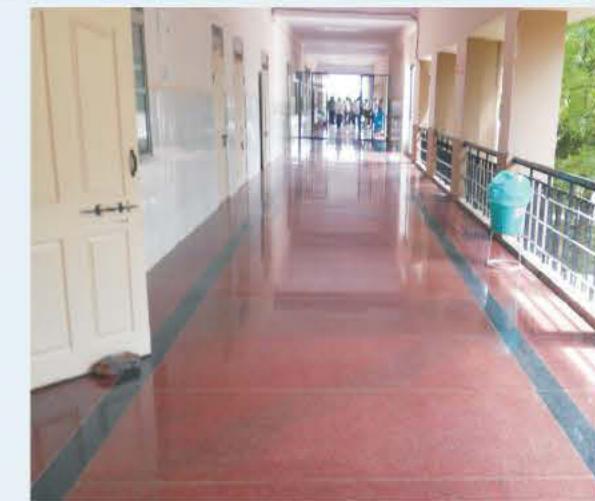

ಬಾರಿ ಸ್ವಜ್ಯ ಭಾರತಕ್ಕ ಓಗೊಟ್ಟು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೇ ವಿಜಯಪುರ ಜಿಲ್ಲಾಸ್ಪತ್ರೀ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಭಾಜನವಾಗಿದ್ದು ಏತೇವೆ. ಪ್ರಶಸ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ 50 ಲಕ್ಷ ರೂ. ಬಹುಮಾನ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯದ 20 ಜಿಲ್ಲಾಸ್ಪತ್ರೀಗಳ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಈ ಆಸ್ತಿಗೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಒಲಿದಿರುವುದು ಈ ಆಸ್ತಿಯ ಹೆಗ್ಲಿಕೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗದ ಮೇಗ್ನಾ ಜಿಲ್ಲಾಸ್ಪತ್ರೀ 480 ಅಂತಹ ಪಡೆದು ಎರಡನೇ ಸಾಫ್ ಪಡೆದಿದ್ದು, ಜಂಗಳೂರಿನ ವಾರಿ ಜಿಲ್ಲಾಸ್ಪತ್ರೀ ತೃತೀಯ ಸಾಫ್ ನಕ್ಕೆ ತ್ವರಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

ಅಂತ್ಯ ಹೇಗೆ?

ಆಜ್ಯಗಳ ವರ್ಲೇವಾರಿ, ಮರುಬಳಕೆ, ಒಳ ರೋಗಿಗಳ ವಾದ್ಯ ಸ್ವಜ್ಯಕೆ, ಶಾಚಾಲಯ, ಪರಿಸರ, ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಲಭ್ಯತೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರ 500 ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಅದರಂತೆ ವಿಜಯಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ ಕಳೆದ ಬಾರಿ 417, ಪ್ರಸ್ತುತ 487 ಅಂತಹ ಪಡೆದಿದೆ.

“ಸ್ವಜ್ಯತೆಯೇ ಆರೋಗ್ಯ” ಎನ್ನುವ ಧೈಯ ಹೊಂದಿರುವ ಈ ಜಿಲ್ಲಾಸ್ಪತ್ರೀ ವ್ಯೇದಕ್ಕೀಯ ಸೇವೆ ಜಡಿಗೆ ಸ್ವಜ್ಯಕೆ, ಶುಚಿತ್ವಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಸ್ವಜ್ಯಕೆ, ಶಿಕ್ಷೆ ಇರುತ್ತದ್ದೆ ಅಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಆರೋಗ್ಯ ಇರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಇಲ್ಲಿನ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ಅಭಿಮತ.

ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ತರಬೇತಿ:

ಈ ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ 44 ಖಾಯಂ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳಿದ್ದು. 34 ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳನ್ನು ಹೊರ ಗುತ್ತಿಗೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸ್ವಜ್ಯಕೆ ಕಾಪಾಡಲು ನಿಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ದಿನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬಾರಿ ವಾದ್ಯಗಳ, ಹೊರಾಂಗಳ ಪ್ರಾಂಗಣ, ಆಸ್ತಿ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಸ್ವಜ್ಯಕೆ ಕಾಪಾಡಲು ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿದಿನ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮೂರ್ಚಾದಲ್ಲಿ ಸಾಫ್ನೆ:

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮೂರ್ಚ 1920ರಲ್ಲೇ 146 ವರ್ಕರೆ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಫ್ನೆಯಾಗಿರುವ ಈ ಆಸ್ತಿಗೆ ಒಟ್ಟು 400 ಹಾಸಿಗಳಿವೆ. ಎಲ್ಲ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಖಾಸಗಿ ಹೈಟೆಕ್ ಆಸ್ತಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದಂತೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ನಿತ್ಯ ಆಗಮನಿಸುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ರೋಗಿಗಳ ಪಾಲಿಗೆ ಧನ್ಯಂತರಿಯಂತೆ ಸೇವೆ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದೆ. ವಾದ್ಯ ಸ್ವಜ್ಯಕೆ ಕಾಪಾಡುವುದು ಕಷ್ಟಕರ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿನ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಅದನ್ನು ಸವಾಲಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮಾದರಿ ಮಕ್ಕಳ ತೀವ್ರ ನಿಗಾ ಘಟಕ:

ಹುಟ್ಟಿದ ತಕ್ಷಣವೇ ಕೆಲವು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವೀರೇಷವಾದ ಹೊಂದರೆಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಲುಡಗುತ್ತವೆ. ಅದು ಉಸಿರಾಟದ ಹೊಂದರೆಯಾಗಿರಬಹುದು, ಶೂಕ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರಬಹುದು, ಇಲ್ಲವೇ ಸೋಂಕಿನಿದ ಬಳಲ್ಲತ್ತಿರಬಹುದು, ಇಂಥ ಸೂಕ್ತ ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣೆ, ಸೂಕ್ತ ಚಿಕಿತ್ಸಾಗಿಂಬೇ ಈ ಆಸ್ತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸುಸಜ್ಜಿತ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ, ತಾಂತ್ರಿಕ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯಿಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ ತೀವ್ರ ನಿಗಾ ಘಟಕ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಜಿಲ್ಲಾಸ್ಪತಿಗೆ ಸೇರಿದ ಮಕ್ಕಳ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾತ್ರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಘಟಕ ಸದ್ಯ ಬೇರೆ ಆಸ್ತ್ರೆಗಳ ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವವನ್ನು ಬೆಳೆದು ನಿಂತಿದೆ. ತನ್ನ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಗುಣದಿಂದಲೇ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 40 ರಿಂದ 50 ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರೇರಣೆಯ್ದು, ಪ್ರಸ್ತುತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 100ಕ್ಕೂ ಅಧಿಕ ಮಕ್ಕಳು ಪ್ರೇರಣೆಯ್ದು ಬಯಸಿ ಗುಣಮುಖರಾಗುವವನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷಿತ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಹೆಸರು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಕೃತಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಕೇಂದ್ರ, ಕೆರಿಯ ಆರೋಗ್ಯ ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರ, ಮತ್ತುಪ್ರಾಚೀನ ತರಬೇತಿ ಶಾಲೆಗಳು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಅಪೋಸ್ಟೋಲಿಕೆ ನಿವಾರಣಾ ಕೇಂದ್ರವೂ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ.

10 ದಯಾಲಿಸಿ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಸುಸಜ್ಜಿತ ವಿಭಾಗ, 12 ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಒಳಪಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳ ತೀವ್ರ ನಿಗಾ ಘಟಕ, 6 ವಯಸ್ಕ ರೋಗಿಗಳ ತೀವ್ರ ನಿಗಾ ಘಟಕ, 5 ಸುಸಜ್ಜಿತ ತಸ್ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಹೋಟಡ, ಮಹಿಳಾ ತಸ್ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಕೌರಾಂಗಳನ್ನೇ ಹೊಂದಿದ ಈ ಜಿಲ್ಲಾಸ್ಪತಿಗೆ ನಿತ್ಯವೂ 700 ರಿಂದ 1000 ರೋಗಿಗಳು ಒಳರೋಗಿಗಳಾಗಿ ಬಂದರೆ 1200 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಹೊರರೋಗಿಗಳಾಗಿ ಬರುತ್ತಾರೆ.

ಮಗುವಿನೊಂದಿಗೆ ತಾಯಿಂದಿರನ್ನೂ ದಾಖಲಾತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ವೈದ್ಯರು ಅದಕ್ಕಿಗೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ 6 ಹಾಸಿಗೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಟ್ಟಿಗೆ ಆರು ಜನ ತಾಯಿಯಂದಿರ ಅಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಜೊತೆಗೆ ಮುಖ್ಯವೆಂದರೆ ಈ ಎಲ್ಲವೂ ಸಂಪೂರ್ಣ ಉಚಿತ ಸೇವೆ ಎಂಬುದು ಗಮನಾರ್ಹ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ತಾಯಿಗೆ ಎರಡು ಹೊತ್ತಿನ ಉಂಟಿ, ಹಾಸಿಗೆ, ಬೈಷಣಿಯಾದ ಎಲ್ಲವೂ ಉಚಿತವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ವಷ್ಟಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಗುಣಮಟ್ಟ ಕಾಪಾಡಲು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವೈದ್ಯರ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ವೈದ್ಯರ ಕೌರತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲಿದೆ. ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೇವೆ ಜರ್ಗನ್ ಸ್ವಷ್ಟಿಗೂ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಗುಣಮಟ್ಟ ಸೇವೆ ನೀಡಲು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಪಾಲು ಹೆಚ್ಚನದಿದೆ. ನಿರಂತರವಾಗಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಹಾಗೂ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಷ್ಟಿ ಕುರಿತಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಜಿಲ್ಲಾಸ್ಪತಿ ಸಜ್ಜನ ಎ.ವಿ. ದೇಸಾಯಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಆಸ್ತ್ರೆಯ ಹಿರಿಯ ಆವೃತ್ತಿ ಸಮಾಲೋಚಕ ರವಿ ಕಿತ್ತೂರ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರ ಸಂತೋಷ ಇತ್ತುತ್ತಿದ್ದಾಗಿದೆ. ನಿರಂತರವಾಗಿ ಹ್ಯಾಪ್ಟಿಕ್ ಸಾಧನ ನಿರ್ಣಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಶ್ರಮವಿದೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಕೇವಲ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಆವೇಕ್ಕೆ ಪಡದ ಬದ ರೋಗಿಗಳ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಚಿತ್ತವಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಶುಚಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಸರ್ಕಾರ ಮೆಗ್ಗಾನ್ ಆಸ್ತ್ರೆಗೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 2ನೇ ಸ್ಥಾನ

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸ್ವಷ್ಟಿ ಭಾರತ ಅಭಿಯಾನದಡಿ 'ಕಾಯಕ್ಲ' ಕಾಯಕ್ಲ ಮತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಇಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ, ತಾಲೂಕು, ಸಮುದಾಯ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆಸ್ತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿನ ಸ್ವಷ್ಟಿ. ಶುಚಿತ್ವದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸುತ್ತದೆ.

ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ವಿಜಯಪುರ ಜಿಲ್ಲಾಸ್ಪತಿಯು ತೇ. 97.2 ಅಂತ ಪಡೆದು ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನದೊಂದಿಗೆ 50 ಲಕ್ಷ ರೂ. ಬಹುಮಾನವನ್ನು ತನ್ನ ದಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಮೆಗ್ಗಾನ್ ಆಸ್ತ್ರೆಯು ತೇ. 96 ಅಂತ ಗಳಿಸಿ ದ್ವಿತೀಯ ಸ್ಥಾನ ಸಂಪಾದಿಸಿ 20 ಲಕ್ಷ ರೂ. ಬಹುಮಾನ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಉಳಿದಂತೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ವಾಸಿ ವಿಲಾಸ ಆಸ್ತ್ರೆ, ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲಾಸ್ಪತಿ, ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲಾಸ್ಪತಿ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದ ವೆನೊಲಾಕ್ ಜಿಲ್ಲಾಸ್ಪತಿ ಸಮಾಧಾನಕರ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ತಲಾ 3 ಲಕ್ಷ ರೂ. ಬಹುಮಾನ ಗಳಿಸಿದೆ.

ಆಯ್ದೆ ಹೇಗೆ? ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಆಯ್ದೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಮನ್ನು ಒಟ್ಟಾರೆ 6 ವಿಷಯಗಳಿಡಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆಸ್ತ್ರೆ ಕಟ್ಟಡದ ನಿರ್ವಹಣೆ-ದುರಸ್ತಿ, ಸ್ನೇಹ್ಯರ್ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮತ್ತು ಶುಚಿತ್ವ ಕಾಪಾಡುವಿಕೆ, ಬೆಂಬಲ ಸೇವೆಗಳು, ಸೋಂಕು ತಡೆಗಟ್ಟಿವಿಕೆ, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಶಾಸ್ತ್ರ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಫಾನ್‌ನ್ಯಾಜ್ಜ್ ವೀಲ್‌ವಾರಿ, ಸ್ವಷ್ಟಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಜಾರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುವುದನ್ನು ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿ ಭೇಟಿಯಿತ್ತು ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ಮತ್ತೊಂದು ಸಮಿತಿಯು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯಕ್ಕೂ ಅಂಕಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಆಸ್ತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆಯೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಮೆಚ್ಚಿಗೆ: ಸುತ್ತಮುತ್ತೆಲೆನ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದಲೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಮೆಗ್ಗಾನ್ ಆಸ್ತ್ರೆಗೆ ರೋಗಿಗಳ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಆಗಮಿಸುತ್ತಾರೆ. ರೋಗಿಗಳು, ಅವರ ಕಡೆಯವರ ಸೇರಿದಂತೆ ನೂರಾರು ಜನರು ನಾನಾ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯದ ನಿಮಿತ್ತ ಆಸ್ತ್ರೆಗೆ ಆಗಮಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ದೊಡ್ಡ ಆಸ್ತ್ರೆಯನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟಿವೈಟ್‌ಕೊಳ್ಳುವುದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಸರ್ವಾಲಿನ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ. ಈ ಸರ್ವಾಲಿನ ಮೆಗ್ಗಾನ್ ಆಸ್ತ್ರೆ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವುದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಅಭಿನಂದನೀಯ, ಶಾಫ್ಟ್‌ನೀಯ ಸಂಗತಿಯಾಗಿ ಎಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಮೆಚ್ಚಿಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಬಿ. ರೇಣುಕೇಶ

ಯುಗಾದಿ ಮರಳಿ ಬರುತ್ತಿದೆ...

ಗುರುರಾಜ ಮೋಶೇಷ್ಟ್‌ಕೆಲ್ಲಿ

ಯುಗಾದಿ ಎಂದರೆ ಹೊಸತು, ಹೊಸ ಮತ್ತುವಿನತೆ ಪಯಣ, ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಜಂಡನ ಜಲನೆಯನ್ನು ಗುಣಿಸಿ, ಯುಗಾದಿಯ ಅರಂಭವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಭಾರತೀಯ ವರ್ಷದ ಆದಿ ದಿನವಾದ ಯುಗಾದಿಯ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸನ್ನತೆಯನ್ನು ಪ್ರಕೋಪಿಸುವ ಪರವಾಲಾವಾಗಿದೆ. ಈ ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವಾಗಿ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಮನಸಾಸ್ತಾನಿಕವಾಗಿ ಸಂಬಂಧ ಇರುವ ಮಹತ್ವ ವಿಶೇಷವಾಗಿದೆ.

ದೇವತಗಳು, ಯಹ್ವ, ಗಂಧರ್ವ ಮಾನವರಿಗಲ್ಲ ಕಾಲ ಗಣನೆಯೇ ಆದಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಯುಗ ಪ್ರತಿಪದೆ ಅಥವಾ ಯುಗಾದಿ ಎನ್ನಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅವಿಂದವಾದ ಕಾಲವನ್ನು ವ್ಯವಹಾರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವರ್ಷ, ಅಯನ, ಮತ್ತು ಮಾಸ, ವಾರಗಳಾಗಿ ವಿಭಾಗ ಮಾಡಿರುವುದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಕಾಲವನ್ನು ವಿಭಜಿಸುವ ಕಾರ್ಯದ ಮೌದಲನೇ ದಿನವನ್ನೇ ಯುಗಾದಿ ಎಂದು ಕರೆದ್ದಾರೆ.

ಯುಗಾದಿಯು ಒಂದು ವರ್ಷದ ಕಾಲಮಿತಿಯನ್ನು, ಆಗು-

ಮೋಗುಗಳನ್ನು ಸೂಳಲವಾಗಿ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಕಾಲ, ದೇಶಗಳ ಮೇಲಿನಿಂದ ನಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರಭಾವಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ವರ್ಷಾ ಕಾಲವು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವಜಡ ಸಂಪರ್ಕವಾದಾಗ ಅದನ್ನು ಅಂಕುರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಗ್ರೇಷ್ಮದಲ್ಲಿ ಆ ಕಾರ್ಯ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ತುಂಬಿ ಪ್ರಸನ್ನತೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ ಕಾಲ ವಸಂತ; ಅದರ ಆರಂಭವೇ ಯುಗಾದಿ. ಪ್ರೇಮೋತ್ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ಉತ್ತರ ದಕ್ಷಿಣ ಧ್ವವಗಳವರೆಗೆ ಚುಂಬಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ ಕಾಲ ವಿಶೇಷ ಯುಗಾದಿಯೆನಿಸಿದೆ.

ಯುಗಾದಿಯ ಅಭ್ಯಂಗವು ಆದಿಭೌತಿಕವಾಗಿದ್ದು ದೇಹದಾಧ್ಯ ಆಕರ್ಷಣಿಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿರುವುದು. ಶರೀರ ಆರ್ಥತೆಯನ್ನು ಒಣಹವೆಯಿಂದ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಅಭ್ಯಂಗವು ಹೊಸ ಜೀತನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಪಂಚಾಂಗ ಶ್ರವಣವು ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ದಿಶಯನ್ನು ತೋರಿಸುವುದು. ನಮ್ಮ ದೇಶ, ನಮ್ಮ ದೇಹ, ನಮ್ಮ ಚಕ್ಷುವರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಭವತಕ್ಕದ ಗತಿಯ ಪರಿಣಾಮವೇನಂಬಿದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಣತೆ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಬೇವು ಬೆಲ್ಲಗಳ ಸೇವನೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕದ ಸಂಕೇತವಾಗಿದೆ.

ಸುಖಿದುಃಖಿಗಳನ್ನು ಸಮಾನವಾಗಿ ಸ್ವೇಕರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಸಾಂಕೇತಿಕ ಸೂಚನೆ ಮಾತ್ರವಾಗಿ ಈ ಸೇವನೆಯು ಇಲ್ಲಿನ ಸುಖಿದುಃಖಿಗಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶವಿಲ್ಲದೇ ಸ್ವೇಕರಿಸಿ ಸ್ವಿರಮನಸ್ವರಾಗಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ವರ್ಷವೆಂಬ ರಥಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಾಯಣ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣಾಯಣ ಎಂಬ ಎರಡು ಚಕ್ರಗಳು. ಈ ರಥಯಾತ್ರೆಯ ದಾರಿಯಾದ್ವಾರಾ ಹಲವು ಏರುಪೇರುಗಳು ಬರುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ದಾಟ ಮನ್ನಡದಾಗ ರಥಯಾತ್ರೆಯ ಕ್ಷಮಿಸಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ವರ್ಷೋದಯ, ವರ್ಷೋದಯ

ಜ್ಯೇಶ್ತ ಶುಭ ಪ್ರತಿಪದೆ, ಯುಗಾದಿ ಹಬ್ಬ - ವಿಜಯನಾಮ ಸಂಪತ್ತರಕ್ಕ ಸ್ವಾಗತ, ಯುಗಾದಿಯ ಅರುತೋದಯ ವರ್ಷೋದಯ; ಮನೆಮನೆಯ ಆಬಾಲ ವ್ಯಧರ ತನುಮನಗಳಿಗೆ ಹಿರಿತನದ ಅನುಭವ ಕೊಡುವ ವರ್ಷೋದಯ! ಸುಳ್ಳಬಣಿ, ತಾಳಿ ತೋರಣ, ಅಭ್ಯಂಜನ, ಇಷ್ಟಧೈ ಸ್ವರಕ್ಷೇತೋಂದಿಗೆ ನೂತನ ವಸಾಭರಣ ಧಾರಣೆ, ಪಂಚಾಂಗ ಪರಣ-ಶ್ರವಣ, ಹೋಳಿ-ಪಾರ್ಯಾಸ ಭೋಜನ! ಅಲ್ಲದೆ ಬೇವು-ಬೆಲ್ಲ ಸೇವನೆ ಹಬ್ಬದ ಭಾಗಗಳಾಗಿವೆ.

ಯುಗಾದಿಯಿಂದರೆ ಜೀವಂತಿಕ

ನೂತನ ಆನಂದ, ಯೋವನೋತ್ಸಾಹಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ವಸಂತ ಆಗಮನವಾಗುವುದು ಯುಗಾದಿಯಿಂದಲೇ.

ಸುಂದರ ನವ ಸಂಪತ್ತರವೊಂದು ಈ ಪರಿ ಧರಿಗಳಿಂದ ಬರಲು ಭೂಮೆಯಿಲ್ಲ ಶ್ರಿಭಂಗಿಯ ಸರ್ವಣವೇ ಕಾರಣ. ದಿನಕ್ಕೂಮೈ ತನ್ನ ಆಕ್ಷದ ಮೇಲ ಸುತ್ತುವಳು. ವರುಷಕ್ಕೂಮೈ ಸೂರ್ಯನ ಸುತ್ತ ಗೀರಗಟ್ಟಿಯಾದುತ್ತೇ ಸುತ್ತುವಳು. ಸುತ್ತುವಳ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಬೆರಿಯಿಂದ ಆ ವ್ರೋರೆ ಒಯ್ಯನೆ ಬಾಗುತ್ತೆ

ವರ್ಷಾ ಕಾಲವು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ

ಬೀಜದ ಸಂಪರ್ಕವಾದಾಗ ಅದನ್ನು ಅಂಕುರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಗ್ರೇಷ್ಮದಲ್ಲಿ ಆ ಕಾರ್ಯ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ತುಂಬಿ

ಪ್ರಸನ್ನತೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ ಕಾಲ

ವಸಂತ; ಅದರ ಆರಂಭವೇ

ಯುಗಾದಿ. ಪ್ರೇಮೋತ್ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ

ಉತ್ತರ ದಕ್ಷಿಣ ಧ್ವವಗಳವರೆಗೆ

ಚುಂಬಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ

ಕಾಲ ವಿಶೇಷ ಯುಗಾದಿಯೆನಿಸಿದೆ.

ವರುಷ ತುಂಬುವ ವೇಳೆಗೆ ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಬೆರೆಗೇ ತಲುಪಿ ಒಂದು ಫಾಲಿಗಂತೂ ನಿಲ್ಲದೆ ಪುನಃ ಪ್ರಯಾಣ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವಳು.

ನೆತ್ತಿಗೆ ಬೆಳಕಾದರೆ ಕಾಲಗಳಿಗೆ ಕತ್ತಲು, ಕರ್ಕಾಟಿಕ ವೃತ್ತಕ್ಕೆ ಬಿಸಿಲಿನ ಸಿಂಚನೆಯಾದರೆ, ಮಕರ ರೇಖೆಗೆ ಮಂಜಿನ ಹೊಡಿಕೆ. ಭೂಮಿಯಾಡಲನಾ೦ತ್ಯಾಸಿದ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಜಿಪಿಧಿಯ ಮಾರ್ಪೆಕೆ, ಸ್ವಯಂಬೂಕದಲ್ಲಾದರ್ದೋ ಬಿಸಿಲಿನ, ಖುತ್ತಿಗಳ ಆಚರಣೆಯಿಂದ ಬಿಗುರು-ಹೂ-ಹಣ್ಣಿಗಳ ಮರವಣಿಗೆ, ಕವಿಗಳ ಬಣ್ಣನೆಗೆ ಕೋಡು. ಪ್ರಕೃತಿಯ ಪರವಾಲ.

ಇಂದಿನ ದಿನ ಶ್ರೀರಾಮನು ರಾವಣನನ್ನು ಜಯಿಸಿ ಮರಳಿ ಅಯೋಧ್ಯೆಗೆ ಬಂದು ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡಿದನೆಂಬ ಪ್ರತೀತಿ. ಇಂದಿನ ದಿನವೇ ವಿಷ್ಣುವು ಮತ್ತಾವತಾರವನ್ನು ತಳೆದದ್ದೆಂದೂ ಶಾಲಿವಾಹನ ವೈಕುಂಠಮಾಡಿದ್ದಿಸಿರುವರು. ಯುಗಾದಿ ಭರವಸೆ ನೀಡುವ ಅಭಯ ಹಸ್ತಿ ಜಗತ್ತು ನಿಂತಿರುವುದೇ ಭರವಸೆಯ ಮೇಲೆ, ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಬೇರೆಯಲ್ಲ, ಯುಗಾದಿ ಬೇರೆಯಲ್ಲ! ಎಲ್ಲೋ ಬಂದು ಕಡೆ ಅದು ಹಿಂದಿನ ಯುಗಾದಿಯೂ ಆಗಿರಬಹುದು, ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಮರಳಿ ಪಡೆಯುವುದು ಈಗ ಮನೆಯ ಕದ ತಟ್ಟಿದ್ದಿವೆ ಹೇಳಣ ಯುಗಾದಿಯಲ್ಲಿ!

ಯುಗಾದಿ ಹತ್ತೆ ಹಲವು ಪರಂಪರೆಯ ಆರಂಭ ದಿನ, ವರ್ಷದ ಹಗಲು ಮತ್ತು ರಾತ್ರಿ ಎರಡೂ ಸಮನಾಗಿರುವ ದಿವಸ. ವರ್ಷದ ಮೂರೂರಿ ಶುಭ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಮುಹಾರ್ತ ದಿನ. ‘ಖುತ್ತಣಾಂ ಖುಸುಮಾಕರ’ ಎಂಬ ಗೀತಾಚಾರ್ಯನ ವಾಣಿಯಿಂತ ಖುತ್ತಣಾಜ ವಸಂತದ ಶಿಭಾಗಮನ ದಿನ.

ಅಭ್ಯಂಗಣ ಸಾಫ್ ಬಹಿರಂಗ ಶುದ್ಧಿಯ ಸಾಧನ. ಶುಭನೂತನ ವಸಧಾರಕೆ ಅಲಂಕಾರದ ಸಾಧನ. ದೇವತಾಪೂಜೆ ಪರಮಶಿಕ್ಷಿಗೆ ತೋರುವ ಕೃತಜ್ಞತೆ. ಭಕ್ತಿ ಭೋಜನಗಳ ಆಸ್ಯಾದನೆ ದೇವತೆಗಳು ನೀಡಿರುವ ಅನುಕೂಲಗಳ ಅನುಭವ. ಈ ಲಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಅಂತರಾಧ್ಯವಿದೆ. ಹಳತನೆಲ್ಲ ಕಳೆದು ಮೊಸತನ್ನು ಆವಿಷ್ಯಾರೆಗೊಳಿಸುವ ಉದ್ದೇಶ ಅದು. ಜಡತೆಯನ್ನು ಕಳೆಬಿ, ಉತ್ಸಾಹ ತುಂಬಿಕೊಂಡು, ಜೀತನ್ನು ದಾಗರವಾಗೋಣ.

ಹಬ್ಬವೆಂದರೆ ಶಾಂಕೋಪಜಾರ, ಮಕ್ಕಳಿಗಂತೂ ಆಟ-ತಿಂಡಿಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ. ಮನೆಯ ಸ್ತೋಯ ಬೆಳ್ಗಿಗೆ ಬೆರೆತು, ಹರಟಿ ಹೊಡೆಯುತ್ತೆ ತಿಂಡಿಗಳ ತೆಯಾರಿಯಲ್ಲಿ ಮಗ್ಗುರಾಗಿರುವುದು ‘ಕೊಟುಂಬಿಕ ಬಾಂಧವ್ಯದ ಪ್ರತಿಕೆ.

ಆ ದಿನ ಬೇವು - ಬೆಲ್ಲ ತಿನ್ನಪುದು ಬಿದುಕಿನ ಹಿಗ್ಗಿ-ಕುಗ್ಗಿಗಳನ್ನು ಸಮಭಾವದಿಂದ ಅಂಗಿರಿಸುವುದರ ಸಂಕೇತ. ಬೇವನ್ನು ಬಿಸಾಡಿ ಬೆಲ್ಲವನ್ನೇ ತಿನ್ನಪುದುವುಳ್ಳವಾರ ಎಲ್ಲರ ಹಕ್ಕಿಬರಹಕ್ಕಿರುವ ಭಾಗ್ಯವಲ್ಲ. ಸ್ವಿತಪ್ಪಣಾಗಿ, ಜೀವನದ ಆಗು-ಮೋಗುಗಳನ್ನು ‘ಸಮರಸವೇ ಜೀವನ’ ಎಂದು ಸ್ವೇಕರಿಸಲು ಯುಗಾದಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ.

ಎತ್ತ ಜಲದಿನ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಮಹತ್ವ

ಕ. ಎನ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯ

ಎತ್ತಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ನಿರ್ಣಯದಂತೆ
2005 ರಿಂದ 2015ರ ದಶಕವನ್ನು “ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜೀವಕ್ಷಾಗಿ ನೀರು” ದಶಕವೆಂದು ಆಚರಿಸಲಾಯಿತು.

ಎತ್ತದ ಶೇಕಡ 70% ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಭಾಗ ನೀರಿನಿಂದಲೇ ಕೂಡಿದ್ದರೂ ವಾಸಿಸುವ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಬೋಧನೆ ಸಿಹಿ ನೀರು ಸಿಗುವುದು ಕಷ್ಟ ಅದು ಶೇಕಡ 2ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಈ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ ಎತ್ತದ ಜೀವಕ್ಷಾಣಗಳಿಗೆ ಸ್ವಷ್ಟವಾದ ಶುದ್ಧವಾದ ನೀರನ್ನು ನೀಡುವುದು ಸುಲಭದ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ಇದರ ಜಾಗ್ತಿಕಾಗಿ ಎತ್ತಸಂಸ್ಥೆ ಹೀಗೆ ಫೋಷನಿಸಿತು.

ಬ್ರೆಜಿಲ್‌ನ ರಿಯೋ ಡಿಜ್ಯೂರೋದಲ್ಲಿ 1993ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಎತ್ತಸಂಸ್ಥೆಯ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಮಾವೇಶದಲ್ಲಿ ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಸಾರಲಾಯಿತು. ಆಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ತೀರ್ಮಾನದಂತೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಮಾರ್ಚ್-22 ದಿನವನ್ನು ಎತ್ತ ಜಲದಿನವೆಂದು ಆಚರಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಯಿತು.

ಅಂದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಎತ್ತಸಂಸ್ಥೆಯ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಅದರ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಪಾಲಿಸುತ್ತಿವೆ. ಆ ದಿನದಿಂದ ಜಲ ಜಾಗ್ತಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ

- 1994 ರಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ನೀರಿನ ಸಂರಕ್ಷಕೆ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಮಹತ್ವ ಅರಿಯಲು ಜಲ ದಿನದ ಫೋಷನೆಗಳನ್ನು ಫೋಷನಲಾಗಿದೆ.
- 1994 - ಎಲ್ಲರ ಚಿತ್ರ ಜಲಸಂಪನ್ಮೂಲ ದತ್ತ
- 1995 - ಮಹಿಳೆ ಮತ್ತು ನೀರು
- 1996 - ಬಾಯಾರಿದ ನಗರಗಳಿಗೆ ನೀರು
- 1997 - ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿರುವ ನೀರು ಸಾಲ್ತಿದೆಯೇ?
- 1998 - ಅಂತರ್ಜಾಲ ಗುಪ್ತ ಸಂಪನ್ಮೂಲ
- 1999 - ಕೆಳಸ್ತರದಲ್ಲಿ ಬದುಕುವವರಿಗೂ ನೀರು
- 2000 - 21 ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಜಲನೆಲ
- 2001 - ಉತ್ತಮ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕಾಗಿಯ ಯಶಸ್ವಿ ನೀರಿನ ಸೂತ್ರ
- 2002 - ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಪಥದತ್ತ ನೀರು
- 2003 - ಭವಷ್ಯದ ಉಳಿವಿಗಾಗಿ ನೀರು
- 2004 - ನೀರು ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಹ
- 2005 - ಬದುಕಿಗೆ ನೀರು ಆಧಾರ
- 2006 - ಸಂಪ್ರದಾಯ ಮತ್ತು ನೀರು
- 2007 - ಜಲ ಕ್ಷಾಮದ ನಿರ್ವಹಣೆ
- 2008 - ಉತ್ತಮ ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ
- 2009 - ಶುದ್ಧ ನೀರು ಮತ್ತು ಅಷ್ಟಕ್ಕಾದ ಚರಂಡಿ
- 2010 - ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವಚ್ಚ ನೀರು
- 2005-15 - ನೀರಿನ ಜಾಗ್ತ ವರ್ಷ*****

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಸರ್ಕಾರೀತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಹಕಾರ ನೀಡುತ್ತಿವೆ. 1997ರಿಂದ ಪ್ರತಿ 3 ವರ್ಷಕ್ಕೂಮೈ ಏತ್ತ ಜಲ ಸಮಿತಿ ಏತ್ತ ಜಲ ದಿನದಂದು ಏತ್ತ ಜಲ ಮೋಖಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಅವಶ್ಯಕತೆ: ಸಮೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿವಾಗಿರುವ ಅಂಕ ಅಂಶಗಳು ದಿಗಿಲು ಹುಟ್ಟಿಸುವಂತಿದೆ. ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಭಾರತ ಏತ್ತದ 2ನೇ ದೊಡ್ಡ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದೆ. ಹವಾಮಾನ ವ್ಯವರೀಕ್ರಿ, ಜಾಗತಿಕ ತಾಪಮಾನ, ಪರೀಕರ ಮಾಲಿನ್ಯ ಮತ್ತಿತರ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಈಗಾಗಲೇ ನೀರಿನ ಅಭಾವ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ನಮಗೆ ಮತ್ತುಪ್ಪು ಜಲ ಹೂರೆ ಬೀಳಲಿದೆ.

ಕಂಗ್ನಿತಿರುವ ತೇವಾಂಶ ಪದರ: ಕ್ರಮವಾಗಿ ಏತ್ತದ ಪ್ರಾರ್ಥಿ ಮತ್ತು ಸಸ್ಯ ಸಂಪತ್ತಿನ ಶೇ.6 ಮತ್ತು 12.5 ರಷ್ಟು ಪಾಲು ಭಾರತದಲ್ಲಿದೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಾಗರಗಳಲ್ಲಿರುವ 2,200 ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಿಗಿಲಾದ ವಿಧ ಜಾತಿ ಮೇನುಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ.3.3 ಮೇನುಗಳ ಸಂತತಿ ಅವನತಿಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಶೇ.40 ಹಕ್ಕೀರ್ ದಶಲಕ್ಷ ಪ್ರದೇಶ ಜೌಗ್ ತಾಣವಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ 193,000 ಬಣಿನಷ್ಟು ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರು ಕಡಲನ್ನು ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ.

ಅಂತರ್ಜಾಲ ಕುಸಿತಕ್ಕ ಕಾರಣ? ಭೂಮಿಯ ಶಿಲಾ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಇತ್ತಿಚೆನ ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದ್ದರೂ, ಅಂತರ್ಜಾಲ ಇಳಿಕೆಗೆ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲ್ಮೈ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳೇ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣ. ಕಾಡುಗಳು ಮತ್ತು ಸುರಿಸುತ್ತವೆ. ಸುರಿದ ಮತ್ತು ನೀರನ್ನು ಭೂಮಿಗೆ ಇಂಗಿಸುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಅರ್ಜ್ಯ ನಾಶ ಅವಾಹತವಾಗಿದೆ. ಭೂಮಿ ಬಂಜರಾದಾಗ, ಮೇಲ್ಮೈ ಕೊಳ್ಳಿ ಕಡಿಮೆಯಾದಾಗ ನೀರು ಇಂಗುವ ಪ್ರಮಾಣವೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚೆಚ್ಚು ನೀರಾವರಿ ಬೆಳೆಯಿದೆಯವುದು ಮತ್ತು ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ನೀರಿನ ಬಳಕೆ ವಿವರಿತವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿರುವುದು. ಅವೇಜಾಫ್ರಿಕ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ನೀರು ಮೇಲೆತ್ತುವುದು. ಅಕ್ಷಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೊಳವ ಬಾವಿ ಕೊರೆಯುವುದು. ಅಗತ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ನೀರನ್ನು ಕೃಷಿ, ಗೃಹೋವರಯೋಗಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಳಸುವುದು.

ಜಲಮಾಲಿನ್ಯ: ಈಗಾಗಲೇ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಮೇಲ್ಮೈ ಜಲ ಮೂಲದ ಶೇ.70 ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಬಹು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಕಲುಷಿತಗೊಂಡಿದೆ. 1995ರಲ್ಲಿ ದೇಶದ 14 ಪ್ರಮುಖ ನದಿಗಳ ಕಲುಷಿತಗೊಂಡಿವೆ ಎಂದು ಏತ್ತ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಎಚ್ಚರಿಸಿತು.

ಜಲ ಮಾಲಿನ್ಯದ ಮೂಲಗಳು: ಮನೆ, ಸಂಸ್ಥೆ, ಸ್ವಾನ್ ಗ್ರಹ, ಅಡುಗೆ ಮನೆ, ಅಸ್ತ್ರೀ ಇತ್ಯಾದಿ ಪಾತ್ರ, ಬಟ್ಟಗಳಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರನ್ನು ಗ್ರೇ ವಾಟರ್ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಶಾಂತ ಮತ್ತು ಕೃಗಾರಿಕೆಗಳು ಹೊರಸೂಪುವ ನೀರನ್ನು ಬಳ್ಳಾ ವಾಟರ್ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಬೃಹತ್ ಕೃಗಾರಿಕೆಗಳು ಹೂರ ಬಿಡುವ ನೀರನ್ನು ಸ್ವಾಮ್ರ ವಾಟರ್ ಎನ್ನುವುದುಂಟು.

ನೀರು- ಆರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆ: ಆರೋಗ್ಯ ನೀಡುವ

ಜಲವೇ ಇಂದು ಕಲುಷಿತವಾಗಿದೆ. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಹೆಲ್ಲೋರ್ಡ್ ಮತ್ತು ಆಸೆನಿಕ್ ಹೆಚ್ಚಿ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ದುಪ್ಪರಿಖಾಮ ಬೀರುತ್ತಿವೆ. ನೀರಿನಲ್ಲಿ 1.5 ಪಿಂಟಿಯಂ ನಷ್ಟ ಇರಬೇಕಾದ - ಹೆಲ್ಲೋರ್ಡ್ ಅಂಶ ರಾಜ್ಯದ ಕೆಲವೆಡೆ 7 ಪಿಂಟಿಯಂನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿದೆ.

ಶುದ್ಧ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಕಲುಷಿತವಾಗಲು ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣಗಳು ಶಾಂತಗೊಂಡಿಯ ಕಲ್ಪ ರೋಗಕರ ಬ್ಯಾಕ್ಟೆರಿಯಾಗಳಾಂದಿಗೆ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಸೇರಿಯುವುದು. ಏಷಯುಕ್ ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಸೇರಿದ್ದು, ಅವುವಸ್ಥಿತ ಚರಂಡಿ, ಕಲ್ಪ ನೀರು ನಿಲ್ಲವ ಸ್ಥಳಗಳಿಂದ ನೀರು ಅಂತರ್ಜಾಲ ಸೇರಿತ್ತದೆ. ಕೃಷಿಗೆ ಬಳಸಿದ ಅಪಾರ ರಸ ಗೊಬ್ಬರು, ಕೆಟ ನಾಶಕಗಳು ಅಂತರ್ಜಾಲ ಸೇರಿಯುವುದು.

ಆರೋಗ್ಯ ಕಾಪಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಮಹತ್ವ : ಪ್ರಪಂಚದ ಮೂರಾತನ ವ್ಯಾದಕ್ಕೆಯ ಶಾಸವಾದ ಆಯುವ್ಯೇದದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಹಲವೀರು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶುದ್ಧವಾದ ಕುದಿಯುವ ನೀರು ಉತ್ತಮ ಆಹಾರ. ನಾವು ದಿನವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವಾಗ 2ರಿಂದ 3 ಲೋಟು ಬೆಳ್ಳಿಗಿನ ನೀರು ಕುದಿಯುವುದರಿಂದ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕಾರಿ. ಇದು ನಮ್ಮ ಜರಿದಲ್ಲಿನ ಆಪ್ತುತ್ತೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಮಲ, ಮೂತ್ರ ವಿಸರ್ಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಲಬಢಿಯನ್ನು ತಡೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಕರ.

ಪ್ರತಿ ಘಂಟೆಗೆ ಒಂದು ಬಾರಿ 1 ಲೋಟು ಬೆಳ್ಳಿಗಿನ ನೀರು ಕುದಿಯುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಜೀಎಂ ಕ್ರಿಯೆ ಉತ್ತಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ಕಫ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಯುವುದು ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಗಂಟಲು ಕರೆದದಲ್ಲಿ ಬಿಸಿನೀರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಉಪ್ಪು ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿ ಗಳಿಗೆ ಮಾಡುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಷಯವೇ.

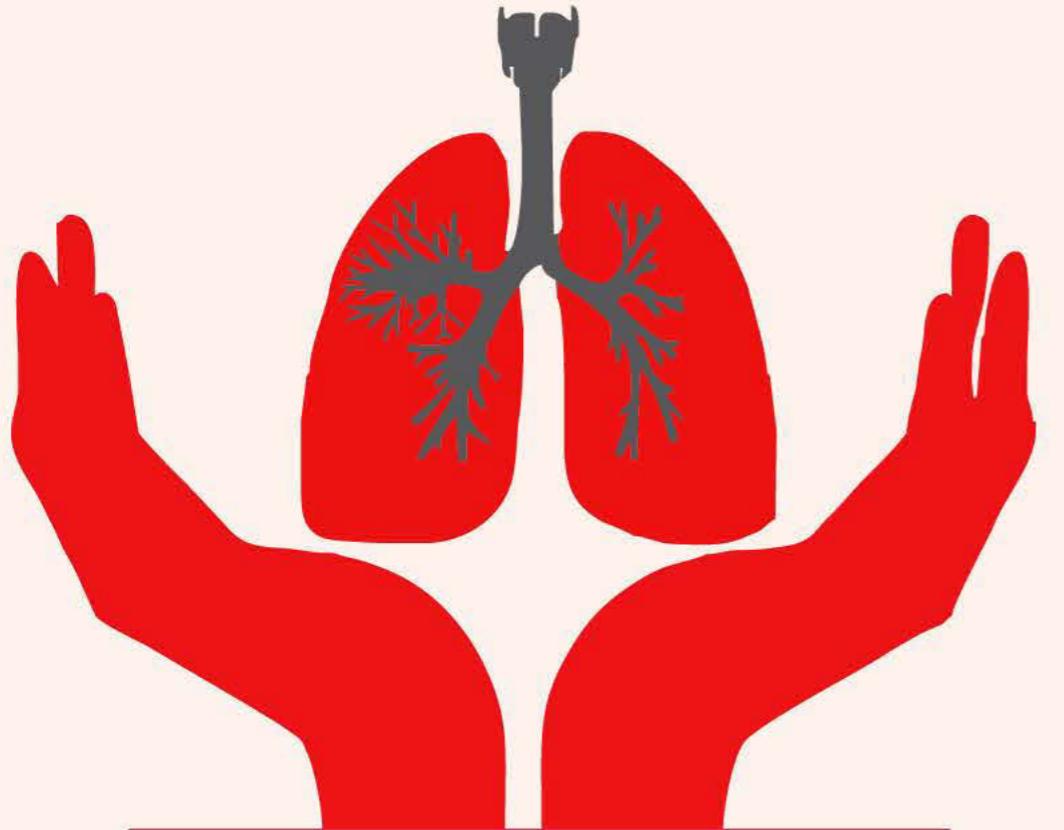
ಆಹಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲು ಒಂದು ಗುಟುಕು ನೀರಿನ ಸಾಕು. ಹೆಚ್ಚು ನೀರು ಕುದಿದರೆ ಜೀಎಂ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ಸಹಾಯಕಾರಿ ಆದ ಜರರಾಗ್ನಿ ಕಡಿಮೆ ಆಗಿ ಅಜೀಎಂವಾಗುತ್ತದೆ. ಪದೇ ಪದೇ ನೀರು ಕುದಿಯುವುದು ಬೇಡ. ಆಹಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ 20 ನಿಮಿಷದ ನಂತರವೇ ನೀರು ಕುದಿಯುವುದು ಜೀಎಂ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ಸಹಾಯಕಾರಿ. ಇಲ್ಲಿದಿದ್ದರೆ ಜರ ನೀರಿನಿಂದ ತುಂಬಿ, ಹೊಟೆ ಉಬ್ಬರವಾಗಿ ಆಹಾರವು ಸರಿಯಾಗಿ ಜೀಎಂ ವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಕೆಮ್ಮೆ ಕಫ ಸಹಿತವಾಗಿದ್ದರೆ ಪುನಃ ಪುನಃ ಬಿಸಿ ನೀರು ಕುದಿಯುವುದು ಅಪ್ಯಾತಮ. ಇದು ಕಫ ಕರಿಸಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿ ಕೆಮ್ಮೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದಂತೆ ತಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಬಿಸಿ ನೀರಿನ ಸ್ವಾನ್ ದೇಹದ ದಣಿವಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತ ಮೈ ಕ್ಷೇಮೋವು ಇದ್ದಾಗ, ನೋವೆ ಇರುವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಿಸಿ ನೀರಿನ ಶಾವಿ ಶೊಬುವುದು ನಷ್ಟಗ್ಲಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವ ವಿಷಯವೇ.

ತೆಗ್ಗೀರಿನ ಸ್ವಾನ್ ದೇಹಕ್ಕೆ ಉತ್ಪಾದ, ಲವಲವಿಕೆ ತಂದುಕೊಂಡುತ್ತದೆ. ತೆಗ್ಗೀರಿನ ಅಭಾಸ ಒಳ್ಳಿಯದು. ಶೀತಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳಿಗಿನ ನೀರಿನ ಸ್ವಾನ್ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾಪಾಡುತ್ತದೆ. ಅತಿ ಬಿಸಿ ನೀರಿನ ಸ್ವಾನ್ ಮಾಡುವುದು ಅಪಾಯಕಾರಿ.

ಕ್ಷಯರೋಗ ತಡೆಗಟ್ಟಿ...

ಸರ್ಕಾರದ ವರ್ತಿಯಿಂದ ರಾಜ್ಯಾಧ್ಯಂತ ಎಲ್ಲಾ ಅಸ್ತ್ರೇಗಳಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಉಚಿತ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದೆ. ಕ್ಷಯರೋಗದಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿರುವವರು ಈ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮೂಕಾವಧಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪಡೆದು ತಾವು ರೋಗ ಮುಕರಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ಕ್ಷಯರೋಗವನ್ನು ಹರಡಂತೆ ಸಹಕರಿಸಬೇಕು.

ಡಾ॥ ಹೆಚ್. ಎಸ್. ರುದ್ರೇಶ್

ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ವಿಶ್ವ ಕ್ಷಯರೋಗ ದಿನಾಚರಣೆಯನ್ನು ಮಾರ್ಚ್ 24 ರಂದು ವಿಶ್ವಾದಾಧ್ಯಂತ ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆ ವಿಶ್ವ ಕ್ಷಯರೋಗ ದಿನಾಚರಣೆಯನ್ನು ಆಚರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶ ಜನರಲ್ಲಿ ಸಾಂಕುಮಿಕ ರೋಗವಾಗಿರುವ ಈ ರೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಲಕ್ಷ್ಯಂತರ ಜನರನ್ನು ಈ ರೋಗ ಬಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲುವುದನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಿಂದ ತಡೆಗಟ್ಟಿಸುವುದಾಗಿದೆ.

ಸತತ ಪ್ರಯೋಗಗಳ, ಸೂಕ್ತ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ನಡುವೆಯೂ, ಈಗಲೂ ಈ ರೋಗವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣೆ ತರಲಾಗದಿರುವುದು ದುರದೃಷ್ಟಕರ ಹಾಗೂ ವಿಷಾದನೀಯ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಕ್ಷಯರೋಗಿಗಳ ಅಸಹಕಾರ, ಅಂದರೆ ಕ್ಷಯವಂದು ಗುರುತಿಸಿ ನೀಡಿದ ಜಿಪ್ಪಧವನ್ನು ವ್ಯಾದ್ಯಾಯ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಅವಧಿಯವರೆಗೂ ಸೇವಿಸದಿರುವುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ದೀರ್ಘಾವಧಿಯಾಗಿರುವುದು. ಕನಿಷ್ಠ ಆರು ತಿಂಗಳು ಕ್ಷಯರೋಗದ ಮಾತ್ರಗಳನ್ನು ನುಂಗಬೇಕಾಗಿರುವುದು.

ಕ್ಷಯರೋಗವನ್ನು ಹತೋಟಿಗೆ ತರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು ಜನರಲ್ಲಿರುವ ಅಜ್ಞಾನ.

ಮೂಡನಂಬಿಕೆ, ಪರಿಸೌತ್ತಲ್ಯ ವ್ಯಾದ್ಯರಿಂದ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪಡೆಯಿದೆ ನಾಟವ್ಯಾದ್ಯರಿಂದ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪಡೆಯುವುದು, ನಿರ್ಭಕ್ತ ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದ ಕೊರತೆ, ಹೀಗೆ ಹತ್ತಾರು ಕಾರಣಗಳು ಕ್ಷಯರೋಗ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು.

ಕ್ಷಯರೋಗ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಸಹಕಾರ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯನ್ನೆ ಕನಾಂಟಕ ಕ್ಷಯರೋಗ ಸಂಸ್ಥೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಇತರ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಸಹಕಾರ ಪಡೆದು ರಾಜ್ಯಾಧ್ಯಂತ ಕ್ಷಯರೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣ, ತಿಳುವಳಿಕೆ, ಆರೋಗ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ವರ್ತಿಯಿಂದ ರಾಜ್ಯಾಧ್ಯಂತ ಎಲ್ಲಾ ಅಸ್ತ್ರೇಗಳಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಉಚಿತ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದೆ.

ಕ್ಷಯರೋಗದಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿರುವವರು ಈ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮೂಕಾವಧಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪಡೆದು ತಾವು ರೋಗ ಮುಕ್ತರಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ಕ್ಷಯರೋಗವನ್ನು ಹರಡಂತೆ ಸಹಕರಿಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ಸಮಾಜದಿಂದ ಕ್ಷಯರೋಗವನ್ನು ಕೈತ್ತೋಗಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ನೀಡಬೇಕು.

ಕ್ಷಯರೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಕ್ರಿಂಟ್‌ಬ್ಲಾರ್ಡ್ ತೆಳಿದಿರಬೇಕಾದ ಸಂಗತಿ:

- ಕ್ಷಯ ಒಂದು ಸಾಂಕುಮಿಕ ರೋಗ.
- ಈ ರೋಗಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಮೈಕೋಫಾಯ್ಸೆರಿಯ ಎಂಬ ರೋಗಾಣಗಳು.
- ಕ್ಷಯರೋಗದಿಂದ ಬಳಲುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸೀನಿದಾಗ, ಕೆಮ್ಮೆದಾಗ, ಈ ರೋಗಾಣಗಳು ಹೊರಬಂದು ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ರೋಗನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಕುಂಠಿತವಾಗಿರುವ , ಅಂದರೆ

ದುರ್ಬಲರು, ಅಪೋಷ್ಟಿಕೆಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಸೇರಿ ರೋಗ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ.

ಕ್ಷಯರೋಗದ ಲಕ್ಷಣಗಳು

- ಸತತವಾಗಿ ಕೆಮ್ಮೆ, ಕಘ ಬೀಳುವುದು
- ಕಘದಲ್ಲಿ ರಕ್ತ ಬೀಳುವುದು
- ಎದೆ ನೋವು
- ಹಸಿವಾಗದಿರುವುದು, ಸುಸ್ತು ನಿರಾಸಕೀ
- ಶೊಕ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪಾತ್ರ

ಸಾರ್ವಜನಿಕರು, ಸಮಾಜದ ಮುಖಿಯರು, ಸಂಖ್ಯೆಗಳು, ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ರೋಗ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಲಕ್ಷಣವಿದರೂ) ವ್ಯಕ್ತಿ ಕಂಡುಬಂದರೆ ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ತಿಳಿಯ ಹೇಳಿ ಹತ್ತಿರದ ಪಾಥಮಿಕ ಕೇಂದ್ರಕ್ಷಾಗಲ, ಅಸ್ತ್ರೇಗಾಗಲ ಹೋಗಲು ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳುವುದು ಅಧಿವ ತಾವೇ ಕರೆದೂಬ್ಯಂ ವ್ಯಾದ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಯರೋಗದ ತಡೆಗೆ ಸಹಾಯ ಹಾಗೆ ನೀಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ

ಆಗ ಮುಂದಿರುವ ಗುರಿ

ಕ್ಷಯರೋಗಕ್ಕೆ 2025 ರ ವೇಳೆಗೆ ಮೂರ್ಕ ತಡೆಹಾಕುವುದು ಮತ್ತು 2030 ರ ವೇಳೆಗೆ ಕ್ಷಯರೋಗವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿ ಮಾಡುವುದಾಗಿದೆ. ಈ ಮಹತ್ವದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸರ್ವರ ಸಹಕಾರ ಅತ್ಯಗತ್ತು

ಎತ್ತಡು ಧೂಮಪಾನ ವಿರೋಧ ದಿನ

ಡಾ. ಗುರಲಿಂಗಪ್ಪ ಅಂಕದ

ಧೂಮಪಾನ ನಿಷೇಧಿಸಿದೆ... ತಂಬಾಕು ಕೊಲ್ಲಿತ್ತದೆ... ಎಂಬ ಸೂಚನಾ ಘಲಕಗಳನ್ನು ನಾವು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ನೋಡುತ್ತೇವೆ. 'ತಂಬಾಕು ಸೇವನೆ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾನಿಕರ್' ಎಂದು ಸಿಗರೇಟ್, ಗುಟಕಾ ಮುಂತಾದ ತಂಬಾಕುಯುಕ್ತ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಪಾಕೀಟನ ಮೇಲೆ ಬಿಂಬಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಅಂತಹ ಮುಂತಾದ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೂ ಜೀವ ಸುಸ್ಥಾನುತ್ತಾರೆ, ಉಸಿರಾಟದ ತೊಂದರೆ, ಓಡುವಾಗ ಆಟವಾಡುವಾಗ ಬಳಲುತ್ತಾರೆ. ಯಾವುದು ಮತ್ತು ಮುಧ್ಯವಯಸ್ಸು ಲಿನ್ಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. 'ಬಿಬ್ಬ ತಾಯಿ ಮಗುವಿಗೆ ಹಾಲುಣಿಸುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಮಗು ಕೂಡಲೇ ಹೇಗೆ ಚಡವಡಿಸುತ್ತದೂ ಹಾಗೆ ತಂಬಾಕು ಸೇವನೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ಮನುಷ್ಯ ಚಡವಡಿಸುತ್ತಾನೆ'.

- ಏತ್ತಡಾಡ್ಯಂತ ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದಾದ ಕಾಯಿಲೆ ಮತ್ತು ಮರಣಗಳ ಕಾರಣಗಳಲ್ಲಿ ತಂಬಾಕು ಸೇವನೆಯು ಏಕೈಕ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.
- ಪ್ರತೀ ವರ್ಷ ಏತ್ತಡಾಡ್ಯಂತ 55 ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ತಂಬಾಕು ಸೇವನೆಯಿಂದ ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.
- ಪ್ರತೀ ವರ್ಷ ಭಾರತದಲ್ಲಿ 10 ಲಕ್ಷ ಜನರು ತಂಬಾಕು ಸೇವನೆಯಿಂದ ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.
- ಇದು ವಡ್‌, ಕ್ರಯ ಹಾಗೂ ಮಲೇರಿಯಾ ಈ ಮೂರು ರೋಗಳಿಂದ ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಸಾಯುವ ಜನರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಾಗಿದೆ.
- ತಂಬಾಕಿನಿಂದ ಸಾವನ್ಯಪ್ಪುವರ ಪ್ರಮೆಶ್ ಶೇ.80 ರಷ್ಟು ಜನ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದವರು ಎಂಬುದು ಆಫಾರ್ತಕಾರಿ ಸಂಗತಿ.
- ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪುರುಷರು ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ತಂಬಾಕಿನಿಂದ ಬರುವ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ನ ಪ್ರಮಾಣ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಶೇ. 56.4 ಮತ್ತು ಶೇ. 44.6 ಆಗಿದೆ.
- ಭಾರತದ ಪ್ರತೀ 100 ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ 40 ತಂಬಾಕು ಸೇವನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದಾಗಿವೆ.
- ಸುಮಾರು ಶೇ. 95 ರಷ್ಟು ಬಾಯಿ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಕಾರಣ ತಂಬಾಕು ಸೇವನೆಯಾಗಿದೆ.
- ತಂಬಾಕು ಸೇವಿಸುವವರು ತಂಬಾಕು ಸೇವಿಸದವರಿಗಿಂತ 10 ವರ್ಷ ಹೆಚ್ಚು ವಯಸ್ಸಿನಂತೆ ಕಾಣಲುತ್ತಾರೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತಂಬಾಕಿನ ಅನೇಕ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಮಾರುಕಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ.

1) ಬಿಡಿ, ಸಿಗರೇಟ್, ಗುಟ್ಟು ಇವು ಧೂಮಪಾನ ಮಾರ್ಪಾದಲ್ಲಿ ತಂಬಾಕು ಸೇವನೆಯ ವಿಧಗಳು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ 4 ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ರಾಸಾಯನಿಕಗಳು ಮತ್ತು 60 ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಕಾರಕ ವಸ್ತುಗಳಿವೆ. ಉಡ್ಡಾಹರಣೆಗೆ-ಅಮೋನಿಯಾ, ಅಸೆನಿಕ್, ಕಾಬಿನ್ ಮೊನಾಕ್ಸ್‌ಡ್ರೆ, ಹೆಡ್ರೋಜನ್, ನ್ಯಾಪ್ತಲಿನ್, ನಿಕೋಟಿನ್, ಟಾರ್, ಮುಂತಾದವು.

2) ಇನ್ನು ಧೂಮರಹಿತ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಾದ ಅಗಿಯುವಂತಹ ಜದಾರ್, ಬೈನೀ, ಗುಟ್ಟು, ತಂಬಾಕುಯುಕ್ತ ಪಾನೋಮಸಾಲಾ, ಮಾವಾ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿಕೋಟಿನ್, ಫಾರ್ಮಾಲ್ಟ್ರೈಟ್‌ಡ್ರೆ, ಮೆಂಥಾಲ್, ಕ್ಯಾಡಿಯಮ್ ಮತ್ತು ಸತುಗಳಿರುತ್ತವೆ.

ಇನ್ನು ತಂಬಾಕು ಸಂಬಂಧಿ ಅಂಕಿಅಂತಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಿಜಕ್ಕೂ ಆಫಾರ್ತವಾಗುವುದು-

ಮೊದಲೊದಲು ಕೇವಲ ಶೋಕಿಗಾಗಿ ಸಿಗರೇಟ್, ಗುಟ್ಟು, ತಂಬಾಕು ಸೇವನೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ನಂತರ ಅವು ಚಟ್ಟವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿ ಬಿಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ಹಂತಕ್ಕ ತಲುಪುವರು. ಅತಿಯಾಗಿ ತಂಬಾಕು ಸೇವಿಸುವವರು ಇತರರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕೂಡಾ ಕಾಫಿ ಮದ್ದ ಸೇವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥವರಿಗೆ ವ್ಯಾಯಾಮ ಮಾಡಲಾಗುವದಿಲ್ಲ, ಮಾಡಿದರೂ ಜೀಗ ಸುಸ್ಥಾನುತ್ತಾರೆ, ಉಸಿರಾಟದ ತೊಂದರೆ, ಓಡುವಾಗ ಆಟವಾಡುವಾಗ ಬಳಲುತ್ತಾರೆ. ಯಾವಕರು ಮತ್ತು ಮುಧ್ಯವಯಸ್ಸು ಲಿನ್ಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. 'ಬಿಬ್ಬ ತಾಯಿ ಮಗುವಿಗೆ ಹಾಲುಣಿಸುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಮಗು ಕೂಡಲೇ ಹೇಗೆ ಚಡವಡಿಸುತ್ತದೂ ಹಾಗೆ ತಂಬಾಕು ಸೇವನೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ಮನುಷ್ಯ ಚಡವಡಿಸುತ್ತಾನೆ'.

ಸಿಗರೇಟ್ ಸೇದುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ತಂಬಾಕು ಅಗಿಯುವದರಿಂದ ಏನೂ ಒಂಭರಾ ಬಿಂಬಿಕೆ ಕೆಟ್ಟಿ ಮುದುಳು ಚುರುಕುಗೊಂಡಂತೆ ಭಾಸವಾಗುವುದು. ವಿಚಾರತಕ್ಕ ತುಂಬಾ ರಚನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಸಾಗುವುದು. ಇದರಿಂದ ಇನ್ನಷ್ಟು ಸೇವಿಸುವಂತೆ ಇದು ಪ್ರಮೋದಿಸುತ್ತದೆ. ಸಿಗರೇಟ್-ತಂಬಾಕು ಸೇವನೆಯ ನಂತರ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ರಕ್ತದೊಡಕ ಹಾತಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿಗುವುದು ಆದರೆ ದೇಹದ ಎಲ್ಲ ರಕ್ತನಾಳಗಳಲ್ಲಿರುವ ರಕ್ತಕಾ ಮೂರ್ಕೆಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪಾದಗಳಿಗೆ ರಕ್ತದ ಹರಿವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಕಾಲಿನಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಂಗ್ರೆನ್‌(ಸ್ನೋಕ್ಸ್‌ಗ್ರಾಂಗ್ರೆನ್‌) ಆಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಹೆಚ್ಚಿಗುವುದು. ರಕ್ತದಲ್ಲಿರುವ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಳಬ್ಬಾಂಶವನ್ನು ತಂಬಾಕು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸಿಗರೇಟ್-ತಂಬಾಕು ಸೇವನೆ ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆ ಹೃದಯದ ಕಾಯಿಲೆಗಳು, ಕೆಮ್ಮೆ, ಅಸ್ತಮಾ, ಕ್ರಯ, ಲಕ್ಷ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ರೋಗಳ ಸಾಧ್ಯತೆ

ಹೆಚ್ಚಿಗುವುದು. ಸಾವು ಇತರರಿಗಿಂತ 2-4 ಪಟ್ಟು ಬೇಗನೆ ಸಂಭವಿಸುವದು. ಇನ್ನು ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ಅಂಡಗಳ ಪಲವತ್ತತೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರದೆ, ಗಭ್ರವಾತೆ, ಕಡಿಮೆ ಹಾಕದ ಶಿಶು ಜನನ, ಗಭ್ರಕಂರದ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

ತಂಬಾಕಿನಿಂದ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬಾಯಿ, ಗಂಬಲು, ಶ್ವಾಸಕೋಶ, ಅನ್ನನಾಳ, ಕರುಳು, ಮೂತ್ರಪಿಂಡ ಇವೇ ಮೂದಲಾದ ಅಂಗಗಳು ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ತುತ್ತಾಗುತ್ತವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಧೂಮಪಾನ ಮಾಡುವವರು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಶ್ವಾಸಕೋಶದ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ತುತ್ತಾಗುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಭೇದಿ ಜನರಲ್ಲಿದೆ. ಇದು ಸತ್ಯವಾದರೂ ಎಲ್ಲ ಧೂಮಪಾನಿಗಳೂ ಶ್ವಾಸಕೋಶದ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ತುತ್ತಾಗುತ್ತಾರೆ ಎಂದಿಲ್ಲ. ಸಂಕೋಧನೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಸಿಗರೇಟ್ ಸೇದುವವರಿಗೆ ಈ ವ್ಯಾಧಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವುದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ನಾನು ಸಿಗರೇಟ್ ಸೇದುವದಲ್ಲಿ ಎಂದು ನಿಶ್ಚಿಂತರಾದರೆ ಸಾಲದು! ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿರುವ ಒಬ್ಬ ಧೂಮಪಾನಿಯಿಂದ ಇತರ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಹೊಂದರೆ ತಪ್ಪಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತೀ ದಿನ 2 ಪಾಕ್ಸ್ ಧೂಮಪಾನ ಮಾಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯೆಲ್ಲಾರೂ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ದಿನಕ್ಕೆ 3 ಸಿಗರೇಟ್ ಸೇದಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಪರೋಕ್ಷ ಧೂಮಪಾನ ಮಾಡಿದವರ ಮೂತ್ರ ಪರೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಅವರ ಮೂತ್ರದಲ್ಲಿ ನಿಕೋಟಿನ್ ಅಂಶ ಕಂಡಬಂದಿದೆ. ಈ ಪರೋಕ್ಷ ಧೂಮಪಾನಿಗಳಿಗೆ 'ಪ್ಯಾಸಿವ್ ಸ್ನೋಕರ್ಸ್' ಎನ್ನುವರು.

ಜನಸಾಮಾನ್ಯರನ್ನು ತಂಬಾಕಿನ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಲು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತಂಬಾಕು ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾಯ್ದಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾಯ್ದಿಯಡಿ ಕೆಳಕಂಡವು ಅಪರಾಧವಾಗುತ್ತವೆ-

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರದೇಶ ಹಾಗು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ

ತಂಬಾಕು ಸೇವನೆ ಬಿಡಲು ಸಿದ್ಧಿರುವವರಿಗೆ ತಂಬಾಕಿನಿಂದ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲಾಗುವ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳು, ಸಂಸಾರದ ಅರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹಡಗೆಗುವ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಹೇಳಲಾಗುವದು ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯವಿದ್ದರೆ ಮನೋವೈದ್ಯರಿಂದ ದೀಪಘೋಪಚಾರವನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ತಂಬಾಕು-ಸಿಗರೇಟ್ ಬಿಡಲಿಟ್ಟಿಸುವವರು ಈ ತಂಬಾಕು ನಿಯಂತ್ರಣ ಫಾಟಕದ ಸದುಪರೀಕೋಗೆ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಧೂಮಪಾನ ಮಾಡುವದು, ತಂಬಾಕು ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಜಾಹೀರಾತು ನೀಡುವದು, 18 ವರ್ಷದೊಳಗಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಂಬಾಕು ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವದು, ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳ 100 ಅಡಿಗಳ ವ್ಯಾಟ್‌ಯಾಲ್ ತಂಬಾಕು ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವದು, ತಂಬಾಕು ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮೇಲೆ ಚಿತ್ರಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದೆ ಇರುವುದು.

ಧೂಮಪಾನ ತ್ಯಜಿಸುವುದರಿಂದ ಆಗುವ ಲಾಭಗಳು-

ಧೂಮಪಾನ ಬಿಟ್ಟ 2 ಗಂಟೆಗಳ ನಂತರ-ದೇಹದಿಂದ ನಿಕೋಟಿನ್ ಅಂಶ ಮರೆಯಾಗುತ್ತದೆ, 12 ಗಂಟೆಗಳ ನಂತರ-ಕಾರ್ಬನ್ ಮೊನಾಕ್ಸ್‌ಡ್ರೋ ದೇಹದಿಂದ ಮರೆಯಾಗಿ ಶಾಸಕೋಶದ ಚಳುವಟಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, 2 ತಿಂಗಳ ನಂತರ-ಶಾಸಕೋಶ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅಂಗಾಂಗಳಿಗೆ ರಕ್ತ ಚಲನೆ ವೃದ್ಧಿಸುತ್ತದೆ, 12 ತಿಂಗಳ ನಂತರ-ಧೂಮಪಾನ ಮುಂದುವರೆಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ಹೃದಯಿಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾಯಿಲೆಗಳ ಅಪಾಯ ಅರ್ಥದಷ್ಟ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ, 10 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ- ಧೂಮಪಾನ ಮುಂದುವರೆಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ಶಾಸಕೋಶದ ಕ್ಷಾಸ್‌ರಾನ ಅಪಾಯ ಅರ್ಥದಷ್ಟ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ, 15 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ-ಧೂಮಪಾನ ಮಾಡದೇ ಇರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಇರುವವ್ಯೋ ಹೃದಯಾಫಾತ ಮತ್ತು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯಾಯ ಅಪಾಯ ಇರುತ್ತದೆ.

ತಂಬಾಕು ನಿರ್ಮಾಂಕಣನೆ ಖಿಂಡಿತ ಸಾಧ್ಯ ವ್ಯಾಸನಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಮನೋವೈದ್ಯರೆ, ಅಳಲ ನಿರ್ಧಾರ ಹಾಗು ಮನೋವೈದ್ಯರ ಸಹಾಯ ಹಸ್ತ ಶೇ.70-80 ಜನರು ತಂಬಾಕು ಸಿಗರೇಟ್ ಸೇವನೆ ಬಿಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ ವೈದ್ಯರ ಮತ್ತು ಅಪ್ಸೆಸ್‌ಮೆಲೋಚರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವಿಲ್ಲದೇ ಅವರ ಪ್ರಯತ್ನ ವಿಫಲವಾಗುವದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತಂಬಾಕು ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲಾಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ 'ಜಿಲ್ಲಾ ತಂಬಾಕು ನಿಯಂತ್ರಣ ಫಾಟಕ' ಸಾಫ್ಟ್‌ಸಲಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ತಂಬಾಕು ಸೇವನೆ ಬಿಡಲು ಸಿದ್ಧಿರುವವರಿಗೆ ತಂಬಾಕಿನಿಂದ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲಾಗುವ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳು, ಸಂಸಾರದ ಅರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹಡಗೆಗುವ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಹೇಳಲಾಗುವದು ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯವಿದ್ದರೆ ಮನೋವೈದ್ಯರಿಂದ ದೀಪಘೋಪಚಾರವನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ತಂಬಾಕು-ಸಿಗರೇಟ್ ಬಿಡಲಿಟ್ಟಿಸುವವರು ಈ ತಂಬಾಕು ನಿಯಂತ್ರಣ ಫಾಟಕದ ಸದುಪರೀಕೋಗೆ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಇನ್ನು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ನಿಕೋಟಿನ್ ಗಮ್ಮ, ಮಾತ್ರಗಳು, ವ್ಯಾಂಗಗಳು ನಿಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಲ್ಲವು. ವೈದ್ಯರ ಸಲಹೆ, ಮನೋವೈದ್ಯರು, ಬಿನ್ನತೆ ನಿವಾರಣೆ ದೀಪಿಂಗಳು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನೀವು ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ದೃಢನಿರ್ಧಾರ, ಯಾವುದೇ ಬಗ್ಗೆ ತಂಬಾಕು, ಲೈಟರ್, ಬೆಂಕಿ ಪೋಟ್‌ಎಲ್ಲಾ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಯೋಜನಿಗಳನ್ನು ನಿಮಗೆ ಧೂಮಪಾನ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯೋಧಿಸುವ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು (ಸಿಗರೇಟ್ ಅಂಗಡಿ, ಧೂಮಪಾನ ಮಾಡುವವರನ್ನು ನೋಡುವದು) ಗುರುತಿಸಿ ಅವುಗಳಿಂದ ದೂರವರಿ.

ಇಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ 14 ನೇ ವರ್ಯಸ್‌ಗೇ ದುಶ್ಚಂಡಗಳಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪೋಷಕರು ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಮುಕ್ಕಾವಾಗಿ ತಂಬಾಕಿನ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಬೇಕು, ಮಾಡ್ಯಾಮ ಜಾಹಿರಾತುಗಳಿಗೆ ಮಕ್ಕಳು ಬೇಗನೆ ಆಕಾರದಾಗಿ ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಸತ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನು ಪೋಷಕರೇ ನೇರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳಬೇಕು.

ಈ ಧೂಮಪಾನಿಗಳು ತಮ್ಮ ಜೊತೆಗೆ ಇತರರ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನೂ ಹಾಳುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜನನಿಬಿಡ ಪ್ರದೇಶಗಳಾದ ಬಸ್‌ನಿಲಾಳ, ಚಿತ್ರಮಂದಿರ, ಉದ್ಯಾನ, ಆಸ್ಟ್ರೇ, ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜ್ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಇವರು ನಿರಾತಂಕಾವಾಗಿ ಧೂಮಪಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ 'ಧೂಮಪಾನ ನಿರ್ವಹಿಸಿದೆ', 'ಧೂಮಪಾನ ದಂಡಕ್ಕಾ ಕಾರಣ' ಎಂತೆಲ್ಲ ಸೂಚನಾ ಭಲಕಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿಲ್ಲ ಕಾರಣ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಾದ ನಾವುಗಳು ಕೆನಿಷ್ಪತ್ರಕ್ 'ಇಲ್ಲಿ ಧೂಮಪಾನ ಮಾಡಬೇಡಿ' ಎಂದು ವಿನಯಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ಯಾದರೂ ಹೇಳುವುದರಿಂದ ನೂರಾರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದರೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಧೂಮಪಾನ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಅದು ಈ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಕೊಡುಗೆಯೇ ಸರಿ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ-

- ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ತಂಬಾಕು ಸೇವನೆ ಅಪಾಯಕಾರಿ.
- ತಂಬಾಕು ಸೇವನೆಯಿಂದ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬದ ಅರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಮೇಲೆ ತುಂಬ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ.
- ನಾನು ಸುಧೂತಿರುವ ಸಿಗರೇಟ್ ನನ್ನನ್ನೂ ನನ್ನ ಸುತ್ತಲ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸುಧೂತ್ತದೆ, ಎಂಬ ಪ್ರಟಿದೊಂದು ಅರಿವು ಧೂಮಪಾನಿಗೆ ಇದ್ದರೆ ಸಾಕು.